

NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
22. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BiH,
održane 7. novembra 2003. godine, sa početkom rada u 10,10

PREDSJEDAVAJUĆI
NIKOLA ŠPIRIĆ

...poslanici, poštovani gosti, otvaram 22. sjednicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Dame i gospodo, pored poslanika želim da vas informišem na su na sjednicu pozvani predsjedavajući i članovi Predsjedništva Bosne i Hercegovine, predsjedavajući i članovi Savjeta ministara Bosne i Hercegovine, predstavnik OHR-a, predstavnik OSCE-a, predstavnik EU, specijalni predstavnik generalnog sekretara Savjeta Evrope i šef Misije u BiH, predstavnik Posmatračke misije u BiH, predstavnici ambasada u BiH koji su izrazili interese da prate rad Parlamentarne skupštine, predstavnik UN Misije u BiH, predstavnici nevladinih organizacija, Centar civilnih inicijativa i Centar za promociju civilnog društva.

Srdačno pozdravljam sve poslanike i goste sjednice koji su se odazvali pozivu da prisustvuju sjednici.

Prema izvještaju Službe konstatujem da sjednici prisustvuje 35 poslanika, što znači da imamo kvorum i da možemo punopravno i punovažno donositi odluke.

Odsustvo sa sjednice pravdali su Momčilo Novaković i Ivo Miro Jović zbog službenog puta.

Ostali nisu najavili odsustvo. Dakle očekujemo njihovo prisustvo sjednici u toku zasjedanja.

Dakle konstatujemo da Dom ima kvorum.

Gospodo poslanici, prije rasprave o prijedlogu dnevnog reda dužnost mi je da vas obavijestim da sam od OHR-a primio pismo i u kojem se obavještava da poslije usvajanja Zakona o krivičnom postupku i Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, uočeno je da ima nedosljednosti između verzije teksta na engleskom i teksta objavljenog u službenom glasniku Bosne i Hercegovine.

Takođe kažu da ima čitav niz ortografskih i gramatičkih grešaka u verzijama ovih zakona na sva tri službena jezika.

Vi znate gospodo da se radi o zakonima koje je na privremenoj osnovi proglasio Visoki predstavnik, a koje smo mi kasnije usvojili po članu 105. Poslovnika. Dakle u istovjetnom tekstu kako ih je proglasio Visoki predstavnik. U ovom smislu znači izvršene su ispravke u Krivičnom zakonu BiH u skladu i u Zakonu o krivičnom postupku. Ove ispravke objavljene su u "Službenom glasniku" broj 32.

O ovome vas dame i gospodo poslanici obavijestavam radi znanja kako ne bi bilo nesporazuma kada budete čitali ove glasnike.

Prelazimo, dakle ovo je samo informacije radi da imate informacije da su ispravke izvršene, jer je stvarno bili nelogičnih grešaka koji su stvarali probleme u primjeni zakona i zato mislim da dobro, da je došlo do ispravki ovih grešaka koji su objavljene u "Službenom glasniku".

Prelazimo sada na utvrđivanje dnevnog reda 22. sjednice.

Kao što znate naša je stalna praksa da uoči sjednice Doma imamo i sjednicu Kolegija Doma i sjednicu Proširenog kolegija.

Na sinočnoj sjednici Proširenog kolegija mi smo se dogovorili i postigli koncenzus da dnevni red dopunimo sa današnjim tačkama 10., 11. i 12. Dakle da u tom smislu kao što ste vidjeli uvrštene su te nove tačke 10., 11. i 12.

Radi se o

- Izboru članova Doma u Zajedničku komisiju oba doma radi usaglašavanja istovjetnog teksta Zakona o vazduhoplovstvu BiH i

- Formiranju Zajedničke komisije za obrambenu i bezbjedonosnu politiku i nadzor nad radom odbrambenih i bezbjedonosnih struktura na nivou BiH, kao i izboru članova ovog doma u tu zajedničku komisiju i kao posljednja tačka dnevnog reda uvrštena je

- Izvještaj Komisije o, Istražne komisije o tzv. navodnom "državnom udaru".

Ta tačka će biti zatvorena za javnost i zato je predložena da bude posljednja tačka dnevnog reda.

Dame i gospodo, ja ću sada dakle pročitati integralni dnevni red kao što je Kolegij, radi stenograma, Prošireni kolegij predložio.

1. Zapisnik sa 21. sjednice Predstavničkog doma,
2. Poslanička pitanja i odgovori,
3. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine,
4. Predlog zakona o slobodi i vjeri i pravnom položaju crkava i vjerskih zajednica u Bosni i Hercegovini (drugo čitanje),
5. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izbjeglicama iz Bosne i Hercegovine i raseljenim licima u Bosni i Hercegovini – predlagač poslanik Petar Kunić (prvo čitanje),
6. Predlog zakona o Agenciji za osiguranje u Bosni i Hercegovini (prvo čitanje),

7. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine – predlagač poslanik Seada Palavrić (prvo čitanje),
8. Predlog zakona indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini (prvo čitanje),
9. Predlog zaključaka povodom Informacije Savjeta ministara u vezi sa inicijativama i dosadašnjim aktivnostima u izgradnje auto puta Koridor V-c,
10. Imenovanje tri člana u Zajedničku komisiju radi postizanja sporazuma o istovjetnom tekstu Zakona o vazduhoplovstvu BiH,
11. Zaključak o formiranju Zajedničke komisije za odbranbenu i bezbjedonosnu politiku i nadzor nad radom odbrambenih i bezbjedonosnih struktura na nivou BiH,
12. Odluka o izboru članova Zajedničke komisije za odbrambenu i sigurnosnu politiku i nadzor nad radom odbrambenih i sigurnosnih struktura na nivou Bosne i Hercegovine,
13. Davanje saglasnosti na ratifikaciju:
 - a) Međunarodne konvencije o saradnji bezbjednosti vazdušne plovidbe od 13. decembra 1960. godine sa izmjenama od 6. jula 1970. godine, 21. novembra 1978. godine, 12. februara 1981. i 27. jula 1997. godine i Protokola od 8. oktobra 2003. godine,
 - b) Kreditnog sporazuma između Bosne i Hercegovine i Centralne banke Bosne i Hercegovine i EZ i
14. Izvještaj Istražne komisije pod navodnicima o tzv. "državnom udaru".

Prelazimo na rad, dakle otvaram raspravu vezano za predloženi dnevni red. Ko se javlja za riječ?

Gospodin Mirsad Ćeman. Izvolite.

MIRSAD ĆEMAN

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, ja ustvari imam jedan prijedlog, rekao bih u ime Ustavno-pravne komisije, mada s kolegama se u ovom smislu nisam konsultovao, ali sam procjenio da bi iz praktičnih razloga ovo ipak trebalo prihvatiti.

Naime, kao tačka 3. predviđen je Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti u Bosni i Hercegovini, drugo čitanje. Vi znate da smo na prošloj sjednici u okviru prvoga čitanja prolongirali rok za usvajanje, odnosno predlaganje amandmana za 10 dana. Komisija je nakon isteka tog roka dobila amandmane uložene u okviru toga roka i jučer je tek popodne, rekao bih kasno imala sjednicu na kojoj je razmotrila amandmane i evo izvještaj je pripremljen. Da budem iskren sinoć se na tome radilo, ja nisam uspio upravo trenutno na tome radim, da taj izvještaj još uvijek da kažem pregledam, potpišem da bi ga poslanici dobili.

Zbog toga je moj prijedlog da tačka 3. ukoliko naravno Dom ocjeni da postoje druge poslovničke pretpostavke da se o ovoj tački danas rasparvlja, da se tačka 3. prebaci

negdje za kasnije da bih ja kao predsjedavajući Komisije, odnosno poslanici nakon toga mogli dobiti izvještaj, analizirati ga itd., da bi smo se o njemu mogli kvalitetno opredjeliti u raspravi.

Dakle, prijedlog je da tačka 3., evo ja nisam i ne utvrđujem neki konkretan prijedlog, ali vi procjenite na kojem bi mjestu, ali otprilike negdje tamo, ako ništa za koji 2 sata 3 ne znam koliko će nam ovo sve skupa trajati da bi i poslanici mogli izvještaj dobiti i imati ga u vidu.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Ćemanu.

Ja vas molim da dakle mi imamo sat vremena poslaničkih pitanja, nakon toga ja imam zahtjev kluba dakle od 20 do 12 za pužu od sat vremena. Biće dovoljno vremena da Komisija uradi ovo i da ostane tačka na mjestu gdje smo je definisali. Dakle vodićemo računa da ova tačka stigne na vrijeme dok vi možete pripremiti izvještaj.

Ko se dalje javlja za riječ? Gospodin Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženo predsjedništvo, dame i gospodo, u zadnjih mjesec dana u Evropi se vode diskusije o preuzimanju dijela nadležnosti NATO pakta od same Evrope.

Smatram da ova skupština u ime svojih građana i naroda Bosne i Hercegovine treba da kaže stav u vezi toga. Shodno tome i u skladu sa članom 121. stav 1. i 2. Klub SNSD-a podnosi sljedeću rezoluciju:

- Imajući u vidu ulogu SAD u procesima postizanja implementacije i održavanja mira i stabilnosti u Bosni i Hercegovini, njenoj poslijeratnoj obnovi i oživljavanju privrede kao i podršci pruženoj u nastojanju Bosne i Hercegovine da se uključi u evropske i evroatlanske integracione procese, Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine smatra da prisustvo jedinica SAD u okviru SFOR-a u Bosni i Hercegovini u narednom periodu predstavlja ključ mira i prosperiteta ovih prostora i u jedno čini garant nastavka procesa reformi na putu pridruživanja Bosne i Hercegovine EU i NATO paktu, odnosno Paktu za stabilnost i novonastali među regionalnim integracionim procesima.

Imajući u vidu složenost svjetske bezbjedonosne situacije, a shodno gore navedenom, treba uputiti poziv Vladi SAD da u dogovoru sa ostalim članicama NATO pakta iznađe načina i mogućnosti da nastave svoju misiju u Bosni i Hercegovini. EU u dijelu preuzimanja nadležnosti od NATO pakta, a u području Bosne i Hercegovine u narednom periodu treba da uzme u obzir želju i opredjeljenje svih naroda i građana Bosne i Hercegovine ka trajnom miru, stabilnosti i prosperitetu ovih prostora, a koji podrazumjeva daljnje aktivno učešće administracije SAD pretočenom kroz kontinuirano angažovanje njihovih vojnih potencijala u okviru SFOR misije u našoj zemlji.

Ovu rezoluciju ću dati svakom poslaniku, ako ona dođe na tačku dnevnog reda i biće podložna znači promjenama. Možemo se dogovoriti kako bi ona trebala detaljno da izgleda, a predlažem da to bude tačka 9. dnevnog reda, znači odmah iza seta zakona, sobzirom da rezolucija po svojoj važnosti stoji na tom mjestu. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Živkoviću.

Ja ne sporim da klubovi mogu podnositi rezolucije. Zato molim razumjevanje da uvrstimo tačku dnevnog reda, pa da onda dalje zauzmemo stav da ide u komisijsku fazu da bi svi mogli naravno da kažu šta misle o toj rezolucije i da bismo na toj rezolucije, pošto se radi o bitnoj materiji, dakle koja se tiče svih nas, ne samo jedne stranke ili pojedinačno jednog poslanika da bismo došli do zajendičkog teksta koji bi ovdje bio usvojen. Ali, evo molim dakle razumjevanje da se uvrsti tačka dnevnog reda. O tome je kolega Živković i govorio da je dakle spreman da to ide u komisijsku fazu.

Za riječ se javio gospodin Martin Raguž.

MARTIN RAGUŽ

Evo vezano za inicijativu gospodina Živkovića, radi se zaista o jednom izuzetno važnom pitanju kako političkom, tako i sigurnosnom smislu za Bosnu i Hercegovinu i njenu perspektivu i za realiziranje njenih opredjeljenja na putu u EU i evroatlanske integracije. I sasvim je izvjesno da se tako važna pitanja trebaju prethodno razmotriti na nadležnim komisijama i tijelima i zato smatram da sadržaj ove rezolucije ne treba danas uvrštavati u dnevni red, nego da damo ozbiljnost ovom pitanju na tragu onog što smo do sada na vanjsko političkom planu u ovom parlamentu uradili i da ovo pitanje gospodin Živković kandidira nadležnoj komisiji i da onda obavimo kvalitetnu raspravu i pripremimo određenje ovog doma po ovom pitanju.

Ja ću vas podsjetiti sada, obzirom da je on iznio i sadržaj rezolucije da su u tijeku intenzivne konsultacije unutar NATO saveza, unutar EU u odnosima između EU i Amerike i da stvar uopće nije tako sibilificirana da li će sada Amerika ostati ovdje ili ne. Radi se o traženju optimalnog odnosa između Evrope i Amerike za stabilnost ne samo Bosne i Hercegovine, nego i čitave regije. I ja se slažem da damo određenje u i ako treba u obliku rezolucije, ali prethodno zaista treba temeljitu raspravu i temeljito pripremiti tekst. Hvala lijepo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo poslanici, zahvaljujem kolegi, zamjeniku predsjedavajućeg, a pozivam na član 121. stav 2. Poslovnika gdje se kaže – svaki poslanik može podnijeti predlog rezolucije. Predlog rezolucije biće razmatran na sjednici Doma, osim ako Dom ne odluči da je potrebno da ga prethodno razmatra komisija.

Dakle, ovdje je stvar samo da, ja se slažem da treba nadležna komisija da ovo raspravlja, slaže se i kolega Živković, ali da se uvrsti tačka dnevnog reda i da kaže prosleđujemo nadležnoj komisiji koja će raditi na ovoj rezoluciji, zajedno svi klubovi, svi poslanici itd. Ali mi možemo dakle i da ne stavljamo tačku zaključka, da donesemo da se ovo upućuje nadležnoj komisiji. Ali, gledajte opet poslovnički ne može ako se ne stavi tačka dnevnog reda. Ne možemo donjeti zaključak. Član 121. stav 2., moramo poslovnički djelovati.

Dakle tražimo razumjevanje. Kolega Živković dobićete šansu, dakle da uvrstimo kao tačku dnevnog reda, a da postupimo na ovakav način da ide nadležnoj komisiji, kao i sve rezolucije do sada su dakle stavljene tačke dnevnog reda, a nadležne komisije su raspravljale o svim rezolucijama.

Zahvaljujem. Kolega Živković, imali ste intervenciju. Izvolite. Pa gospodin Lagumdžija.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Kada sam predlagao tačku dnevnog reda, shodno Poslovniku nisam ulazio u sam sadržaj toga, tako da smatram da to treba da bude tačka dnevnog reda, a nemam ništa protiv da se ova skupština zaključkom odredi da trebaju nadležne komisije da pripreme sadržaj, ako treba i Vijeće ministara i Predsjedništvo da se uključi u to i da se time završi ta tačka dnevnog reda. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Živkoviću. Mislim da je ovo dobro tumačenje. Mislim da to treba, jer je složena problematika upravo na takav način i završiti. Gospodin dr. Lagumdžija traži riječ. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Cijenjene kolege i kolegice, uvaženi predsjedavajući, dame i gospodo, imajući u vidu da smo mi u ovom sazivu imali već iskusta sa rezolucijama koje su bile oko mnogo manje spornih stvari i da od trenutka kada izađe predlagač kao danas gospodin Živković do stavljanja te rezolucije na dnevni red do sada nam je trebalo negdje oko 3 do 4 mjeseca da prođe kroz sve ove faze o kojima ste vi govorili. Za 3 do 4 mjeseca ova rezolucija neće imati apsolutno nikakvog smisla, jer se odluke o ovome o čemu gospodin Živković govori donose ovih dana, ponavljam ovih dana, tako da ukoliko želite da to po Poslovniku izglasamo da ide u komisijsku fazu, mi time vrlo jasno dajemo do znanja da ne podržavamo ovu rezoluciju, niti da joj dajemo šansu. Vrlo jasno i precizno.

Dakle, ja bih predložio samo, zbog toga gospodine Raguž da se danas ovo uvrsti u dnevni red, a ukoliko ima potrebe da eventualno produžimo sjednicu za sutradan, da je nastavimo. Radi se o dovoljno važnoj stvari za budućnost ove zemlje i što je najbore postoji među nama siguran sam politički koncensuz o sadržaju ove rezolucije. I

stavljanjem ove rezolucije za neku komisijsku post neku tamo fazu, može nepotrebno otvoriti pitanja koja među nama ne postoje. I može se u domaćoj i međunarodnoj javnosti steći kriva slika o našim željama i stavovima, pa bih zato sugerisao da se ovo stavi danas u dnevni red i da onda nastavimo gospodine predsjedavajući. Svakako smo donjeli odluku o tome da imamo kontinuirano zasjedanje Parlametarne skupštine, pa možemo nastaviti sutra ili u ponedjeljak, ali u svakom slučaju narednih par dana bi ovo trebalo i do tada u pauzi imati komisije da damo do znanja koliko ozbiljno shvatamo upravo balans o kome je gospodin Raguž govorio, jer ovdje se ne radi o tome da li ste ovom rezolucijom za Ameriku ili za Evropu.

Ovdje se radi o tome da ovom rezolucijom dajemo do znanja, da smatramo da trebaju SAD zajedno sa EU da ostanu do kraja procesa u koji su ušli zajedno potpisivanjem Dejtonskog sporazuma i kada su i jedni i drugi rekli da su došli ovdje zajedno i da će zajedno otići. Mi samo dajemo do znanja, želju ovog parlamenta da taj proces i njihovo prisustvo ovdje bude na način na koji nije sporno, siguran sam među nama. Ali ponavljam još jednom proceduralno tražeći da ovo ide u komisijsku fazu, mi praktično ovu rezoluciju ubijamo prije nego smo je stavili na dnevni red i to, a uvjeren sam ne treba ni to.

I pošto sam već izašao gospodine predsjedavajući, nije mi uopšte palo na pamet da je moguće da je moguće da počnemo sjednicu, a da nema doslovno nikoga iz Vijeća ministara, nikoga. Ni predsjedavajućeg, ni ministra, ni jednog zamjenika. Ja ne znam kako vi ovo kao predsjedavajući tolerišete. Da sam dio parlamentarne većine, ja znam šta bi uradio.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi, dr Lagumdžiji.

Ja vas molim razumjevanje dakle da ovu rezoluciju u Klubu SNSD-a podržimo da bude tačka dnevnog reda, a vidjećemo hoće li rasprava biti na ovoj liniji da se svi slažemo da je usvojimo, ili će ići u komisije. A što se tiče, moram biti iskren prisustva članova Vijeća ministara i članova Predsjedništva, kada svi ovdje shvate da je ovo parlament i kada mi sami shvatimo Parlament onda će vjerovatno biti prisutna ova garnitura ili neka druga. Ali, molim vas lijepo pokrenite inicijative, različite inicijative kada je u pitanju Vijeće ministara, njihovo prisustvo, odgovornost ili bilo šta drugo, ja ću se izjasniti o tim inicijativama. Ja ne mogu nikoga pojedinačno, svi su dobili poziv, dovoditi za ruku na sjednicu Parlamenta.

Pravo na repliku tražio je gospodin Raguž. Izvolite.

MARTIN RAGUŽ

Hvala gospodine predsjedavajući. Vrlo kratko. Dakle, namjera da se ovo temeljito raspravi na komisiji ne znači ubijanje ove rezolucije. To odgovorno tvrdim, nego naprotiv, njeno jačanje i legitimitet da izdrži sve okolnosti u kojima će se ona pojaviti u domaćoj i međunarodnoj javnosti. Dajmo rok, prva naredna sjednica ovog doma neka

bude ova rasprava na ovu temu, neka do tada komisija uradi to i to je 7 ili 10 dana. I to pokazuje da ozbiljno prisustupamo, a ne ad hoc o ovakvoj temi.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujemo gospodinu Ragužu. Pravo poslanika će biti da se demokratski izjasne o svim predlozima. Dakle hoće li biti tačke ili neće biti tačke, hoće li biti komisijski rad ili ćemo usvojiti rezoluciju, ali ja bih molio dakle da mi samo raspravljamo o tome hoće li biti tačka dnevnog reda ili neće. Rasprava će pokazati dalju sudbinu.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Za riječ se javio dr Lagumdžija. Izvolite. Pravo na repliku jel.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Sugerisao bih vam da pogledate Poslovnik, član 139. c), član 140. Ta dva člana govore o prisustvu i učestvovanju Vijeća ministara u sjednicama Parlamenta. Njihovo ne prisustvo po članu 139. c) i 141. čini situaciju u kojoj mi sada radimo suprotno Poslovniku. Mi sada radimo suprotno Poslovniku, čitajući ova dva člana.

Da vas podsjetim član 139. c) kaže da Vijeće ministara preko svog predstavnika će učestvovati na sjednicama Doma, Proširenog kolegija i komisija. Njih danas ovdje nema, dakle ne učestvuju.

Pod 140. Vijeće ministara će u Domu predstavljati njegov predsjedavajući, jedan ili više njegovih članova, osim ako je drukčije propisano ovim poslovnikom ili zakonom što nije slučaj.

Dakle mi se sada nalazimo u situaciji koja je suprotna Poslovniku. Sada radimo, uslovno rečeno suprotno onome što je naš osnovni akt.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Javljam se ja za riječ.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo poslanici, dragi gosti,

Ja vas molim, maloprije sam komentrisao sa mjesta, što nije prirodno mojoj naravi. Molim da se saslušamo. Poslovnik je definisao obavezu Vijeća ministara, dakle, da su dužni preko svog posrednika prisustvovati ili ne prisustvovati. To je, dakle, njihova obaveza, ali ne znači da Parlament ne može da radi ako nema predstavnika Vijeća ministara. Pa ne bismo do sada održali ni jedne sjednice ovih godina. Dajte molim vas da ne ulazimo i da od ovog doma na pravimo cirkus. Ako druge državne institucije ne žele, neće, pokrenite inicijative prema Vijeću ministara i za one za koje mislite da su

neophodne ovdje, ali dajte da krenemo u aktivan rad ovog doma. Postoje tačke dnevnog reda gdje nam ne treba izjašnjavanje Vijeća ministara ako ne žele da prisustvuju. Dakle, ovaj poslovnik propisuje njihovu ulogu i ja ne mislim da smo van Poslovnika ako radimo ako ih i nema, ali to jednostavno govori o drugoj strani i, u tom smislu, ja bih molio, nemam potrebe da repliciram, slažem se ja i sa kolegom Lagumdžijom, da bi bolje bilo da ljudi prisustvuju i Vijeće ministara i Predsjedništvo da imamo koordinirane aktivnosti, ali ako ih nema da se ne bavimo sada tim stvarima da prelazimo na konkretne stvari, jer nas čeka obiman dnevni red. Hvala lijepo.

ŠEFIĆ DŽAFEROVIĆ

Nikola, znaju ljudi da se mi zagrijavamo po dva sata.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Pa, imaju oni obavezu da prisustvuju, šta ćemo sad? Ja vas molim, nismo ni počeli da održimo ozbiljnu atmosferu radi ozbiljnih tačaka i da se saslušamo.

Ko se javlja za riječ? Ne javlja niko. Zaključujem raspravu.

Dame i gospodo, prelazimo na izjašnjavanje. Mi imamo samo jedan zahtjev za izmjenu i dopunu. To je 9. tačka na prijedlog Kluba poslanika SNSD-a da bude tačka dnevnog reda Rezolucija o kojoj je govorio gospodin Živković i ima, mislio sam da smo se razumjeli gospodine Čeman, s obzirom na pauzu. Okej.

Dakle, gospodin Čeman je tražio rotaciju tačke dnevnog reda da se pomjeri 3. tačka za dalje, ali poslije mog obrazloženja da ćemo imati pauzu sat vremena, da imamo poslanička pitanja, da Komisija može dovršiti svoj posao. Ako bude poslije tog vremena potrebno vremena, naći ćemo i kolega Čeman se složio. Ja se zahvaljujem.

Idemo na ovaj prijedlog gospodina Živkovića.

Ko je zato da 9. tačka bude rezolucija, o kojoj je bilo govora, a da se ostale tačke pomjere?

Ko je za?

Ko je protiv?

Uzdržan?

Molim gospodina Živkovića da rezoluciju koju je pročitao umnoži i podijeli poslanicima, da Službi. Molim rezultate glasanja.

Molim vas, od prisutnih 37 – za je 30 – protiv 4 – uzdržana 3 poslanika. Dakle, molim vas da se malo slušamo, ako nećete, počet ću koristiti poslovnik, da oni koji ne slušaju, ometaju poslovničke odredbe da koristim. I ovako nemamo uslova da se saslušamo. Dakle, uvrštena je 9. tačka dnevnog reda, na prijedlog Kluba SNSD-a. Molim da se ta rezolucija podijeli i molim Službu da u vrijeme pauze, dnevni red koncipira ovako kako je usvojen.

Dakle, konstatujem da smo usvojili sljedeći dnevni red.

1. Zapisnik sa 21. sjednice predstavničkog doma

Ne, ne, ja ovdje imam izvještaj Službe. Ako sumnjate, tražite ponovno glasanje, ali smo već prešli dalje niste intervenisali. Od 37 – 30 za – 4 protiv i 3 suzdržana. Ponavljam glasanje.

Ko je za?

Ko je protiv?

Ko je uzdržan, molim vas da pratite da ne spavate.

Dakle, od 37 prisutnih 30 za i 7 uzdržanih, konstatujem da smo usvojili ovu tačku dnevnog reda. Molim vas, ubuduće, onog trenutka kad zaključimo rad, neću dati pravo na ponovno glasanje. Molim poslanike da prate i intervenišu u skladu sa Poslovníkom. Ja sam rekao kako sam dobio od Službe i molim vas da pratite. Zahvaljujem. Usvojili smo sljedeći dnevni red.

1 Zapisnik sa 21. sjednice Predstavničkog doma,

Molim vas i molim Sužbu da ne smeta u toku zasjedanja. Molim vas da prestanete sa dijeljenjem materijala, da uozbiljmo sjednicu.

2. Poslanička pitanja i odgovori
3. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama o sukobu interesa u institucijama BiH, drugo čitanje
4. Prijedlog zakona o slobodi vjere i pravnom položaju crkava i vjerskih zajednica u BiH, drugo čitanje
5. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o izbjeglicama iz BiH i raseljenim licima u BiH – predlagač poslanik Petar Kunić, prvo čitanje
6. Prijedlog zakona o Agenciji za osiguranje u BiH, prvo čitanje
7. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u institucijama BiH, predlagač poslanik Seada Palavrić, prvo čitanje
8. Prijedlog zakona o sistemu indirektno oporezivanje u BiH, prvo čitanje
9. Rezolucija Kluba SNSD-a,
10. Prijedlog zaključaka povodom Informacije Savjeta ministara, u vezi sa inicijativom o dosadašnjim aktivnostima u izgradnji auto puta Koridor Vc
11. Imenovanje tri člana u zajedničku komisiju radi postizanja sporazuma o istovjetnom tekstu zakona o vazduhoplovstvu BiH,
12. Zaključak o formiranju zajedničke komisije za odbrambenu i bezbjednosno politiku, nadzor nad radom odbrambenih i bezbjednosnih struktura na nivou BiH,
13. Odluka o izboru članova zajedničke komisije za odbrambenu i sigurnosnu politiku i nadzor nad radom odbrambenih i sigurnosnih struktura na nivou BiH,

14. Davanje saglasnosti za ratifikaciju
- a) Međunarodne Konvencije o saradnji na bezbjednosti vazdušne plovidbe
 - b) Kreditnog sporazuma između BiH i Centralne banke BiH i Evropske zajednice
15. Izvještaj Istražene komisije o tzv. slučaju «držvni udar».

Dame i gospodo, to je dnevni red. Molim Službu da pripremi inovirani dnevni red u vrijeme pauze da bismo mogli aktivno pratiti tok zasjedanja ove sjednice. Ono što želim da vam kažem za poslednju tačku dnevnog reda, koja je zatvorena za javnost, da materijali koji su strogo pov, podliježu vraćanju Službi koja je distribuirala materijale, da o tome vodite računa. Ne piše da treba vratiti, piše da je strogo pov, ali ovo je napomena da treba materijale vratiti Službi da se tako ponašamo.

Dame i gospodo, prelazimo na prvu tačku dnevnog reda.

Ad.1. Zapisnik sa 21. sjednice Predstavničkog doma

Zapisnik ste dobili. Otvaram raspravu. Ima li neko primjedbi na zapisnik? Nema. Zatvaram raspravu. Idemo na izjašnjavanje.

Ko je zato da usvojimo zapisnik sa 21. sjednice?

Ko je protiv?

Ima li uzdržanih?

Nema. Konstatujem da smo Zapisnik sa 21. sjednice jednoglasno usvojili. Prelazimo na 2. tačku dnevnog reda.

Ad.2. Poslanička pitanja i odgovori

U vremenu od 21. do ove sjednice, dobili smo odgovore na pitanja poslanika: Mirsada Ćemana, Seade Palavrić, Mehmeda Suljkanovića, Miloša Jovanovića i Nikole Špirića, postavljena na 17. sjednici, Jeline Džurković, postavljeno na 18. sjednici i Ive Mire Jovića i Filipa Andrića, postavljeno na 20. sjednici Doma.

Ima li potrebe da poslanici komentarišu odgovore? Jesu li zadovoljni? Za riječ se javio gospodin Miloš Jovanović. Izvolite.

MILOŠ JOVANOVIĆ

Poštovano predsjedništvo, dame i gospodo,

Ja sam na jednoj od skupština postavio pitanje o tajnom snimanju sjednica ovog doma i Doma naroda i komisija i na ostalim mjesetima i dobio sam odgovor od Ministarstva bezbjednosti i želio bih, ako može da ovaj drugi dio da se Dom odredi prema ovome što su i oni predložili. Kaže, u cilju detaljnih provjera službenih prostorija, moguće je angažovanje mješovite stručne grupe, koja će izvršiti pregled prostorija, te sačiniti izvještaj o nađenom stanju, a nakon odluke Parlamentarne skupštine BiH. Ja bih

volio ako može da skupština donese zaključak o ovom pitanju, znači, da se formira ta mješovita stručna ekipa, koja bi izvršila pregled prostorija. Hvala lijepa.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Jovanoviću. Ko se dalje javlja za riječ? Kolega Filip Andrić, Ćeman, pa gospodin Bešlagić. Ali, ovo je samo da li su zadovoljni odgovorom onim koji su postavili pitanje. Dakle, molim da vodite računa o tome.

FILIP ANDRIĆ

Poštovane kolege zastupnici i gospodine predsjedavajući,

Ja sam na 20. sjednici uputio ponovno zastupničko pitanje glavnom i odgovornom uredniku Federalne televizije gospođi Mariji Topić Crnoja. Pitanje je glasilo. Zašto dopušta korištenje nezakonitog naziva hercegbosanske županije Livanjski kanton u emisijama Federalne televizije? Ja ponovo nisam dobio odgovor od gospođe Topić kojoj sam postavio, postavio sam njoj kao osobi i kao institucije, kao glavnom i odgovornom uredniku. Nisam je pitao za odluke Ustavnog suda, nego sam je pitao zašto dopušta korištenje nezakonitog naziva. Koliko ja znam, prema Ustavu Županije Herceg-bosanske, naziv još uvijek nije promijenjen. Nisam tražio odluku Ustavnog suda. Mogao sam ja nju naći i pročitati u Službenim novinama i ne pitati njih. Odgovor mi je poslala Pred služba Federalne televizije. Ja sam zastupnik u Državnom parlamentu, a nisam novinar.

Za razliku od prethodnog puta, ovog puta su mi odgovorili bez potpisa, samo pečat i pred služba. S toga ponovo postavljam pitanje gospođi Mriji Topić Crnoja. Ne zašto oni nazivaju Livanjski kanton, nego zašto ona kao glavni i odgovorni urednik dopušta korištenje u emisijama Federalne televizije nezakonitog naziva za jednu županiju ili kanton, nazovite kako hoćete. Hvala. Pitanje je, znači, već postavljeno, vratite ga ponovo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja vas molim da sva pitanja u pisanoj formi i ako ih ponavljate dostavite.

FILIP ANDRIĆ

Ja se ispričavam, radi stenograma, pitanje je već dva puta u pisanoj formi u Tajništvu službe, samo može se ponovo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Naravno, ponovo, treći put ponavljate, ali šta moramo takva je procedura. Ko se dalje javlja za riječ? Gospodin Ćeman. Izvolite.

MIRSAD ĆEMAN

Ja sam upravo dobio odgovor, maloprije sam ga našao u ovom omotu, konstatujem, dakle, odgovor sam dobio, ali nije odgovoreno na moje pitanja, a nije odgovoreno zato što je moje pitanje samo djelomično dostavljeno na adresu onoga koga sam pitao, zato što nije integralno prepisano moje pitanje, a to je bila i moja pripmjedba i zapisnik prošli puta, kao što ćete se, možda sjediti.

Ja sam, naime, postavio pitanje Ministarstvu za ljudska prava da li poduzima šta ili da li može poduzeti ne unutar BiH, nego sa drugim državama da se prava u kontekstu zaštite prava na rad, čak i ljudskih prava radnika, građana BiH, državljana BiH, koji su nekada radili u bivšim republikama, bivše države SFRJ, recimo u Hrvatskoj, Srbiji i da ne nabrajam, da se njihova prava zaštite, jer neki od njih to nisu uspijevali, nisu uspjeli ni dan danas i ako su pokušavali i namjeravaju čak i imao sam kontakte sa grupama tih građana da formiraju jedno udruženje, koje bi, na temelju međunarodno pravnih dokumenata i propisa, pokušalo zaštititi ta prava.

Dakle, moje pitanje se ne odnosi na član 143. Zakona o radu Federacije BiH i druge zakone, nego, upravo, odnosi se na onu kategoriju građana BiH, koji su nekada radili u republikama bivše SFRJ.

Razlog zbog čega je, ovako pogešan odgovor leži u činjenici da moje pitanje nije doslovno prepisano, što je, ponavljam, bila moja primjedba i na zapisnik i sugestija da se ubuduće pitanje precizno formuliše onako kako je postavljeno i integralno dostavi, a ne izvod iz pitanja. Hvala lijepa.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Ćemanu. Ko se dalje javlja za riječ? Nema. Sad idemo sa novim poslaničkim pitanjima. Gospodin Džaferović, Gligorić, gospodin, doći ćete svi, nema potrebe.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Poštovane kolege dame i gospodo,

Ja imam jedno vrlo kratko i vrlo jednostavno pitanje i golim okom vidljivo, pitanje za Vijeće ministara. Kada će konačno otpočeti i kada se planira zvršetak radova na obnovi ove zgrade ovdje i kompletnog kompleksa zgrada u kojem su smještene institucije BiH, kao i ovog trga ovdje ispred zgrada institucija BiH? Neću elaborirati pitanje. Mi znamo o tome mnogo što šta, dakle, tražim odgovor na ovo pitanje.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Džaferoviću. Gospodin Gligorić, pa Suljkanović, pa gospodin Bešlagić. Molim pitanja u pisanoj formi.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo,

Pre ovog pitanja samo da podsjetim Kolegij Predstavničkog doma da li je vodio računa o već formiranim istražnim komisijama kako one rade, s obzirom da smo formirali Istražnu komisiju u slučaju imenovanja javnog pravobranioca BiH, gospođe Miletić, kao i Istražnu komisiju u vezi donatorskih sredstava u BiH. Morate da vodite i dužni ste o rokovima, o tome da li komisija radi, ukoliko postoje opstrukcije ili ne radi, predložite Domu da se to mijenja.

Moje poslaničko pitanje. Tražim odgovor od Savjeta ministara, odnosno Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH, da, naravno, pismeno odgovori. Na osnovu čijeg prijedloga i na osnovu kojih procedura je data akreditacija privatnim preduzećima za kontrolu usklađenosti kvaliteta tečnih naftnih goriva u RS i u Federaciji BiH? Ko je od Instituta za akreditaciju BiH dobio saglasnost, da može vršiti inspeksijsku kontrolu usklađenosti kvaliteta tečnih goriva? Da li je izvršena provjera uslova privatnih preduzeća, u skladu sa odlukom o kvaliteti tečnih, naftnih goriva od 23.9.2002. godine, a koji podrazumijevaju potrebne tehničke i kadrovske uslove, ta li je to sve u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti potrošača? Da li su uzeti u obzir postojeći instituti za kontrolu u RS i Federaciji BiH i da li postoji namjera da se odabranim privatnim preduzećima omogući monopol nad važnim segmentom kontrole kvaliteta goriva, a time i monopol nad transportnom naftom i naftnih derivata? Da li Savjet ministara u zajednici sa entitetskim ministarstvima energetike i trgovine i Institutom za akreditaciju BiH, omogućava svojim dogovorima i aktivnostima organizovan kriminal u ovoj važnoj oblasti? Tražim odgovor u pisanoj formi. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Gligoriću. Za riječ se javio gospodin Suljkanović.

MEHMED SULJKANOVIĆ

Ja sam na prošloj sjednici imao intervenciju, vezanu za pitanje koje sam postavio 7. avgusta na 17. sjednici, vezano za realizaciju Projekta «Fatničko polje», odnosno «Gornji horizonti». Ja ponovo intervenišem, tražim odgovor, jer ako taj odgovor dođe poslije realizacije Projekta, onda, zaista, takav odgovor nikom ne treba. Ja ću ovo u pisanoj formi dovršiti.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Suljkanoviću. Za riječ se javio gospodin Bešlagić.

SELIM BEŠLAGIĆ

Poštovano predsjedništvo, poštovane kolege, gosti,

Ja imam jedno pitanje, ali ima pod a) i b). Radi se o tome da li je formirana korporacija za željeznički saobraćaj u BiH i ako je formirana zašto ona ne funkcioniše?

b) Zašto se ne pušta u putni saobraćaj pruga Doboj-Tuzla-Zvornik, jer kako se predviđa ni za 2004. godinu nije ušla u vozni red? Pitanje postavljam Ministarstvu za saobraćaj i komunikacije i tražim pismeni i usmeni odgovor.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodinu Bešlagiću. Riječ ima gospodin Ćeman.

MIRSAD ĆEMAN

Ja imam tri pitanja, upravo formulišem pisanu verziju i toga, dostavit ću je naknadno, ali da u ovom trenutku ih ovako u mikrofon izdiktiram.

Prvo je pitanje za Ministarstvo za ljudska prava, a glasi. Naime, mi smo nedavno usvojili Zakon, Okrivni zakon ili kako smo ga već nazvali o obrazovanju u BiH, o osnovnom obrazovanju i jedna od odredaba tog zakona obavezuje ministarstvo nadležno da u saradnji sa drugim državama zaključi sporazum i da se organizira dopunska nastava za djecu građana BiH u inozemstvu. Pitanje, dakle, glasi. Šta je po tom pitanju i da li je uopće išta u međuvremenu poduzimano i kad se mogu očekivati konkretni rezultati jedne takve Zakonom utvrđene obaveze za nadležne organe ove države.

Drugo pitanje. Mislim da se može odnositi na Ministarstvo pravde u Vijeću ministara. Naime, nedavno u okviru reforme zakonodavstva u BiH, kako u krivičnom tako i u građanskom pravu usvojeni su zakoni o parničnom postupku u entitetima i u odredbama tih zakona predviđena je jedna posebna, ja bih rekao specifična procesna mogućnost, a to je vođenje postupka medijacije stranaka u spornim slučajevima, u parničnim slučajevima. Tamo je rečeno da će se, dakle, to pitanje urediti posebnim zakonom. Ja sam informiran da je namjera da se pitanje medijacije, dakle, uredi na državnom nivou i stoga moje pitanje glasi. Dokle su stigle pripreme za donošenje zakona o postupku medijacije u BiH, jer se zakoni o parničnom postupku niti u jednom od entiteta ne mogu u punom kapacitetu primijeniti bez usvajanja jednog ovakvog zakona?

Treće pitanje se odnosi na nostrifikaciju diploma naših građana, koji se školuju u inozemstvu i u vezi s tim bilo je i uvijek ima priloga kako u medijima itd., ali je činjenica sljedeća da i te kako ima mnogo problema u vezi s ovim. Znam nadležnosti u oblasti obrazovanja itd., ali pitanje glasi. Mislim da je i ovo pitanje za Ministarstvo ili za ljudska prava ili za civilne poslove, a to znači. Kada će se, zaista, na jedan konzistentan i sa državnog aspekta i na državnom nivou uređen način osigurati jedna normalna, efikasna procedura nostrifikacije diploma stečenih u inozemstvu građana BiH? Hvala lijepa.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodinu Ćemanu. Za riječ se javio gospodin Moranjkić.

MUHAMED MORANJKIĆ

Gospodine predsjedavajući, gospodo kolege poslanici zastupnici, dame i gospodo,

Ja pu postaviti jedno pitanje i pokrenuti jednu inicijativu u obliku zaključka. Moje pitanje danas je upućeno Vijeću ministara, počeu sa unutrašnji dugovi u BiH dosegli su alarmantno i, izuzetno zabrinjavajuće stanje, koje remeti kompletnu privredu i ekonomiju u ovoj zemlji. Pitanje glasi. Da li se neko pri Vijeću ministara bavi ovim problemom

a) ako se bavi kakvo je stvarno stanje po ovom problemu i gdje su problemi kad su u pitanju unutrašnji dugovi,

b) hoće li kada i kakve mjere Vijeće ministara poduzeti po ovom pitanju, jer je to krajnje vrijeme?

To je pitanje. Dakle, inicijativa moja za zaključak odnosi se na.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodine Moranjkiću, ne sporim ja, nego da se držimo onoga što je poslovničko. Dakle, ovo je tačka poslanička pitanja. Zaključci, rezolucije i sve ostalo mogu biti definisane kao tačke dnevnog reda. Dakle, da se držimo da poslanička pitanja ne pretvorimo u inicijative, rezolucije i zaključke, samo u tom smislu bih vas molio.

MUHAMED MORANJKIĆ

A odnosi se na ovo

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dakle, vi možete iskoristiti da postavite pitanje, ali ne ..

MUHAMED MORANJKIĆ

Evo ja ću postaviti pitanje. Preformulisat ću se, a dobit ćete pismeno. Ja sam mislio i pokrenut ću zahtjev, formu u obliku zaključka da se uputi ozbiljna kritika Vijeću ministara sa ovog nivoa. Zašto ne odgovara na poslanička pitanja, jer su ona već postala ovdje balast i oduzimanje vremena po dva sata i zašto ne prisustvuju ministri Parlamentu? I, ukoliko poslije ove kritike nema nikakvih odgovora, mislim, ja ću pokrenuti inicijativu da se pokreće odgovornost Vijeća ministara. Hvala lijepa.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, moj lični propust, zaboravio sam da pozdravim ovdje danas predstavnike vlasti Brčko Distrikta gospodina Đapu Mirsada i gospodina Sinišu Kisića, ja sam zadovoljan što ih danas vidim u našem parlamentu i mislim da bi trebala biti procedura i naš stav kada god osjete potrebu i mislim da bi dobro bilo da ih pozivamo na sjednice Državnog parlamenta, jer ima zakonodavne materije, koji se odnosi na Brčko Distrikt. Moje duboko izvinjenje gospodinu Đapi i gospodinu Kisiću. Dobro došli, osjećajte se ugodno u Državnom parlamentu. Hvala vam lijepo. Za riječ se javio gospodin Sead Avić, a želim gospodinu Moranjkiću da kažem i svima nama da idu izmjene Poslovnika, u kojem ćemo morati imati čas poslanička pitanja i odgovori na licu

mjesta Vijeća ministara i te sjednice i taj poslanički čas bio vraćen i otvoren za medije za javnost.

SEAD AVDIĆ

Dame i gospodo poslanici, poštovani gosti,

Ja u okviru poslanička pitanja imam samo dvije inicijative, jedna inicijativa, objektivno da dijelom racionaliziramo naša poslanička pitanja, a posebno se to odnosi na poslanike parlamentarne većine. Ilustracije radi danas smo dobili do apsurdna, uslovno rečeno, u postavljanju poslaničkih pitanja generalni sekretar jedne vladajuće političke strane postavlja pitanje svom zamjeniku predsjednika iz iste političke stranke i partije, samo što je jedan na drugoj poziciji vlasti, što znači da je to, apsolutno, stvarno smo do apsurdna doveli ono što se zove poslanička pitanja. Molimo da rješavate probleme unutar političkih stranaka kojima pripadate i da jednostavno to ne ide preko poslaničkih pitanja. To je jedna sugestija.

Druga sugestija. Predlažem u okviru nekoliko poslanika je, također, stvilo svoje potpise na ovaj prijedog i mislimo da je vrijeme da smo ušli u jednu novu fazu partijskih odnosa sa međunarodnom zajednicom, zato predlažemo tematsku sjednicu oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, sa temom i sa dnevnim redom stanje i razvoj partnerskih odnosa BiH i međunarodne zajednice sa ciljem tranzicije ovlsti sa OHR-a na institucije BiH. Ovo je, ja bih rekao izraz i političke volje i želje i OHR-a, u smislu kontinuiteta saradnje i mislim da bi bilo dobro do kraja tekuće 2003. godine organizirati ovako tematsku raspravu, gdje bismo razgovarali o svim elemntima partnerskih odnosa sa međunarodnom zajednicom. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi dr Avdiću.

MARTIH RAGUŽ

Za riječ se javio predsjedavajući Doma gospodin Špirić.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, kolege poslanici, ja imam dva poslanička pitanja, upućena su, naravno Vijeću ministara.

Prvo je, kada će Vijeće ministara staviti u puni pogon dva veoma važna ministarstva to je Ministarstvo pravde i Ministarstvo bezbjednosti. Čini mi se da je prošla gotovo godinu dana od izbora ovog vijeća ministara, ovih, dakle, formiranja ovih ministarstava a da u tim ministarstvima imamo jednog, dva, tri ili pet ljudi to nije dovoljno za koncept reformi pravosudnog sistema i bezbjedonosnog sistema. Ja mislim da je godinu dana isuviše dugo vremena, da bi se pokazala tolika doza inertnosti u komkpletiranju i sadržajnom radu tih ministarstava.

Drugo pitanje jeste. Kada će nadležna državna komisija i Vijeće ministara informisati ovaj parlament o spornim graničnim pitanjima sa susjednim državama. Ne trebam posebno da naglašavam da se ta pitanja rade u okviru stručnih komisija, ali da javnost, a pogotovo Državni parlament nije informisan šta je to sporno, a svaki dan, imam osjećaj kada bude trebalo prelaziti granicu BiH, pogotovo kada je u pitanju granična linija prema Hrvatskoj, koja ide doline Une, da bi svaki građanin u sebe morao imati po jednog geometra da ne bi završio u zatvoru ako pređe državnu granicu. Dakle, to jeste ozbiljno pitanje za državu BiH i ja zahtijevam da Vijeće ministara i nadležna komisija ovaj parlament informiše gdje su zastoji u definisanju državne granice BiH i susjednih država. Hvala vam lijepo i tražim pisani odgovor.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodinu Špiriću. Za riječ se javio gospodin Blagojević, ispričavam se, gospodin Spasojević.

ZORAN SPASOJEVIĆ

Pozdravljam predsjedavajuće, kolege poslanike, goste i sredstva informisanja i želim da postavim dva pitanja.

Prvo pitanje se odnosi na, pošto vidim ne dobijamo nikakve odgovore ili slabo dobijamo odgovor od Vijeća ministara, ja ću postaviti pitanje Kolegiju. Pošto sam ja posljednji priključeni člano ovog doma, pitam Kolegij, ne učestvujem u radu komisija, da li postoji mogućnost da se i ja rasporedim u neku komisiju, a pošto znam da poslanika ima ovdje koji obavljaju po dvije-tri te dužnosti a i ja bih želio da učestvujem u radu tih komisija, pa da li postoji mogućnost da i ja obavljam rad u nekoj od komisija? Znači, nije bitno koja komisija samo da bilo koja bude.

Drugo pitanje koje želim da postavim, odnosno da zamolim Kolegijum ako postoji mogućnost da se sjednice nezakazuju petkom. Ima nekoliko razloga, ali ne bih želio da to obrazlažem. Ima dovoljno dana od ponedjeljka do četvrtka, ako je to moguće, ako nije, ja ću sledeći put postaviti i obrazložiti sa više razloga? Hvala.

ZORAN SPASOJEVIĆ

Zahvaljujem kolegi Spasojeviću, samo molim vas, želim odmah da odgovorim. Nema poslovničke mogućnosti. Nije dobro da se poslanici obraćaju Kolegiju, kad sa Kolegijem mogu kao poslanicima imati dnevnu komunikaciju o svim pitanjima. Ovo su pitanja koje parlamentarci postavljaju izvršnoj vlasti da od ovoga ne bi napravili nešto što nije definisano Poslovníkom. Ja kolegu Spasojevića upućujem na Klub poslanika SDS i kada oni određuju članove komisije u ime stranke da odrede kolegu Spasojevića. Mi u Kolegiju nećemo praviti ni jedan problem, kao što ne pravimo problem ni za bilo kojeg drugog člana i zato mislim da ne treba ovu govornicu koristiti za postavljanje takvih pitanja, to je stvar koju možete završiti u klubu vaše stranke. Tačno je da ima kolega u više komisija. Ja se radujem da vi želite raditi u komisijama, ali to morate završiti sa

vašom strankom i ako to, naravno, nama daje šansu i da na drugi način te stvari završimo, tako da vas molim, nemojte postavljati pitanja Kolegiju, nećete dobiti odgovor sem usmene, nema poslovničke mogućnosti. To pretvara, dakle, ova poslanička pitanja u nešto što ona u suštini i nisu. Za riječ se javila gospođa Milićević. Izvoli.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Poštovani predsjedavajući, drage kolege,

Ja sam već jednomo vdje inicirala, bila je to inicijativa i pitanje. Na koji način mi ovdje možemo da dobijemo jedan izvještaj od komisija, koje rade u ovom domu, u kome ćemo vidjeti i broj sastanaka i prisustvo sjednicama komisija. Da li su tu nadležni klubovi koji su delegirali svoje ljude u komisije, ili ja mislim da je to, ipak, posao našeg proširenog kolegija da se vidi da li su neki ljudi proforma članovi komisije, dolaze ili ne dolaze na njih i na koji način se radi. Odnosno da li postoji način ako neko ne želi. Evo imamo čovjeka koji bi rado u komisiju, a imamo ljude koji se pišu, vode se da su članovi nekih komisija a nema ih na tim komisijama. Dakle, da bi mi postali operativniji i bolje radili, mislim da mora neko da se ti izvještaji ovdje dobiju i da se dogovorimo na koji način pojačati prisustvo na komisiji i aktivirati svoj rad. To bi bilo i pitanje ili inicijativa kako ga možete prihvatiti.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegici Milićević. Jelina Đurković se javila za riječ. Ali, molim vas lijepo, dakle, svaka komisija ima obavezu da podnese izvještaj ovom parlamentu. Komisije rade u kovorumu. Tada kad dobijete izvještaj imat ćete šansu da govorite o izvještajima o radu komisija i nema potrebe da se obraćate Kolegiju kada su te stvari u pitanju, jer znate kako se biraju komisije. Ja vas molim, ukoliko neko nema pitanja, na način kao što je to Poslovníkom definisano, da ne postavljamo jedni drugima pitanje, jer to gubi smisao poslaničko pitanje. Za riječ se javila gospođa dr Jelina Đurković. Izvolite.

JELINA ĐURKOVIĆ

Moje pitanje ide ka Savjetu ministara. Zbog kršenje embarga na izvoz oružja Iraku, bijeljinski Orao je sankcionisan. Iz medija, javnost je saznala da su i Vitezit i Bratstvo također kršili pomenuti embargo, o čemu Vlada Federacije BiH ima izvještaj. U vezi s tim pitam. Šta je Savjet ministara preduzeo u vezi s kršenjem embarga Vitezita i Bratstva i kada će o tome javnost biti obaviještena, a prema OHR-u upućujem zahtjev da se izjasni o izvještaju o kršenju embarta navedenih organizacija. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegici Đurković. Ko se dalje javlja za riječ? Ne javlja niko. Zaključujem raspravu, vezano za poslanička pitanja i odgovore

i prelazimo na 3. tačku dnevnog reda.

Ad.3. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sukobu interesa u institucijama Vlasti BiH u drugom čitanju

Možemo li se dogovoriti da idemo na tačku 4. a da zamolimo u pauzi da Komisija završi i kad očistimo tu tačku prelazimo na ovu tačku dnevnog reda? Kad dođemo na tu tačku dnevnog reda, ja ću vas informisati sa svim informacijama, koje sam u međuvremenu dobio od međunarodnih institucija i međunarodnih predstavnika.

Ad.4. Prijedlog zakona o slobodi vjere i pravnom položaju crkava i vjerskih zajednica u BiH, drugo čitanje

Prijedlog ovog zakona usvojili smo u prvom čitanju na 21. sjednici. Kao što znate u diskusiji je bilo dosta prijedloga za određena poboljšanja teksta zakona pa smo sugerisali klubovima da u jednoj toleratnoj atmosferi sačine amandmane i da se prihvati sve ono što doprinosi tekstu zakona, uzimajući u obzir diskusiju na prošloj sjednici. Ipak, u ovm vremenu dobili smo amandmane gospodina Joze Križanovića i čini mi se da je on bio najaktivniji na prošlom zasjedanju.

Podsjećam vas na izvještaj nadležne komisije, koja je usvojila 15 amandmana i oni su postali sastavni dio teksta ovog prijedloga. Otvaram raspravu o ovom zakonu u drugom čitanju. Ko se javlja za riječ? Ima li potrebe da gospodin Križanović obrazloži svoje amandmane? Nema potrebe. Je li se neko javlja za raspravu? Ne. Zaključujem raspravu i prelazim dame i gospodo na izjašnjavanje prvo o amandmanima pa o zakonu.

Prelazimo na izjašnjavanje o amandmanu broj 1. gospodina Križanovića.

Amandman I glasi:

Iza **amandmana IVa, dodaje se novi amandman IVb.** koji glasi: «Vjerska zajednica ne smije djelovati svojim sadržajem i načinom obavljanja vjerskih obreda i drugih očitovanja vjere koji su protivni pravnom poretku i javnoj sigurnosti, moralu ili na štetu života i zdravlja ili osnovnih prava i sloboda drugih». Nema potrebe da čitam obrazloženje.

Ko je za ovaj amandman? Da usvojimo ovaj amandman?

Ko je protiv?

Ko je uzdržan?

Nema potrebe da s mjesta dobacujemo. Svi smo imali šansu da kažemo šta mislimo.

Dakle, dame i gospodo, od prisutnih 33 za je bilo 17 – protiv 11 – suzdržanih 5. Prelazimo na entitetsko glasanje.

Ko je iz Federacije za ovaj amandman?

Ko je iz RS za amandman?

Molim izvještaj.
Dakle, 12 iz Federacije je za, iz RS 6 za. Konstatujem da je usvojen amandman broj I.

Amandman broj II

Briše se tačka a) u stavu član 5.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine predsjedavajući, molim vas lijepo, ja vas molim da vodite sjednicu tako da se pridržavate Poslovnika. Vi ste maloprije čitajući amandman i ja imam osjećaj da to radite namjerno izložili jednu veću grupu poslanika potrebi da javno sa mjesta kažu da već nešto piše u zakonu što je poslanik predložio u svom amandmanu. Dakle, niko nije ovdje protiv onoga što je gospodin Jozo Križanović kazao u svom amandmanu, nego je protiv toga što se to ponavlja po drugi puta u zakonu i što se ja kao poslanik nisam mogao snaći na 4.a. i na 4.b. i na 4.članu kako se zove teksta zakona. Do sada smo pitali ko je za amandman I, ko je za amandman II, ko je za amandman III i po amandmanima. Vi sad čitate amandmane. Molim vas postupajte po Poslovniku.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja vas molim, zahvaljujem. Nema ja ništa protiv, da neko se lošije ili bolje snalazi u amandmanima. Ako treba protumačiti nikakav problem nije. Ova sjednica, ja nemam razloga da krivo tumačim Poslovnik, a nemam šta smeta, gdje piše u Poslovniku da se amandman ne pročita, da ljudi upravo znaju za šta glasaju. Ali je rasprava o amandmanima zaključena. Imam i ja, možda potrebe da pričamo o amandmanima, ali vas molim, nemojte s mjesta jer je rasprava zaključena i dozvolite da vodim sjednicu. Kad budu drugi predsjedavali, vodiće je u skladu sa Poslovnikom. Nek mi se kaže gdje je povrijeđen Poslovnik. Dajte molim vas, ako neko ima potrebu da objasni nešto javnosti, ja ću dati jednu demokratsku ... da to uradi. Ali kad zaključimo raspravu idemo na izjašnjanje.

Dakle, amandman II

Briše se tačka u a) u stavu člana 5. neću čitati obrazloženje, samo šta kaže amandman.

Ko je za ovaj amandman gospodina Križanovića?

Ko je protiv?

Molim izvještaj. Molim vas malo tišine, radimo prešli smo na glasanje.

Ko je suzdržan?

Dajte mi izvještaj. Dakle, od 35 prisutnih 17 za – 16 protiv – 1 uzdržan. Dakle, idemo na entitetsko izjašnjanje.

Ko je iz Federacije za? Zahvaljujem.

Ko je iz RS za? Zahvaljujem.

Dakle, iz Federacije 12 za iz RS 6 za. Usvojili smo i drugi amandman gospodina Križanovića.

Amandman III

U članu 8. stav 2. briše se sljedeći tekst: «Povijesno utemeljenim crkvama i vjerskim zajednicama, islamskoj zajednici u BiH, srpskoj zajednici BiH, katoličkoj zajednici BiH, židovskoj zajednici u BiH».

Ko je zato da se usvoji ovaj amandman gospodina Križanovića?

Ko je protiv?

Ko je uzdržan?

Zahvaljujem. Dajte mi rezultate.

Dakle od 35 prisutnih 13 je bilo za, 18 protiv, 3 suzdržana. Konstatujem da amandman III gospodina Križanovića nije usvojen.

Prelazimo na amandman IV.

U članu 18. stav 1. Zakona briše se prva rečenica. Novi tekst prve rečenice glasi:

“Umogu, crkvu, ovdje je greška, dakle novu, ja čitam kako piše, U novu crkvu i vjersku zajednicu, dakle novu crkvu i, gospodine Križanoviću jel ovo novu, novu crkvu ili vjersku zajednicu mogu osnovati državljani Bosne i Hercegovine, bez obzira na njihovo entitetsko državljanstvo”. Dakle da se ovo briše.

Ko je zato da se prihvati ovaj amandman?

Ko je protiv?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Poslije ja moram ponovo pojašnjavati. Dovodite nas u poziciju

NIKOLA ŠPIRIĆ

Molim vas završili smo raspravu.

Ko je protiv?

Ko je uzdržan?

Dakle od 35 prisutnih 17 za, 17 protiv, 1 suzdržan.

Konstatujem da IV amandman gospodina Križanovića nije prihvaćen.

Dame i gospodo time smo iscrpili dakle raspravu o amandmanima. Idemo na izjašnjavanje o Zakonu sa prihvaćena dva amandmana.

Ko je zato da u drugom čitanju prihvatimo Prijedlog zakona o slobodi vjere i pravnog položaja crkava i vjerskih zajednica u Bosni i Hercegovini?

Ko je za?

Ko je protiv?

Ima li uzdržanih? Nema.

Sa zadovoljstvom konstatujem da smo jednoglasno usvojili Zakon o slobodi vjera i pravnog položaja crkava i vjerskih zajednica u Bosni i Hercegovini.

Dame i gospodo prelazimo na

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ
Samo poslovnička intervencija

NIKOLA ŠPIRIĆ
Ne može završili smo tačku.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ
Samo, molim te Nikola, poslovnička intervencija

NIKOLA ŠPIRIĆ
Izvolite, evo poslovnička intervencija

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas lijepo evo, poštovane kolege, dame i gospodo, mi smo završili rad po ovoj tački dnevnog reda i ja želim samo da, radi javnosti dakle da, usvojili smo ovaj zakon i to je jako dobro, da kažem šta znači kada se djelimično objašnjavaju činjenice vezano za određenu situaciju.

Ja sam izašao maloprije za govornicu i zamolio sam predsjedavajućeg da ne objašnjava činjenice, ili ako ih već objašnjava da onda objasni sve činjenice. U tom

NIKOLA ŠPIRIĆ

Pa ja vas molim, ja sam dao amandman na izjašnjavaње, nemojte praviti. Ja, molim. Kršenje Poslovnika gospodine Džaferoviću, rasprava je zaključena, amandmani usvojeni. Ne mogu to dozvoliti. Nemojte tako. Imali ste šansu. Molim vas.

Napravićemo pauzu, ne možemo tako raditi.

/nije izašao za govornicu/
Je li bilo povrede Poslovnika?

NIKOLA ŠPIRIĆ

Nije bilo povrede Poslovnika. Amandman je pročitao. Nije bila rasprava o amandmanu. Ako neko ima potrebu da javnosti obrazloži, neka to obrazloži na način kako misli da treba.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ama gospodine predsjedavajući, nemam ja potrebe da objašnjavam javnosti bilo šta, ja imam potrebu da ovdje uredim rad Parlamenta da javnost odmah shvati suštinu šta se radi u Parlamentu.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Što to niste iskoristili u raspravi? Što niste raspravljali o tome?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Pa zato što ste na kraju ponovo, nakon mog upozorenja, kada se izjašnjavalo o četvrtom amandmanu, ponovo ste kazali pola istine, odnosno pola činjenica, a pola ste prišutili. Ili nemojte govoriti ni jednu, ili kažite sve. U tome je problem.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Jeste zaključili? Molim vas lijepo.

Idemo dalje. Ali ono što ja, ja nisam ovdje da bi neko, ili mi nismo ovdje da bi neko sebe smatrao apsolutnim gospodarom. Ja ovdje vodim sjednicu i čitam amandmane kako ih poslanici predloži. Dakle ja ih ne komentarišem i kada se zaključi rasprava nema naknadnog objašnjenja, ja sam mislio ili ono. Dok traje rasprava izvolite.

Ja se izvinjavam kolegi Džaferoviću, mi imamo apsolutno dobru i korektnu saradnju, ali mislim da ovo nije korektno. Ima pravo predsjedavajući radi poslanika i javnosti da pročita amandman, pa zato i glasamo o amandmanima. Ja čitam tekst amandmana. Molim vas lijepo.

Dakle zaključili smo ovu tačku dnevnog reda.

Molim vas prelazimo na petu tačku dnevnog reda.

Ad. 5. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izbjeglicama iz Bosne i Hercegovine i raseljenim licima u Bosni i Hercegovini (prvo čitanje)

Predlagač ovog zakona je poslanik dr. Petar Kunić.

Upućen je poslanicima 15. septembra 2003. godine. Na 19. sjednici Doma 24. septembra usvojen je zahtjev da se predloženi zakon razmatra po članu 104. Poslovnika Doma.

Ustavno-pravna komisija mišljenje je dostavila 7. oktobra ove godine.

Nadležna komisija za ljudska prava imigracije, izbjeglice i azil dostavila je izvještaj 23. oktobra 2003. godine.

Otvaram raspravu u prvom čitanju. Ima li potrebe da gospodin dr. Petar Kunić obrazloži? Nema.

Otvaram raspravu. Ko se javlja za riječ. Ne javlja niko.

Zaključujem raspravu. Idemo na izjašnjavanje ovog prijedloga u prvom čitanju.

Ko je zato da se ove izmjene i dopune prihvate u prvom čitanju?

Ko je protiv?

Ko je suzdržan?

Molim vas, dakle od 34 za, od 34 prisutna 34 za, niko protiv, niko suzdržan, 2 nisu glasala, 1 suzdržan.

Molim vas lijepo da brojite. Šta ste rekli?

Dakle od 34 prisutna, 32 za, niko protiv, 1 suzdržan.

Dakle konstatujem da smo Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izbjeglicama iz Bosne i Hercegovine i raseljenim licima u Bosni i Hercegovini prihvatili u prvom čitanju.

Dame i gospodo, pošto smo pošto smo postigli najveći stepen koncenzusa na ovom prijedlogu izmjena i dopuna Zakona, ja predlažem da spojimo prvo i drugo čitanje i da se o ovome izjasnimo i o drugom čitanju kako bismo ovaj posao završili.

Jeste li za to? Zahvaljujem.

Idemo na izjašnjavanje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izbjeglicama iz Bosne i Hercegovine i raseljenim licima u Bosni i Hercegovini u drugom čitanju.

Ko je za?

Ko je protiv?

Ko je uzdržan? – jedan

Dakle imamo isti sistem, od 35 prisutnih, od 34 prisutna, 32 su, 33 su za i 1 suzdržan.

Konstatujem da smo i u drugom čitanju usvojili Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izbjeglicama iz Bosne i Hercegovine i raseljenim licima u Bosni i Hercegovini. Zahvaljujem se.

Prelazimo na 6. tačku dnevnog reda. To je

Ad. 6. Predlog zakona o Agenciji za osiguranje u Bosni i Hercegovini (prvo čitanje)

Predlagač ovog zakona je Savjet ministara. Poslancima je upućen 15. septembra 2003. godine.

Na 19. sjednici usvojen je zahtjev Savjeta ministara da se razmatra po članu 104. Poslovnika.

Ustavno-pravna komisija mišljenje je dostavila 7. oktobra ove godine. Nadležna komisija za finansije budžet izvješta je dostavila 30. oktobra ove godine. Dobili ste izvještaje komisija.

Otvaram raspravu u prvom čitanju. Ko se javlja za riječ? Gospodin Ćeman. Izvolite.

MIRSAD ĆEMAN

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege. Vi ste maloprije konstatovali da je Ustavno-pravna komisija kao ustavno-pravna, a ne kao nadležna komisija dostavila mišljenje o ustavno pravnom osnovu i to nije sporno. Kasnije je zakon razmatrala nadležna komisija i čuli smo i vidjeli njen izvještaj.

Izašao sam tek toliko da kažem da, naravno Zakon treba donjeti, ima puno opravdanje itd. Ali krajnje je vrijeme da se zakoni koje treba donositi pravno koizistentno i bolje pripremaju. Ovo je sa pravno tehničkog aspekta, sa nomotehničkog aspekta loš zakon. Samo toliko. Hvala lijepo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodinu Ćemanu. Ko se dalje javlja za riječ? Ne javlja niko. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na glasanje.

Ko je zato da Predlog zakona o Agenciji za osiguranje u Bosni i Hercegovini prihvatimo u prvom čitanju?

Ko je za?

Ko je protiv?

Ima li uzdržanih?

Dajte mi izvještaj. Jeste li?

Dame i gospodo, prisutno je 33 poslanika, za je glasalo 32, protiv niko, suzdržan

1.

Konstatujem da smo predlog.

Ja molim službu, ja sam tačno vidio, piše suzdržanih, ili brojite ili ćemo promjeniti brojača, a molim i poslanike da glasaju.

Da ponovimo glasanje.

Ko je za?

Ko je protiv?

Ko je uzdržan?

Ne mogu da shvatim da ne možete 40 poslanika izbrojati. Pa ja ih vidim, a vi ih ne vidite.

Dakle od 33 prisutna, 30 za, niko protiv i 3 suzdržana.

Konstatujem da smo usvojili Predlog zakona o Agenciji za osiguranje u Bosni i Hercegovini u prvom čitanju.

Dame i gospodo, želim da vas pozovem da pokažemo i ovdje visok stupanj odgovornosti koncenzusa sobzirom da je od 33, 30 poslanika nema, nije bilo amandmana da spojimo prvo i drugo čitanje i da ovaj prijeko potreban zakon usvojimo i u drugom čitanju.

Imamo li raspoloženje da to uradimo? Imamo. Zahvaljujem. Imamo dakle. Ima li potrebe da glasamo? Nema.

Dakle prelazimo na raspravu u drugom čitanju. Ko se javlja za riječ? Ne javlja niko. Zaključujem raspravu.

Idemo se izjasniti o Zakonu u drugom čitanju.

Ko je zato da u drugom čitanju, da prihvatimo Predlog zakona o Agenciji za osiguranje u Bosni i Hercegovini u drugom čitanju?

Ko je protiv?

Ima li uzdržanih?

Dakle od 33 prisutna, 30 za, 3 su uzdržana.

Dakle konstatujem da smo Prijedlog zakona o Agenciji za osiguranje u Bosni i Hercegovini prihvatili i u drugom čitanju. Zahvaljuje dame i gospodo.

Prelazimo na 7. tačku dnevnog reda. To je

Ad. 7. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine (prvo čitanje)

Predlagač poslanik Seada Palavrić.

Poslanicima je upućen 1. septembra 2003. godine. Na 18. sjednici Dom je usvojio zahtjev za hitni postupak u skladu sa članom 104. Poslovnika.

Ustavno-pravna komisije je mišljenje dostavila 23. oktobra. Ustavno- pravna komisija je nadležna komisija. Izvještaj nadležne komisije ste dobili 24. oktobra ove godine.

Otvaram raspravu u prvom čitanju. Ko se javlja za riječ? Ne javlja niko. Zaključujem raspravu.

Ko je zato da se, dakle da usvojimo Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine u prvom čitanju?

Ko je za?

Ko je protiv?

Ima li uzdržanih?

Dame i gospodo od prisutnih 35 za su bila 32 poslanika, suzdržana su bila 3.

Konstatujem da smo usvojili Prijedlog zakona o i izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine u prvom čitanju.

Molim vas lijepo, vidite, što se tiče drugog čitanja, ja sam glasao za Zakon u prvom čitanju. Postoje dileme, dakle ja nemam ništa protiv ukoliko izglasate, ali ja u drugom čitanju ne mogu da podržim kompletan tekst iz razloga jer se tamo odnosi na sve službenike koji rade u kancelariji Ombudsmena koji se izuzimaju iz Zakona.

Ali ako se slažu poslanici, ja nemam ništa protiv da se izjasnimo i u drugom čitanju.

Imamo li saglasnost? Da se izjasnimo dakle. Nema problema.

Ko je zato da se izjasnimo i u drugom čitanju?

Ko je protiv?

Ko je uzdržan?

Saćemo završiti. Sve mora biti demokratski i voljom poslanika. Ne treba zauzimati, naravno, otvara se velika greška. Prvi dio ja podržavam, drugi ne podržavam, nažalost.

Dakle, prisutnih je 35, za je bilo 20, protiv je bilo 8, 6 uzdržanih.

Idemo na entitetsko glasanje.

Ko je iz Federacije BiH za?

Ko je iz Republike Srpske za?

17 je za iz Federacije, iz Republike Srpske niko nije za. Dakle nemamo, ide na usaglašavanje, ako ne može postići koncenzus dakle ide na redovno drugo čitanje ide u drugo čitanje.

Dakle usvojili smo ovaj zakon u prvom čitanju i ide redovno u drugo čitanje.

Dame i gospodo prelazimo, sada bi dao, ja mislim da bi sada mogli napraviti pauzu na zahtjev kluba do 1 sat.

Molim dakle nadležnu Ustavno-pravnu komisiju da zauzme stavove vezano za 3. tačku dnevnog reda, da bismo prešli na 8. tačku dnevnog reda.

MIRSAD ĆEMAN

Stav je zauzet, izvještaj samo nije bio pripremljen.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Molim vas izvještaj da pripremite i da se vratimo na treću tačku dnevnog reda.

Zahvaljujem, molim da, dakle pauza do 13,00.

/PAUZA/

Vraćamo se na 3. tačku dnevnog reda. To je

Ad. 3. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine u drugom čitanju

Nema potrebe da vam ponavljam da smo dobili dva pisma, jedno iz OHR-a i drugo pismo od Visokog predstavnika koje smo podjelili poslanicima vezano za sugestije kada je u pitanju ovaj zakon.

Dobili smo izvještaj Ustavno-pravne komisije.
Otvaram raspravu o Predlogu zakona u drugom čitanju. Ko se javlja za riječ? Jel se neko javlja za riječ?

Javljam se ja za riječ. Najavi me molim te. Javljam se za riječ.

MARTIN RAGUŽ

Za riječ se javio predsjedavajući Doma gospodin Špirić. Izvolite gospodine Špirić.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, uvaženi poslanici, vi znate da Prijedlog izmjena Zakona o sukobu interesa sam ja uradio pre 2-3 mjeseca u dogovoru sa Stalnom izbornom komisijom i nakon toga je bila sjednica Ustavno-pravne komisije koja je prihvatila principe ovoga zakona. Ustavni osnov ovoga zakona i jednostavno u raspravi koja je vođena u ovom zakonu preovladavalo je mišljenje da Ustavno-pravnoj komisiji, odnosno poslanicima treba dozvoliti još vremena da se definišu dodatni amandmani i prijedlozi, korisni prijedlozi za ovaj zakon.

Ono što ja mislim i što sam i tada mislio jeste da su dodatni predlozi amandmana morali i trebali biti vezani za izmjene i dopune tog zakona, dakle za one članove koji se mjenjaju. Nažalost, moram da konstatujem da su poslanici predlagali izmjene i dopune i ostalih članova što bi praktično smatralo da nakon ovih korekcija to bi značilo da je bolje ispod tihe raditi novi zakon nego na ovakav način pribjeći korekcijama, izmjenama i dopunama zakona.

U tom smislu ja cijenim trud koji je uložila Ustavno-pravna komisija, ali ono što je moj stav nakon jednog upozorenja iz OHR-a i nakon drugog upozorenja iz Kancelarije Visokog predstavnika, dakle to nije jedini razlog što su ta upozorenja stigla, ja mislim da bi danas dobro bilo da se izjasnimo o ovom polaznom tekstu, ali naravno moramo se izjasniti i o stavovima nadležne Ustavno-pravne komisije i amandmanima koji su podnjeli poslanici.

U tom smislu ja bih zamolio danas stvarno za raspoloženje da dođemo do izmjena i dopuna u onom smislu da bi se Zakon o sukobu interesa mogao adekvatnije tumačiti, da omogućimo Stalnoj izbornoj komisiji da svoj posao može raditi u skladu sa ovim izmjenama i korekcijama. Moram da kažem da sam imao kontakte sa Stalnom izbornom komisijom i preovladavajuće je mišljenje da ove naknade korekcije izmjene i dopune će otežati rad Stalnoj izbornoj komisiji, da joj neće pomoći da kvalitetno radi svoj dio posla. I ja sam bio dužan kao predsjedavajući, kao predlagач da vas naravno informišem o tome. Nema potrebe da čitam ova dokumenta koje sam dobio. Vi ih imate svi pred sobom, ali evo volio bih da danas u drugom čitanju, ovo drugo čitanje rezultira usvajanjem izmjena i dopuna ovog zakona. Ja se zahvaljujem.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodinu Špiriću. Za riječ se javio gospodin Mirsad Ćeman. Izvolite.

MIRSAD ĆEMAN

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, mislim da ima potrebe razjasniti nekoliko pitanja vezano za prijedlog ovoga zakona.

Vi znate da je evo i kolega Špirić je to rekao predlagač zakona poslanik ove skupštine kolega Špirić, da je Ustavno-pravna komisija prvo u skladu sa procedurom utvrđenom Poslovníkom razmatrala ustavno pravni osnov, konstatovala da postoji ustavni osnov i dalje kao nadležna komisija pripremila izvještaj koji ste dobili na taj način što je amandmane i neku vrstu pravno tehničkih korekcija obuhvatila prvim izvještajem. U međuvremenu su stigli, stigao je i jedan broj drugih amandmana, pa je, ako se ne varam, ako sam zapamtio od 23., hoće li biti prošlog mjeseca, pred prvo čitanje ovoga doma Komisija je na neki način dobila mandat od ovoga doma da razmotri amandmane u međuvremenu pristigle i da u tom mišljenju je podržano mišljenje jednog broja članova, ja bih rekao i ovoga parlamenta i pravnih stručnjaka da se na Zakon može intervenirati ne samo u okviru, ako je riječ o izmjenama i dopunama onih članova koji se predlažu kroz izmjene i dopune, nego kroz tekst u cjelini.

Ja sada govorim ipak u svoje ime, dakle vi ste izvještaj Ustavno-pravne komisije dobili i zbog toga želim reći jednu činjenicu, lično sam bliži pravnom stajalištu da se amandmane može intervenirati i amandmanima može intervenirati samo na onaj tekst zakona koji je obuhvaćen izmjenama i dopunama. Međutim, stav Ustavno-pravne komisije je prošli puta bio i to je je ovaj dom prihvatio, da se da mogućnost poslanicima da interveniraju na integralni tekst Zakona o sukobu interesa. Zašto je ovo bitno? Komisija je postupila u skladu sa mandatom datim od ovoga doma. Izvještaj koji ste dobili jeste gledište Komisije, istini za volju Komisija je imala, to naravno mogu konstatovati i to nije sporno pisma iz reda Visokog predstavnika i neke druge ocjene koje su govorile u prilog zadržavanja samo u onom, na onom obimu izmjena i dopuna koje je predložio kolega Špirić.

Ali, poslanici su kroz svoje amandmane ukazivali i uistinu postoji to pitanje kao i pravno i neko drugo pitanje da određene odredbe Zakona o sukobu interesa u najmanju ruku su sa aspekta ljudskih prava problematične i da ih kao takve treba sagledati. To je jedna vrlo važna konstatacija i ja lično, pravo da vam kažem u tom smislu imam dilema, jer uistinu rješenja koja su sadržana u izvornom tekstu u osnovnom tekstu Zakona mogu se vrlo kritički posmatrati iz ugla ljudskih prava, između ostaloga onih na koje bi se taj zakon odnosio.

Zbog toga dakle, uz prigovore koji se mogu naravno uputiti i ovom izvještaju Komisije sa aspekta usvojenih rješenja valja podsjetiti na jednu stvar. Mi trenutno, a to je poslovnički imamo dakle izmjene i dopune Zakona koje je kolega Špirić predložio u onoj

formi i onom sadržaju koji podrazumjeva usvojene amandmane od strane Ustavno-pravne komisije sa sjednice održane jučer, a čiji ste izvještaj dobili danas.

Proceduralno dakle, proceduralno dakle nije moguće sada se izjašnjavati samo o onom djelu teksta Zakona koji je predložio gospodin Špirić. Šta međutim, zato sam izašao, pored ostalog da kažem stoji kao mogućnost ako uistinu treba preispitati evo i ovo do čega je u prošlom zasjedanju došla Ustavno-pravna komisija. Mislim da poslovničke mogućnosti na neki način i obavezuju i omogućavaju priliku vama poslanicima ako niste zadovoljni sa ovim i ako želite vremena više nego ovih sat vremena da raspravite o ovome da se sačeka, da vam se da ono potrebno vrijeme, ne znam koliko je da li 48 sati ili koliko da eventualno razmislite o tome hoćete li ko ulagati amandmane.

Ponavljam, govorim to u svoje ime u tom smislu da kažemo da proceduralno uistinu možete vi primjedbu napraviti i evo ovom radnom stolu ovdje predsjedavajući i ovaj Ustavno-pravnoj komisiji što vam nije dalo dovoljno vremena da se eventualno očitujete na ovo do čega je došla Ustavno-pravna komisija.

Prema tome u prilog dakle poslovnčkih mogućnosti za razrješenje ovoga pitanja, ne ulazeći u ovom bar trenutku šta ili šta ne treba, ili šta treba zadržati u konačnoj verziji Zakona, ja evo sugerišem i predlažem da se ostavi mogućnost bilo kome posmatrati da treba intervenirati amandmanima na ove amandmane da se to uradi u skladu sa Poslovnikom. Radije sam za tu verziju nego da danas, ili glasamo o ovome tekstu Zakona, ili da ne glasamo. Mislim da jednostavno treba u tom smislu primjeniti Poslovnik.

Ja sam imao toliko, a što se tiče Ustavno-pravne komisije ja mislim da u ime svojih kolega koji su, uvažениh kolega koji su u Komisiji mogu naravno obećati da će Komisija jednostavno pogledati ove stvari još jednom i ispitati ako bude primjedaba od strane vas kolega poslanika, naravno imajući u vidu svu onu prepisku koju smo u međuvremenu dobili. Ali ovo što ste dobili je stav i mišljenje Ustavno-pravne komisije sa naravno sa ne malo prisutnih dilema. Ja rekoh govorim ipak u svoje ime, ali moram, jer sam u svojstvu predsjedavajućeg Komisije, sa ne malo dilema vezano za ovo. Ali mi smo ipak cijenili da ovo može i treba podržati ovako kako ste dobili. Hvala vam lijepa.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodinu Čemanu, predsjedniku Ustavno-pravne komisije.

Dame i gospodo, samo mali komentar da usmjerimo, da tražim rješenje. Ja cijenim rad Ustavno-pravne komisije i cijenim što je šire ušla u ovu problematiku. Ja takođe cijenim da postoji u izvornom Zakonu dosta problema, ali neko ko misli da ovaj zakon ili ako već grupa poslanika misli da Zakon ne valja može predložiti novi zakon, ali da izađemo iz ovoga.

Dakle, mi imamo različite mogućnosti. Da damo da se pišu amandmani na amandmane. Ali ako želimo ispoštovati sve propise koji su došli, onda mora biti amandman na amandman. Dakle to je faktički pobijanje onoga što je uradila Ustavno-

pravna komisija. Dakle postoje dvije solucije. Da svjesni svega, dakle da završimo posao, imamo šansu da ovaj dom dakle ne prihvati dakle, dakle cijeneći trud koji je rađen ne prihvati izvještaj Ustavno-pravne komisije da bismo izvorni tekst usvojili, ili da tražimo neko drugo rješenje. Ali dakle ne da ne prihvati s razlogom što je Ustavno-pravna komisija uradila loš posao, nego što je uradila ovu dilemu formalno pravnu van onoga što je zahtjev bio za izmjenu.

Dakle Ustavno-pravna komisija je ušla u šire tretiranje ovoga problema nego što su bili zahtjevi za izmjenama. Dakle, ja pokušavam, molim vas dakle ne pozivam ja na repliku, predlažem samo. Vidjećemo šta će biti dominantan stav ovoga doma. Dakle postoji jedan drugi ili treći način. Pretpostavljam da ćemo doći do najboljeg načina sa ciljem da dođemo do izmjena i dopuna koje mogu pomoći i Stalnoj izbornoj komisiji, ali da pojasne zakon.

Ko se dalje javlja za riječ? Da, evo izvolite. Ako je krivi navod, replika, recite slobodno. Ja sam imamo komentar bez.

MIRSAD ĆEMAN

Pojašnjenje je, pojašnjenje. Komisija nije izašla iz svog mandata. Komisija je ustvari dobila zadatak od ovoga doma da na osnovu onoga što će poslanici kao članovi ovoga doma uputiti amandmana koji se mogu odnositi na integralni tekst Zakona, a ne samo onaj dio koji ste vi predložili za izmjene i dopune, dakle da obradi to, zauzme stav i podnese izvještaj. Mi dakle nismo izašli iz mandata. Mi smo radili ono što je bilo nama dato u zadatak.

Da li je to dobro urađeno, da li to treba podržati, to je sada druga stvar, o tome se da polemizirati, ali da tu činjenicu konstatujemo da mi dakle nismo izašli iza svog mandata. Izvinjavam se još za ovu opasku, zaista ja sam, ponavljam bliži pravno, kao pravnik bliži stajalištu da kada je riječ o izmjenama i dopunama Zakona, mada ima dijelom argumenata da se uvijek može intervenirati na integralni tekst, ali sam bliži onom stajalištu da se treba usredsrediti samo na one članove koji direktno, direktno su obuhvaćeni izmjenama i dopunama i eventualno indirektno koji zahvataju druge. Ali mi smo dobili zadatak, odnosno mandat na drugi način kao što sam već rekao. Hvala vam.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Ko se dalje javlja za riječ? Gospođa Palavrić. Izvolite.

SEADA PALAVRIĆ

Ja samo želim zamoliti predsjedavajućeg da nam ne nudi situaciju da na svakoj sjednici donosimo drugi zaključak kada je riječ o ovome zakonu.

Predlažem da slijedimo ono što smo zaključili na prošlom zasjedanju ovoga doma kada smo rekli da svi zastupnici mogu intervenirati kako na ponuđeni zakon, prijedlog zakona o izmjenama, tako i na osnovni tekst. To smo radili. Komisija je uradila svoj

posao i mislim da je zaista kratko vrijeme da se sagleda pismo koje je danas stiglo iz OHR-a i da se sagledaju cijeli amandmani koji su jučer prošli. Mislim da bi bio najbolji prijedlog da ovo pitanje odložimo za 21. kada ćemo imati sjednicu, a da dotle idemo amandmanima na izvještaj Komisije, na izvještaj Ustavno-pravne komisije. Hvala lijepo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Molim vas lijepo. I ja poštujem ovo što je gospođa Palavrić rekla. Ako će dopunsko vrijeme pomoći da ovaj dom nađe dobar izlaz, ja sam apsolutno za. Dakle mi možemo donjeti odluku da dajemo Parlamentu vrijeme do naredne sjednice, dakle za amandmane na amandmane da bismo vratili ovo u skladu sa ovim, dakle i to je jedan od izlaza.

Dakle ja vas molim, dakle da ne bismo danas gubili vrijeme u raspravama svjesni dakle, dakle sa ciljem da dođemo do izmjena i dopuna u skladu sa polaznim tekstom i molim dakle poslanike koji žele dakle da intervenišu na ovo što je uradila Ustavno-pravna komisija da to urade da bismo na narednom zasjedanju mogli da se izjasnimo.

Slažete li se sa ovim zaključkom da se izjasnimo?

Ko je za?

Ko je protiv?

Ima li uzdržanih? Nema. Ja se zahvaljujem.

Dakle našli smo izlaz, znači da dajemo vrijeme, novo vrijeme poslanicima da mogu intervenisati da bi ovo bila tačka na narednom zasjedanju koje će biti 21. ovog mjeseca.

Dame i gospodo prelazimo na 8. tačku dnevnog reda. To je

Ad. 8. Prijedlog zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini (prvo čitanje)

Predlagač ovog zakona je Savjet ministara. Poslanicima je upućen 13. oktobra 2003. godine.

Kao što znate na 21. sjednici Dom nije usvojio zahtjev Savjeta ministara za hitni postupak po članu 104. Poslovnika, pa se zakonski prijedlog razmatra u redovnoj proceduri. Pardon, greška, mi smo donjeli dakle mi smo donjeli odluku da se ovaj zakon razmatra u skladu sa članom 104. Poslovnika.

Ustavno-pravna komisija mišljenje je dostavila 20. oktobra. Nadležna komisija za finansije i budžet izvještaj nadležne komisije smo dobili 5. novembra.

Otvaram raspravu u prvom čitanju vezano za Prijedlog zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini.

Ko se javlja? Evo ja se javljam za riječ.

MARTIN RAGUŽ

Za riječ se javio predsjedavajući Doma, gospodin Nikola Špirić. Izvolite.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo poslanici, uvaženi gosti, cijenjeni ministri, dok se neko ne pripremi za raspravu, ja ću iskoristiti ovo vrijeme da kažem svoje viđenje vezano za ovaj zakon.

Želim da kažem da se dosta dugo radi na izradi predloga ovog zakona, da je to jedan od sistemskih zakona koji je jako bitan za Bosnu i Hercegovinu i njene entitete i njene građane. Želim da iznesem i stav SNSD-a, moja je partija da mi jesmo za reformu poreskog, carinskog sistema, ali isto tako da smo spremni otvoreno govoriti o svim slabostima i nedostacima koji se nude u ovom i ostalim zakonskim projektima. Primjera radi rekli bi se na prošlom zasjedanju kada smo raspravljali o proceduri bilo ja različitih diskusija od toga da treba entiteti da se izjasne da bi stvorili ustavni osnov.

Želim da kažem da je Narodna skupština Republike Srpske donjela odluku, prenjela ovlaštenja na Parlament Bosne i Hercegovine da raspravlja o ovoj problematici dakle stvorila ustavni osnov da se državni poslanici mogu meritorno raspravljati i izjašnjavati o ovome zakonu. Ono što prati ovaj zakon i javna atmosfera koja je stvorena nažalost, po mojoj ocjeni ne ide u prilog stvaranju dobre atmosfere da bi se došlo jednostavno do prijeko potrebnog sistemskog zakona. Naime, zakon nije ni ušao u parlamentarnu proceduru, već je bio toliko pritisak domaćih i međunarodnih, kao da bi ovaj zakon trebao vjetar da prenese preko Parlamenta, a da mi svi kao u gustoj magli pričamo kako smo tako stručno i meritorno raspravljali, imali priliku da damo primjedbe, da usvojimo tako bitan zakon za državu Bosnu i Hercegovinu.

Moram da kažem da sam bio prisutan i u okviru Narodne skupštine kada se raspravljalo o ovom zakonu. Prenjet ću vam dio atmosfere pre nego što pređem na ovo. Pitali su ministra finansija Republike Srpske da li Zakon ima ustavni osnov ili nema. On je odgovorio i rekao je - ja sam ekonomista, ja nisam pravnik. Možete misliti u kojoj državi svijeta bi ministar mogao tako ili entitetu bilo koje organizacione jedinice da kaže da je on ekonomista i da njega i ne brine ima li ustavni usnov ili nema.

Zatim, pitali su predsjednika Vlade Republike Srpske, kada dolaze ti zakoni, postoji li društveni račun, šta se gubi, šta dobiva, šta se prenosi, a šta se ne prenosi. Postoje li neke ekonomske računice. Njegov odgovor je bio - znate ovaj, nezahvalne su prognoze. To je bio odgovor predsjednika Vlade entiteta.

Gospodin Mladen Ivanić kada se radilo, kao u to doba premijer rekao je – da ja brinem o tom zakonu i neće biti jedan račun. Ali to je bila i nastupna besjeda gospodina Mikerevića kada je biran za predsjednika Vlade Republike Srpske. Ovo je samo dakle, podsjećanja radi, ovo nema veze sa ovim meriturom stvari o kojem ću danas govoriti.

Dame i gospodo, dakle u ovom zakonu ima i dobrih, ali ima i loših rješenja koji će imati štete i država Bosna i Hercegovina i entiteti i njeni građani. Ja sam protiv toga da se različite stručne komisije međunarodne okvirene po kojim predstavnikom domaće vlasti, o ekspertima ne mogu da govorim, da se zarade novaca i da se ode iz ove države, ili da se vidi dobro radno mjesto, pa da se atakuje na to radno mjesto kroz domaće zakonodavstvo. Ja sam protiv takvog stava i ja spadam u onu kategoriju političara koji misle da stvarno smo došli u situaciju da budemo partneri međunarodnoj zajednici, a ne da budemo poligon i da budemo sedvilni u odnosu na rješenja i ono što nudimo našim građanima, djeci i pokoljenjima koji će živjeti u ovoj državi.

Moram da kažem dame i gospodo, da pređem konkretno na tekst zakona da recimo član, dakle ja sam i podnjelo naravno amandmane na ovaj zakon, žalim što u Komisiji nije bilo razumjevanja da se ti amandmani usvoje, da se stvore uslovi da glasam za principe kada je u pitanju ovaj zakon o kojima danas evo i govorimo. Recimo u članu 11. trajanje mandata. Kaže – direktor se imenuje na period od 5 godina. Nigdje u svijetu ni u jednoj državi svijeta nisam vidio da tako bitna institucija kao što je dakle direktor ove uprave za indirektno oporezivanje da nema svoga zamjenika. Šta ćemo ukoliko čovjek nedaj bože slomi nogu? Desi mu se nešto. Ko će vršiti funkciju direktora. Zašto se to mi bojimo u ovoj državi da kažemo da formiramo normalne institucije gdje će direktor imati svoje zamjenike? Jel to ne mogu vladari da se dogovore da direktor treba da ima svog zamjenika? Jel to krupno političko pitanje, ili je tehničko pitanje? Ali ja predlažem da direktor, gdje god stoji direktor se kaže – i njegov zamjenik. A onda neka gospoda koja je preuzela vlast sjedne i dogovori se ko će biti iz kojeg naroda da zadovolji sve kriterije. Ja mislim da je te kriterije moguće zadovoljiti.

Druga stvar u Zakonu u članu 16. se pominje i kaže – Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine. Ja želim da upozorim da takvo ministarstvo ne postoji. Ministarstvo finansija i trezora ne postoji. Ako ovaj zakon ima za cilj da se konstituiše ministarstvo finansije i da postoji Ministarstvo trezora kao jedan uži dio ja nemam ništa protiv. Ja nemam ništa protiv toga.

ŠEFIĆ DŽAFEROVIĆ

Postoje finansije i trezor.

NIKOLA ŠPIRIĆ

To je dakle bila izmjena i dopuna. Okej, okej nema problema. Lako će Nikola da ispravi svoju grešku. Dakle to je izmjena i dopuna prošla. Ja se izvinjavam. Dakle ostajem na ovome da direktor i zamjenik, postoji direktor i zamjenik. To je izmjena prošla, od konstituisanja novog Savjeta ministara.

Druga stvar u članu 19. se kaže – Odbor donosi odluke koncenzusom. Dakle koncenzusom, pa se onda kaže - u slučaju nedostatka koncenzusa odluke se usvajaju na sljedeći način. Dakle koncenzus ili nije koncenzus. Ali ja sam zato da stoji ukoliko se koncenzus ne postigne u roku od 30 dana da će se pokrenuti inicijativa smjene članova odbora. Da ugradimo princip odgovornosti za vršenje vlasti. Zašto bi neko postigao

koncenzus ne moramo, zašto bi ga uopšte postizao u ovoj državi. Ali ako se ugradi princip odgovornosti za koncenzus, ja vam tvrdim da će na najkrupnijim stvarima u ovoj državi se koncenzusi postizati. A ovdje se kaže ovako – u slučaju odluka o uspostavljanju uvoznih i izvoznih dadžbina, te bilo kakvim promjenama takvih dadžbina potrebna je prosta većina glasova članova odbora uključujući i vlast ministra finansija i trezora Bosne i Hercegovine. Barem da kažu uključujući glas za ministra finansija i trezora Bosne i Hercegovine. Ovdje se može dvostruko tumačiti. Može biti i za i protiv. Ali zašto se ne prihvati amandman da kažu uključujući glas za ako se kaže da su ministri biti. A moguća je varijanta da glas bude protiv, a da se to tumači tako. Zašto nam trebaju nejasne klauzule u zakonu?

Kada je u pitanju naplata i raspodjela prihoda po osnovu indirektnih poreza, to je član 21. vi znate da je to jednostavno zadire u promjene Ustava Bosne i Hercegovine, jer u Ustavu piše da će se institucije države Bosne i Hercegovine finansirati 1/3, 2/3. Ovaj član odudara od Ustava pa se kaže – da će iznos koji se prenose u državnom budžetu zasniva na iznosu u državnom budžetu za tekuću godinu. Barem da se kaže - planiranih prihoda u državnom budžetu za tekuću godinu. Dakle mora biti neki plan na početku godine. Ne može biti ono što zatekne kraj poslovne godine, baš upravo to što smo mi željeli predvidili u tom trenutku.

Druga stvar da se dio preostalog iznosa koji se prenosi Federaciji i Republici Srpskoj i Distriktu utvrđuje na osnovu njihovog udjela u krajnjoj potrošnji. Tu treba staviti tačku, a ne prikazanoj u prijavama poreza na dodatnu vrijednost. Ovdje ću staviti tačku pa ću vam reći računicu do koje sam došao. Ovo što nije uradila Vlada, odnosno Savjet ministara i vlade entiteta da ukoliko bude ovakav način finansiranja želim javno da kažem, a molim javnost da to prati za 2 godine da će se po osnovu indirektnih poreza entitetu Republici Srpskoj vraćati 2,6% prihoda. Šta to znači? To znači da već sada gospodin Mikerević mora da planira da podigne direktne poreze za 30%, a to znači da će građani motkama ganjati vlast u Republici Srpskoj. Neće bolje proći ni Federacija.

Ali to se mora, mora se javno govoriti o tim stvarima. Za ovakve zakone moraju biti podastruti računi, a ne skrivena politička volja koju čak nemaju snage ni javno da brane. A to znači dame i gospodo da ovaj zakon, ukoliko su entiteti volja vladajućih stranaka da je se ovo zove, iako je to njihovo čedo, da se ovaj zakon zove da on vodi čedomorstvo. Za 2 godine sadržaj entiteta u ovom obimu se neće moći finansirati. Ja nemam ništa protiv, ali neka se to javno kaže kao dokument, ili neka se opovrgne da nije tako. Zašto se bježi od računice? Zašto ni jedna vlada ni jednog entiteta ni državna na ovaj zakon nije donjela račun? Kaže se da će se spriječiti utaja poreza. Ja se slažem. Ima li iko da izračuna pa da možemo tu vlast za godinu i po dana pitati je li spriječena ili nije spriječena. Ili će to biti proizvod političke volje i zagovaranja da dođemo i do nakaradnih zakonskih rješenja.

Druga stvar, ovdje se u istom članu, a barem da su se udostojili u Savjetu ministara da pročitaju tekst zakona do kraja poziva na član 26. stav 1. tačka i) ovog zakona, umjesto na član 21. stav 1. tačka ii) ovoga zakona. Dakle pročitajte 26. stav, tačka 1. O čemu se raspravlja taj član? To je ispravljeno na prijedlog, dakle amandman

koji sam ja predložio. Ja govorim o principima. Da, da. Okej. Dakle poziva se na postojeći tekst zakona.

Dame i gospodo član 25., ja samo hoću da govorim da može međunarodna zajednica i eksperti njihovi da sklepuju zakon i da ga gurnu u proceduru, a naša je obaveza dame i gospodo radi budućih generacija i onih koji žive da se uozbiljimo. Ko mi nađe u bilo kojem zakonu Evrope i Svijeta da je član 25. predstavlja dvostručku negaciju, ja ću da progutam ovaj član. Kaže – izuzetno od odredbi člana 4. stav 1. ovog zakona uprava nije nadležna za naplatu i raspodjelu sledećih indirektnih poreza. Pa onda pod i) poreza na promet, uključujući i naknade za željeznice u Republici Srpskoj na robu i usluge, izuzev. Dvostruka negacija. Niko živ ovdje ne može da se snađe ko hoće, jasan i precizan zakon.

Dalje, ono što je posebno bitno za državni Parlament, a javnosti radi Bosne i Hercegovine želim da kažem, kaže – prvi predsjedavajući odbora. Molim vas, ovo je jako bitno za javnost i poruke koje šalje međunarodna zajednica i sludujuća pisma koje dobijamo, gdje smo svi mi malte ne neprijatelji ove države, a samo oni prijatelji. Kaže - izuzeto od člana 16. ovog zakona, prvi predsjedavajući odbora je dodatni član odbora. Prvi predsjedavajući ne može biti državljanin Bosne i Hercegovine ili jedne od zemalja nasljednica SFRJ. Prvi predsjedavajući ne može biti sa stranim državljanstvom SFRJ ili njenih zemalja nasljednica.

Gospodo državni poslanici šta to mi radimo? Je li ovo kršenje osnovnih ljudskih prava. Prvi predsjedavajući ne može biti onaj ko je krivično gonjen u ovoj državi, ko je lopov kriminalac. Ali ako mi donosimo zakon u kojem državljanin naše države ne može vršiti funkciju. Ja vas molim jel ovo princip koji treba državni Parlament da podrži, ili da se ovaj princip briše. Ja ću kao predsjedavajući ovog parlamenta podneti ostavku i spreman sam da se kandidujem na ovo mjesto, pa neka mi kažu da se ne razumijem u tu oblast. Kako nekom svršenom studentu u Sarajevu, Mostaru, u Zenici, u Tuzli, u Banja Luci reći da u svojoj državi ne može biti on ovo, a da može neko iz Čehoslovačke, iz Britanije, iz Francuske ili ne znam odakle može biti. Ako je Dejtonskim sporazumom stvorio osnov da guverner Centralne banke to može biti, ne može svaka institucija gdje ima para biti pokrivena inostranstvom.

Dakle to je princip koji ja ne mogu da podržim i neću podržati ovaj zakon radi ovog principa. Tražim da se mjenja i da jednostavno se omogući da ljudi mogu državljanima ove zemlje biti članovi upravnih odbora, tijela koji se formiraju.

Član 29. – procedura glasanja. Dakle o principima, ma nisu ovo pojedinosti, ja ću podneti amandmane. Nemojte biti nervozni. Šta je ovo? Šta je ovo, ja ne mogu da shvatim koja brzina treba da proguta ovo sve? Otićemo mi na brzinu sa ovih prostora. Doće ovi koji traže radna mjesta, pa ćemo mi pričati građanima kako ste svi vi zaposleni. Molim vas lijepo.

Dakle dužnost predsjedavajućeg je da proglasi da li je koncenzus postignut. Molim vas, kumim vas Bogom. Pa koncenzus ili postoji ili ne postoji. A onda ako ne

postoji gdje god treba gledati prefiks za, neće se ni to da bi članovi bili sluđujući da može biti i ovako, može biti i onako. I ono naravno što imam kao princip dodati jeste član 32. gdje se govori i kaže – danom stupanja na snagu ovog zakona svu pokretnu i nepokretnu imovinu ranijih carinskih uprava, obligaciona prava ranijih carinskih uprava, te stvari u zakonitom posjedu ranijih carinskih uprava, uključujući arhive, spise i druga dokumenta uprava može neposredno koristiti i njima upravljati, mjenjati ih na način koji direktor bude smatrao odgovarajućim zadovoljene potrebe uprave. Pa onda dolje kaže - u roku od 60 dana da treba da ih uknjiži itd. kao vlasništvo države Bosne i Hercegovine. Šta će biti, postavljam pitanje ako čovjek slomi nogu? Ko će stvoriti uslove da uprava funkcioniše. A druga stvar.

Ja mislim da ovaj član treba da glasi da ono što je bilo investicija, što čini sada entitetske uprave da pripada vladama entiteta, dakle vlasništvo, a da vlade entiteta to mogu dati na trajno korištenje da bi stvorile legalan osnov za optimalan rad uprave. Kome to smeta? I zašto smeta? Zašto se kroz ovo želi vlasnički odnos mjenjati kroz ovaj zakon? Ja ne mogu ovaj princip, naravno da podržim.

I na kraju, što još posebno kao princip nije dobro jeste član 35 (ili član 30 e)? - ne razumije se pa ljudi su uspjeli pored naših eksperata da obezbijede posao zakonpanije koje rade. Kaže - u periodu od 5 godina nakon stupanja na snagu ovog zakona odbor će angažovati usluge spoljnjeg profesionalnog tijela da izvrši godišnji pregled rada uprave kao i ispitivanje okupljanja i podjele prihoda koji vrše uprava. Ovaj postupak se provodi uz punu saradnju javnih revizorskih institucija Bosne i Hercegovine, Federacije i Republike Srpske.

Dame i gospodo, ako za 5 godina mi ne razvijemo naše revizorske kancelarije da mogu izvršiti reviziju i van Bosne i Hercegovine, teško nama. Ko je to donjeo odluku da nekome da posao? Ko to već sada zna da će trebati vršiti reviziju? Zar to ne mogu raditi domaće institucija, nego da one budu njeni posmatrači finih zarada na revizorskim izvještajima. Pa ćemo mi biti kriminalci koji se rasipaju, a oni koji fino naplate te svoje ekspertske usluge biće evropska i svjetska gospoda.

Ja sam protiv ovih principa i ja javno branim svoj stav. Ne mogu da podržim da ne može državljanin ove države biti član uprave i predsjednik uprave. I ne mogu da podržim da ćemo u Zakonu napisati da će neko dobiti posao za 5 godina, a da naše revizorske kuće te poslove neće raditi. I naravno ove druge principe koje sam pomenuo. Naravno, nadležna komisija za finansije i budžet je terenske kancelarije proširila. Ja se nadam da ćemo danas i o tome da govorimo. Ja nisam smatrao za shodno da na to treba da pišem amandmane, jer je to ključni princip na kojem su se partneri Bosne i Hercegovine dogovarali. Nisam htio da pravim destrukciju na tom principu i nisam definisao amandman. Kada je amandman prihvaćen od strane Komisije za finansije i budžet, ja sam definisao drugi amandman koji neću obrazlagati i spreman sam da se ostane na principu koji je definisan u Zakonu, ako to stvara volju da se Zakon usvoji.

Ali ukoliko ne dođe do primjene ovih principa, ja neću podržati ovaj zakon, ali javno želim da kažem zašto da ga ne podržavam i javno kažem da jesam za reformu

carinskog i poreskog sistema u ovoj državi, ali ne mogu da prihvatim nakaradna rješenja kao reformu. I volio bih da evropski parlament kaže da li bi, mi smo članice Savjeta Evrope, ovaj zakon izdržao taj test u tom parlamentu da država koja predlaže zakon predlaže svojim građanima da vrše funkciju u svojoj državi.

Ovaj princip je neodrživ sa stanovišta i zaštite ljudskih prava. Hvala vam lijepo.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodinu Nikoli Špiriću.

Za ispravak krivog navoda javila se gospođa Seada Palavrić, a onda prije nego što dam riječ i predsjedavanje gospodinu Špiriću redosljed je Križanović, pa Avdić, pa Hadžiahmetović, sad za sada, pa evo gospodin Gligorić, pa Kragulj.

SEADA PALAVRIĆ

Ja ću se zadržati samo na onome što smatram da je krivi navod u izlaganju gospodina Špirića i neću u ovome trenutku govoriti o ostalim njegovim primjedbama koje su sadržane i u amandmanima.

Dakle, primjedba na član 21. Prijedloga zakona.

Gospodin Špirić kaže da je ponuđeno rješenje protiv Ustavno. Podsjećam vas kolege da je članom 8.3 Ustava Bosne i Hercegovine predviđeno da će Federacija obezbjediti 2/3, a Republika Srpska 1/3 prihoda koji su potrebni za budžet, osim ako se prihodi ne prikupljaju na način kako je utvrdila Parlamentarna skupština. Dakle član 21. koristi mogućnost iz Ustava da Parlamentarna skupština na drugi način utvrdi prikupljanje prihoda u budžet.

I kada je riječ o članu 35., dakle o vanjskoj reviziji, ja dopuštam da griješim, a mislim da će ministrica u ime predlagača pojasniti, pod vanjskom revizijom ne posmatram strance, ne razumijevam da su to stranci, nego da je to revizija koja nije unutar uprave, nego revizija izvan uprave. Dakle neka revizorska kuća u Bosni i Hercegovini koja je izvan uprave za indirektno oporezivanje.

Hvala lijepo.

MARTIN RAGUŽ

Za repliku se javio gospodin Špirić, pa onda rasprava gospodin Križanović.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo ja bih želio da ove replike, dakle ja ulazim ovdje u odbranu projekta sa stanovišta države Bosne i Hercegovine. Molim da se dobro shvatimo da neko ne misli da je zamka da uđem u entitetsku i među entitetsku priču. Tamo su definisani izborni prihodi Bosne i Hercegovine. Dakle definisani. Ovo je proširenje. Ja nema ništa

protiv, ovo je proširenje i ići će iza ovoga inicijativa za promjenu državnog Ustava što je sasvim logično, ako se usvoji ovaj zakon.

Dakle tamo piše šta jesu izvorni prihodi i ovo postaje izvorni prihod. Druga stvar, ovo što je kolegica Palavrić shvatila, molim vas lijepo, član, ovo za revizorsko, samo da ga nađem 30 e), pa ovdje jasno piše, dajte malo, moramo i mi koji počesto slegnemo ramenima pa kažemo da je dobro rješenje, a poslije se kajemo. Ovaj član je apsolutno jasan, samo je pitanje hoćete li da razumijete i hoćete li da ga branite ili nećete. Kaže - u periodu od 5 godina nakon stupanja na snagu ovog zakona, odbor će angažovati usluge spoljnog profesionalnog tijela da izvrši godišnji pregled rada uprave, kao i ispitivanje i prikupljanje prodaje prihoda koje vrši uprava. Ovaj postupak se provodi uz punu saradnju javnih i revizionih institucija.

Ne postoji druga kuća od revizijska koja je domaća za kontrolu. Ta ne postoji. I ovdje se, ovdje se misli upravo na reviziju, vanjsku reviziju kao što je revizija u telekomu Republike Srpske. Razumijete. Dakle, ali molim vas lijepo, hoću da se pojasni zakon. To je ono na čemu insistiram, ako je čak i ovo, mora da se pojasni član zakona da ga ne tumačimo dvostruko. Ali daj Bože, daj Bože da će u ovoj državi domaće institucije vršiti reviziju. Tamo gdje ima para za njih nema mjesta. Nemojte se sikirati. Nemojte da se sikirate. Ovdje se revizije vrše za milionske cifre, a onda se šalju poruke kako su građani penzioneri gladni. Hvala vam lijepo.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem gospodinu Špiriću. Riječ ima gospodin Križanović.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege, dame i gospodo, ja neću puno danas govoriti o istorijatu i genezi nastanka ovog prijedloga zakona, držaću se toga da danas raspravljam o načelima i principima ovog zakona tako da ću biti vrlo kratak.

Dakle, polazeći od toga da ovim zakonom treba da se uredi jedinstveni sustav indirektnog oporezivanja koji će podržati makroekonomsku stabilnost i fiskalnu održivost Bosne i Hercegovine, uključujući njene entitete i Distrikt Brčko, smatramo i izražavamo veliko zadovoljstvo što danas na ovom domu raspravljamo o ovom vrlo važnom zakonu.

Polazeći dakle upravo od toga da se radi o jednom sistemskom Zakonu, želio bih ukazati na jednu vrlo značajnu definiciju koju smatramo vrlo neprincipijelnom i koja nije održiva za poziciju upravnog odbora u ovom zakonu. Naime, po Prijedlogu zakona pozicija upravnog odbora kako je definirana dakle ovim zakonom osigurala bi se u upravnom odboru jedna dominantna pozicija u odnosu na izvršnu vlast Bosne i Hercegovine. To bi dakle onemogućilo, prije svega Vijeću ministara da jednostavno bude uskraćen za jedan vrlo značajan segment makroekonomske politike.

Postavlja se pitanje zapravo, zar je moguće da iznad Vijeća ministara postoji neko tijelo koje će utvrđivati ove politike i učiniti da kažemo najviši organ izvršne vlasti u Bosni i Hercegovini još manje odgovornim za ovako loše stanje u zemlji. Ako se ovome

još doda da će predsjednik upravnog odbora biti strani državljanin, mi smatramo da se ovime onemogućava Bosni i Hercegovini da se kreće zaista istinskim putem stvarnih reformi u Bosni i Hercegovini i da će odgovornost domaćih vlasti i dalje biti na nezavidnom nivou. Mislimo da je ovo jedan, da kažem anahron proces. Osam godina nakon Dejtona, kada evo uskoro guverner Centralne banke ili državni Odbusmeni trebaju da prestanu biti strani državljani, mi uvodimo jednog stranog državljana na čelo jedne vrlo važne institucije u Bosni i Hercegovini za sljedećih 5 godina. I moram reći da je to u dubokoj suprotnosti sa našim opredjeljenjem kojeg smo ovdje prije par mjeseci jednoglasno podržali da ćemo za sljedećih 5-6 godina biti članica EU i NATO pakta.

E sada da budemo do kraja jasni, naravno ja ponovo želim istaći da mi duboko cijenimo, poštujemo i da smo zahvalni međunarodnoj zajednici za njeno prisustvo i pomoć Bosni i Hercegovini. Ali, naravno tu sretnu činjenicu moramo daleko pamentije koristiti da što prije stajemo na svoje noge i da je krajnje vrijeme da domaće vrijeme preuzimaju daleko veću odgovornost za stanje i budućnost ove zemlje.

Dakle evo ovo je jedan principijelan razlog, ne samo da je principijelan, nego on odražava i naše duboko uvjerenje da mi imamo vlastitih snaga da možemo voditi sopstvenim snagama jednu ovako vrlo značajnu instituciju i naravno radi se dakle o jednoj političkoj volji i radi se o jednom političkom uvažavanju, razumjevanju i povjerenju.

Evo toliko i mislim da je ovo po našem mišljenju jedan vrlo principijelan razlog zbog čega bi trebalo promijeniti ovu odredbu. Dakle ova odredba se odnosi na članak 3., vezano za to i članak 4., a posebno članak 14.

Dakle kada bude rasprava o drugom čitanju o samim amandmanima, naravno koristićemo pravo da i o tome govorimo, ali za sada toliko. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodinu Križanoviću. Za riječ se javio gospodin Sejo Avdić, dr. Avdić.

SEAD AVDIĆ

Koleginice i kolege, poslanici, poštovani gosti, ja takođe želim da kažem nekoliko riječi o jednostavno suštini ovoga zakona i osnovnim temeljnim principima na kojima se ovaj zakon zasniva.

Ali, prije toga treba istaći jednu činjenicu, a to je konačno je vrijeme uistinu, što kaže kolega Križanović da Vijeće ministara prestane da bude samo transmisija jednostavno zakona ili projekata, zakonskih koji nam dolaze od strane međunarodne zajednice, OHR-a itd. Pravo je čuđenje, pravo je, jednostavno odgovornost Vijeća ministara kako može jednostavno u tekstu Zakona objektivno dopustiti da recimo 8 godina nakon Dejtona ova država koja je plegira uskoro da jednostavno stvarno do kraja kompletizira svoj korak ka evropskim integracijama, da predsjedavajući odbora, a tako upravnog odbora bude jednostavno strano lice, što znači da to na neki način sve

kontraverze ovoga zakona i nesaradnje i disolucije, objektivno, puteva s jedne strane OHR-a i s druge strane BiH institucija vlasti u Bosni i Hercegovini. To je ono što jednostavno zabrinjava.

I ja nisam slučajno predložio i tražim još jedanput objektivno, pod hitno zakazati zajedničku sjednicu oba doma Parlamentarne skupštine i jednostavno predstavnika međunarodne zajednice da se dogovorimo o saradnji, da se dogovorimo o komunikaciji, o jednostavno protoku informacija, o protoku jednostavno zakonskih projekata itd. itd.

I mislim predsjedavajući da bi bilo nužno, prije razmatranja ovoga zakona da sa naše strane bude inicijativa prema OHR-u, da zajednički sjednemo makar Prošireni kolegij da pojasnimo ovaj zakon, a ne jednostavno na Predstavničkom domu da jednostavno na ovakav način komuniciramo ili jednostavno raspravljamo.

Znači bilo bi dobro tako smo se dogovorili sa OHR-om inicijativa sa strane Predstavničkog doma i da jednostavno pokušamo mi uspostaviti taj aktivan odnos prema međunarodnoj zajednici.

Konkretno. Kaže stav 1. obrazloženje – ustavni osnov. Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan u članu 3.1 c) Ustava Bosne i Hercegovine prema kojem je nadležna institucija Bosne i Hercegovine carinska politika.

A samo stranica prije toga u članu 38. kaže sljedeće – Zakon će se objaviti odmah nakon stupanja na snagu sporazuma zaključenog između Federacije i Republike Srpske kojim se prenosi nadležnost u skladu sa članom 3.5 a) Ustava Bosne i Hercegovine, tako da se omogući uspostava jedinstvenog sistema indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini.

Aferim onome ko je ovo pisao. Samo stranicu prevrnete i dođete do temeljne kontraverze da jedan stav ruši drugi stav, ili jednostavno predstavlja svojevrsnu opoziciju jedan drugome, što je jednostavno nedopustivo i što jednostavno ne može se prihvatiti da jedan stav negira drugi stav samo na jednoj stranici teksta.

Ako pogledate član 23. koji govori o dinamici uspostave sistema indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini, mi se trebamo krajnje zamisliti pa i pitati OHR, sozbirom na rok koji nam je ovdje predložio u posljednjem istupanju gospodin Eždaun da je obećano i da je dogovoreno da početak 2005. godine sa kojim se mi nismo složili, rok na koji smo mi reagirali itd. bude početak primjene poreza na dodatnu vrijednost u Bosni i Hercegovini. Ovdje kaže da će nakon zakona koji se usvoji u Parlamentu godinu dana biti, jel tako uspostava sistema za implementaciju ovoga zakona, godinu dana, a godinu dana će se raditi Zakon o PDV-u, a dvije godine se daje kao rok za implementaciju zakona koji će se usvojiti o porezu na dodatnu vrijednost.

Znači dame i gospodo poslanici mi možemo očekivati početak primjene poreza na dodatnu vrijednost u Bosni i Hercegovini od početka 2006. godine, ne prije. Znači ovaj zakon je još jedanputa još jednu godinu prolongirao onaj, onu dinamiku koju smo mi

zajednički zacrtali, što u najmanju ruku jednostavno jeste suprotno stavovima i Predstavničkog doma i dogovora sa predstavnicima međunarodne zajednice.

Znate šta nedostaje ovom zakonu? Nedostaje jedan pečat i jedan potpis, a to je Ured za evropske integracije mora garantovati da je ovaj zakon usaglašen sa standardima EU. Drugačije ne bi trebao da ide pred Dom. Mora neko garantirati. Nećemo mi jednostavno se baviti sa tim. Ima Vijeće ministara, ima Ured za evropske integracije. Neka nam potvrdi da li je Zakon usaglašen sa standardima i principima EZ. Hvala vam.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem dr. Avdiću. Za riječ se javila dr. Azra Hadžiahmetović. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Zahvaljujem članovima Kolegija, članovima Vijeća ministara, kolegice i kolege, ja ću pokušati ovako u, možda nekom neuobičajenom diskusijom da govorim na temu koja je tačka dnevnog reda.

Prvo dozvolite da kažem da se u potpunosti slažem sa opaskom gospodina Avdića koji je govorio o načinu usvajanja Zakona, dao par sugestija, ali ja mogu pitati zašto baš na ovaj zakon. Zašto na svaki zakon nemamo pečat direkcije za evropske integracije? Ili, ako je čak zakon uslov npr. za članstvo ili približavanje članstvu EU, ili evo sada je aktuelno pitanje VTO, zašto ne piše na svakom zakonu EU, VTO itd., pa da znamo o čemu se radi?

Uostalom ne znam ima li iko ovdje ko nije ekonomista, a da mu nije jasno zašto nam je ovo važno. Bez obzira slažemo li se mi sa ovim ili ne slažemo. Malo govorim više možda provocirana i načinom nečijih sugestija koje su sasvim dobronamjerne i odlične i dobro došle, ali hajmo se dogovoriti da to bude od sada za svaki zakonski akt, uključujući i ovaj da nosi da svi znamo, oni koji ne znaju, može se desiti da ne znamo da li je ovo npr. u skladu sa evropskim standardima i normama, hoćemo li to morati mjenjati možda za par mjeseci, pošto ćemo se možda malo približiti sa sporazumom o asocijaciji pridruživanju, možda narednom koraku jel, članstvu EU pa da znamo jel to to ili nije.

Ili, ja ću vas podsjetiti na jednu suštinsku stvar koja je jako vezana za ovaj zakon, a koju je pomenuo kolega Avdić, a to je mehanizam, odnosno uopšte način donošenja zakona. Meni je žao, ali i ne volim vas podsjećati recimo na nešto, ali dozvolite da imam pravo da kažem, prije tri mjeseca sam za ovom govornicom inicirana upravo tokom donošenja i načinom donošenja i rasprava o ovom zakonu u indirektnom oporezivanju, za ovom govornicom upozorila na način kako se kod nas prave i donose zakoni. Bila sam kao ekonomista jako zainteresovana i čitala u našim medijima kako je SDA dala saglasnost na Zakon o indirektnom oporezivanju, kako je ova stranaka dala, ili nije dala saglasnost. Pa smo onda poslije toga čitali da je neka stranka dala, ili nije dala saglasnost na reformi u odbrani u sistemu odbrane i sistemu obavještajnih službi. Dakle nama su se stranke pretvorile u mehanizam usvajanja zakona. Kada se tamo sve završi, mi smo postali ovdje neki mehanizam koji samo diže ruku za ili protiv. Dozvolite da to kao član

ovog parlamenta prenesem kako doživljam način usvajanja zakona u ključnim reformama kao ja, pretpostavljam da i vi djelite 99% vas isto mišljenje, isti osjećaj.

Ili, npr. kada je bila rasprava o tzv. “državnom udaru”, ovdje takođe sam skrenula pažnju da je to suština, skretanje pažnje sa suštine, da ne nasjednemo na neke stvari, da se puno bavimo takvim stvarima, jer nam zakoni se prave negdje drugo.

Ili, dozvolite da kažem da kada sam prvi put bila kao ekonomista, ne kao član Parlamenta pozvana na jednu radnu grupu u jednom ambijentu u kome su bili i domaći i strani predstavnici, eksperti itd. dobila sam na našem jeziku ovaj prijedlog, to je bila neka formulacija – nacrt zakona predložen itd. sa julskim datumom i kada sam počela da dajem primjedbe i sugestije, čak na neke nebulozne konstrukcije, onda sam bila ispravljena, oprostite, to je loš prevod pošto je original na engleskom.

Kolegice i kolege poslanici, uz svo uvažavanje Špirićeve argumentacije, argumentacije gospodina Križanovića vezano za stranca kao člana upravnog odbora, ili za strance koji nam koordiniraju komisije u ključnim reformama, ja ću vas podsjetiti, ja ću vam postaviti sad pitanje – gdje su nam originali i postoji li ovdje dovoljno političke volje da mi sami napravimo originale? Ovo je vrlo važno za razumjevanje i onoga o čemu pričamo. I zato se izvinjavam kolegici Ljerki Marić, resornoj ministrici, što se možda njoj neću obračati za neke eventualne nebuloze u formulacijama ovog zakona, jer znam da gospođa Ljerka Marić ne stoji iza ovoga. Nije autor, jer je original na engleskom. Ne, govorim slučajno gospođi Ljerki Marić, prošlo je to kroz Vijeće ministara u cjelini, ali znamo da nije pravilo Vijeće ministara. Zašto ga nije pravilo upitajmo se mi. Nisu nam stranci krivi. Mi smo krivi što su nam originali na engleskom. Ako se to nekome ne sviđa, a ako se sviđa, onda vjerovatno neće to ni pominjati, jel.

Ovdje je bilo riječi, kolega Špirić je dobrim dijelom zaista onako možda i malo više kao ekonomista sa argumentacijom u jednom dijelu je naravno bio i političar, govorio je o ekonomskoj argumentaciji i ja ću reći da mi je žao što stvarno nemam te amandmane, odnosno sve ovo što se pričalo da možda i vidimo pa da se nešto amandmanski pretoči možda u ovaj zakon. Uz puno uvažavanje Komisije, ja znam na žalost da Komisija nije bila u punom sastavu, i znam jednako tako da u našim komisijama bez obzira što se one zovu finansija, budžet, carine, vanjska trgovina, dakle, stručne su malo obojene je li na neki način stručne, ipak se malo više politički raspravlja, pa se možda ne govori o suštini ili na terenu struke.

Manje, više svi znamo da je ovo jedan od temeljnih zakona ekonomski reformi i ovde treba da bude riječ o ekonomskoj argumentaciji, o ekonomskoj terminologiji, o ako šta pričamo ovde dajmo se malo dovesti na teren ekonomije, jer onog momenta ako počnemo pričati o politici onda ćemo zalutati, pa ćemo dobivati pisma od ambasadora Hejsa, pretpostavljam da ste ga svi imali prilike pročitati, ili čitati u novinama šta nam je gospodin Henfris poručio. O cijeni naprimjer nekog opredelenja na veći ili manji broj carinskih uprava, a malo ko se iole razumije u regionalnu ekonomiju ili ekonomiju regija, ili regionalnog razvoja onda će dobro znati da su ovdje četiri ekonomske regionalne cjeline zaokružene po ekonomskim kriterijima, i one se pokapaju sa ova četiri centra. Ako

ćemo pričati o politički, onda hajmo otvoriti paket, pa će biti još neki centara koji će po ovim ili po onim kriterijima, ali se onda pitam hoćemo li dobiti neki zakon koji će okončati ili početi, početi stvarna suština ekonomske reforme. Uz puno uvažavanje sve argumentacije koja se odje čula.

Ja podržavam, bilo bi jako dobro kad bi smo mi imali domaćeg čovjeka, ja znam da mi imamo domaći ljudi jako sposobnih i vrijednih i pametnih i voljnih i sposobnih da vode Upravni odbor. Ali ovaj, činjenica da nam je original ovog zakona bio na engleskom, upitajte se kolega Špiriću s puno uvažavanja dijelim isto mišljenje kao i ti, ali ovaj, zašto nam je original na engleskom. I možemo li mi možda pa hajde nek je to prelazno rješenje ili ako je sva šteta ovog zakona na jednom strancu, evo ja pristajem da čak i takvu štetu podnesem, jer su nam dobitci od reforme u oblasti indirektnog oporezivanja daleko veći nego što bi gubitci bili od jednog stranca pet godina. Iako bih volila da ga nema ni pet godina, ni jednog nigdje, ni gospodina Kočiša uz puno uvažavanje imena, ni gospodina koji koordinira reforme u oblasti vojnog sektora, ni svugdje su nam stranci na čelu tih komisija. I svugdje su nam originali na engleskom.

Kolegice i kolege poslanici, ja moram ispraviti zaista krivi navod kolege Špirića kad je govorio o stranoj reviziji. Što ovdje ne bi i revizorski poslovi i usluge su ovaj, ekonomski angažman i komercijalni, što ne bi bilo ovdje i domaćih i stranih revizorskih kuća. Nemojte misliti svi da su to oni revizori koji revidiraju naše budžete i ovo ostalo državni, revizori državnih institucija, pa Revikon je privatna revizorska kuća. Slučajno mi je on pao na pamet iako ih ima vjerovatno više. Pa što ne bi na našem tržištu bilo 150. Da ne bi smo dobivali izvještaje nezavisnih stranih revizora o telekomunikacijama, o Telekomu Republike Srpske, BH telekomu, ovome i onome, koji nam mogu izazvati brojne nedoumice, možda i nejasnoće zbog nerazumjevanja terena na kome pričaju. Neka bude i domaći i strani revizorskih kuća, ali formulacija kolega Špiriću u zakonu se odnosi na revizorske kuće i revizije koje su izvan državnih institucija. Prema tome, pretpostavljam da je to bila zaista zabuna.

Ovdje je kolega Špirić upotrebio jednu konstrukciju ali se duboko nadam da to nije u ime cijenjene Stranke nezavisnih socijal-demokrata, za koje znam da u ovom u Parlamentu sjedi nekoliko kolega mojih i kolega do jučer u poslu itd. za koje znam na koji način ekonomski misle. O političkom mišljenju ovdje ne govorim, jer je ekonomski zakon. Ako ne dođe do ovih promjena o kojima ja pričam, ja neću podržati zakon. Je li to onaj kompromis kolega Špiriću o kome si ti pričao, debelo argumentovano pet minuta. Ovaj, ili spremnost na kompromise zbog čega su nama originali na engleskom. Ja moram, izvinite ali moram tako pričati. Ili recimo ovdje se pominjalo da li nam je neophodna promjena Ustava, pa je rečeno čak da će iza ovoga morati uslijediti promjena Ustava. Neće, na žalost, ja moram reći, neko se može politički sa mnom složiti ili ne složiti. Ali na žalost neće, jer se ovdje nikakve nadležnosti ne prenose kao što ćemo to imati slučaj u odbrani na državni nivo. Neće sada isključivo državni nivo biti nadležan za poreze, a da je entiteta ili uloge entiteta ili nadležnosti itd. entiteta nema. Nego imamo podjeljene zajedničke nadležnosti u ovom segmentu, zbog čega nam Ustav ili promjena Ustava nije neophodna, osim ako ovakvu argumentaciju ne koristimo iz političkih razloga. Ili recimo, evo ja ću vam reći manje više svi znamo da su u međunarodnim finansijskim tokovima

sve države obveznici po stranom dugu. Ako je država BiH dužna, dužnik je država, a nama su sektori za servisiranje vanjskog duga evo kolegice Marić ispravite me u entitetskim ministarstvima finansije, to su jedinice kadrovski obučene itd. Šta ovaj zakon predviđa.

Neće smanjiti u mjeri u kojoj se kolega Špiriću ti predočio javnosti, što ja se potpuno slažem gdje su možda kalkulacije onakve u kojoj si ti pričao. Ali neće entiteti servisiranjem vanjskog duga sada raditi posredstvom državnog budžeta prema Svjetskoj banci MMF-u, nego će to ići automatizmom, da ne umnožavamo troškove, što će nam sve skupa ako ništa drugo smanjiti troškove i ojačati institucionalne kapacitete za servisiranje duga, bez obzira jesu li u državnom ministarstvu finansija i trezora ili u entitetskom Ministarstvu finansija. Nije dužnik Republika Srpska prema MMF-u i Svjetskoj banci ni Federacija BiH, nego je dužnik država BiH. I ovo je sasvim jedan logičan potez da se iz državnog budžeta kao što to sada indirektno rade entiteti, rade direktno brate da ne gubimo vrijeme, da ne dolazimo u one situacije u kojima smo već dva puta koliko ja znam a mislim da je bilo i više, da smo dolazili da zbog zakašnjenja nekog entiteta da u vrijeme recimo servisira obaveza po inostaranom dugu prema državnom budžetu, a državni budžet prema recimo Svjetskoj banci ili MMF-u, da dođemo u poziciju da nam se obustave, zaustave svi finansijski tokovi. Ako to neko nije znao, evo neka zna. Upravo zbog te vremenske dinamike, umnožavanja troškova, silne papirologije, telefona, urgencija domaćih i stranih itd. Upravo ovaj zakon i reforma u toj oblasti barem to svodi na najmanju moguću mjeru.

Ili, recimo ja dozvolite da pomenem, ja sam za početak reforme u oblasti indirektnog oporezivanja. Kad bi se, kad bi zastali nad nazivom ovog zakona, zakon o sistemu indirektnog oporezivanja, pa pročitali ovu sadržinu, čovjek bi očekivao sistem, uspostavljen sistem međutim, ovdje tog sistema nema. Ali da se ne zadržavamo na naslovima zakona, odnosno ne odgovorenoj sadržini tog zakona, ovo je početak. Ovo nije jedini zakon kojim će se regulisati reforma poreskog sistema. Nije ni slučajno ni idealan, ako ništa drugo zato što su nam originali na engleskom, a prevod loš. Ali je dobar početak, jer alternativa tome je mnogo gora. I zato sam za princip, kao što o čemu je već bilo u dosadašnjem toku riječi i radu radnih tijela, popravimo što je moguće bolje, koristeći ekonomsku terminologiju. Vodeći računa da je ekonomski zakon. Da popravimo ovo što je moguće bolje, usvojimo što prije, pa da ga ako treba i mijenjamo za mjesec dana, za dva mijenjaćemo ga nije, da se odmah razumijemo. Nije ovo materija koja je definitivna, ovo je živa materija. Donosićemo i nove zakonske i podzakonske akte, ali krenimo. Jer u suprotnom, ako ne krenemo, ja ću vas potsjetiti na neke odredbe ovog zakona koje predviđaju u svojoj implementaciji nemilosrdne rokove 1. januar.

Kolegice, kolege poslanici, 1. januar je za mjesec i nešto dana, a mi prvi put pričamo o Zakonu o indirektnom oporezivanju. Nemamo direktora, nemamo Uprave, čak šta više imamo mnoštvo otvorenih političkih i drugih pitanja vezano za izbor tog direktora. Odjednom je ta Uprava koja će implementirati ovaj zakon, sa nemilosrdnim rokovima 1. januara ili jedinstveni račun ili hoćemo li PDV 2005. ili ćemo i sami možda prolongirati uvođenje PDV-a još 5-6 godina. Uvažavajući sve, možda i političke i druge argumente koje neko može imati i koristiti ili odnositi se prema nekim odredbama ovog

zakona. Da je on apsurdan nekim svojim rešenjima, ja ću pomenuti da počev od što je naravno i dobrim dijelom i rezultat prevoda ili možda lošeg prevoda sa originala, ja ću samo ili štamparske greške. Ja ću samo pomenuti recimo da jedan Zakon o indirektnom, o sistemu indirektnog oporezivanja koji prelazi na neki, nazovi evo kolega Avdić je dobro rekao u duhu evropskom, evropskih standarda ili u duhu VTO-a pošto nam je delegacija u Ženevi, priča o našem članstvu o VTO-u, na prvo mjesto stavlja u načinu donošenja odluka u članu 19. i članu 29. uvođenje uvoznih i izvoznih dađbina. Uvozne i izvozne dađbine su na posljednjem mjestu u redu, u sistemu indirektnog oporezivanja. A uvođenje i izvođenje, uvoznih ili izvoznih dađbina može biti samo u skladu sa međunarodnim normama i standardima EU, VTO itd. Može li nama neko ko ne poznaje ili ne treba po prirodi posla da poznaje, jer su ovdje ministri finansija dakle, to je fiskalni karakter, određivati hoće li se uvesti uvozne dađbine, pa da prekršimo i sporazume koje smo potpisali i zaustavimo naš prijem u članstvo VTO ili ćemo i dalje pričati da možemo u patikama na Himalaje. Sa balkanskim ponašanjem u evropske integracije.

Dozvolite da ovaj, da se izvinem na način na koji sam predočila. Ja predlažem da ubrzano idemo u ove reforme. Ako je danas prvo čitanje, da usvojimo pod hitno ovaj zakon. Da sve koristeći ekonomsku argumentaciju i terminologiju, jer moramo o tome voditi računa. Ovo je ekonomski zakon. Da pretočimo i napravimo možda još koji amandman, da bi poboljšali ovo postojeće stanje stvari. Meni je žao što nemam amandmane koje je kolega Špirić predočio Komisiji, jer su oni završili negdje mislim Komisija ih je možda usvojila ili nije usvojila, ali jednostavno ih nema. Ali da imamo amandmane, izjasnimo se o njima i usvojimo ovaj zakon. I rukovodimo se ekonomskim kriterijima, jer ako otvorimo politički paket, nećemo nikada ni ovu ni bilo koju drugu reformu imati. Zahvaljujem.

MARTIN RAGUŽ

Za repliku se javio gospodin Nikola Špirić.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, cjenjene kolege, ja sam prvi govorio i govorio sam o zakonu i iznio svoje viđenje, ne pozivajući nikoga na repliku ili ne omogućavajući mu da kaže kakvo je njegovo viđenje, da hvali ovaj zakon do besvjesti. Ja sam za to čak i kod obraćanja jedni drugima, ako ne iz ličnih razloga, barem iz digniteta ovoga doma, da vodimo računa i obraćanju, a to moju kolegicu Azru neću potsjećati, ona je dama, ona bi to trebala da zna i dobro zna.

Druga stvar, nemam ja ništa od toga što me podržavate, a kažete pa ako već moramo neka bud i loš početak. Ja sam za to, da početak ne bude loš, no da bude dobar, jer on zavisi od nas. Molim vas lijepo, amandmani su u proceduri već duže i Komisija, ja nemam ništa protiv što je Komisija odbila amandmane. Ja sam legalista. Vi ćete imati šansu da glasate za ili protiv i neću uopšte da pominjem Stranku za BiH. Nemojte vi da brinete o SNSD-u. Mi imamo snage kao stranka da kažemo šta mislimo i da branimo svoje stavove. Ja vas molim da brinete brigu vaše partije i da javnosti govorite u ime vaše partije.

Druga stvar, ne brine mene kolegice Azra što stranac može da bude predsjednik Uprave. Nego me brine što ćete vi upravo podržati zakon da državljanin Bosne i Hercegovine ne može. To je dakle moja sugestija državnim poslanicima. Tamo gdje mora neka bude, ali kakvi smo to mi državni poslanici ako usvojimo član u kojem jeste, piše da ne može državljanin države u kojoj živimo. Bez obzira je li zna, razumije li ne razumije. Ne može neko ko je gonjen kao u svim zakonima, dakle to je ono što je do nas. Nemojte pred očima javnosti da licitiramo, ja nisam nikoga pozivao na repliku.

Druga stvar, revizija izvan državnih institucija. Ja podržavam vas. Ali zašto to ne piše u zakonu. Pa to je bio suština moje rasprave. Dakle lako ćemo se mi koji ekonomski razmišljamo složiti. Ali zašto nam Savjet ministara kad ja pitam Savjet ministara i Vlade, zašto ih čuvate od mene. Zašto ovdje nema ekonomske računice da se ne bi međusobno optuživali da se borimo za skladan razvoj ove države i njenih entiteta i građana. Zašto nismo rekli e, mi nećemo bez računice. Je li teško izračunati da porez na dodatnu vrijednost u Republici Srpskoj sada već učestvuje sa 59%, u Federaciji 39%. Pa kada je povrat sredstava i logično je šta će se dešavati. Ali moramo to objasniti građanima da ne doživljavaju stres da im neko otima, da ih ucjenjuje, da dolaze u nezavidnu poziciju, a doći će u nezavidnu poziciju. Ja neću da glasam za državne zakone da to bude trenutak trenutne prevare, nego da svjesno kažem šta valja i ne valja.

Ja se ne slažem da imamo loš početak jer nemamo potrebe za lošim početkom. Dakle, tu je razlika između mene i ostalih. Ja znam ukoliko se iskreno radilo na ovom zakonu, ukoliko su stranke većine podržali ovo, da će ovo proći, ja nemam ništa protiv. Ali zadržavam pravo kao poslanik da upozorim javnost šta će se dešavati. Pa zato valjda i jesmo ovdje. Između ostalog i kao stručni i politički ljudi. Nemojete sad ako nije tražen konsenzus kada je rađeno na naopakim rješenjima, zašto bi ga sad imali na svemu. Ja vas molim da dozvolimo jednu demokratsku raspravu, da oni koji su protiv rješenja ne budu antireformski, a da oni koji su za svakakva rješenja, da su reformski, pa da nam se ne dešava da OHR vrši ispravku prevedeno na tri jezika da 100 maraka nije 100 maraka, nego da na bošnjačkom, hrvatskom i srpskom to iznos 340 maraka pa nismo valjda, dajte molim vas.

Dakle, repliciram slažem se da se principi isprave ako je moguće, ali ovo nisu samo bila, bila dva principa. Molim vas lijepo možemo replicirati koliko god hoćemo, ja nisam pozivao nikoga na repliku vjerujte mi, ja molim poslanike da brane svoje stavove, da ne uzimaju pravo drugima da imaju vlastiti stav. Ja kažem neću glasati za princip u kojem državljanin Bosne i Hercegovine ne može da vrši funkciju i molim lijepo. Ja vas molim vi recite da ćete glasati, i tu smo apsolutno na čistom. Hvala vam lijepo.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodinu Špiriću i za njega važi kao i za ostale zastupnike držanje ovaj vremenskog okvira za repliku. Za riječ se sad javio gospodin Gligorić. Ispričavam se prije gospodina Gligorića gospoda Hadžiahmetović, ispravak krivog navoda.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Imam potrebe da ispravim krivi navod. Meni je ja sam izrazila žaljenje što mnoge argumentovane stvari koje su se čule u diskusiji i kolege Špirića i drugih diskutanta prije mene, nisam bila u prilici pretočene ove amandmane oko kojih ćemo se izjasniti. Jednako tako smatram da većinu dobrih stvari argumenata koje smo čuli ovdje ako su pretočene u amandman možemo podržati ko god je voljan da izvrši revormu. Jedino ako nepostoji dovoljno političke volje. Ja sam samo pokušala da objasnim zašto nam u orginalu odnosno u zakonu čiji je orginal na engleskom stoji stranac kao upravni, predsjednik Upravnog odbora. Da pokušamo to razumjet bez obzira koliko se mi slažemo ili ne slažemo s tim.

Kolega Špiriću ja mislim da smo se dobro razumjeli. Ako treba i još da ispravljam krivi navod ja ću ispraviti. Hvala vam.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Vaše je pravo. Gospodin doktor Gligorić.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, nakon ovih diskusija ne mogu da se otmem utisku kad vas ovako pogledam da vlast nekako ćuti kao da je zakon tuđi i kao da nije vaš prijedlog. Očekivao sam da izađete i da vi govorite da nam otvorite oči iz opozicije, kako je to dobro. Da je dobro glasati za ovo, ne zbog zato što je to ultimatum, nego zato što je to zdrav razum itd. Jer reforma ne znači i dobar zakonski prijedlog. Tu moram da kažem da od jedne apsolutne negacije, uzeću primjer iz svoje kuće iz Republike Srpske. Recimo PDP posebno a onda i SDS su potpuno sve to negirale. Gospodin Mladen Ivanić prednjačio. Ne valja, ne prihvatljivo, nećemo i onda odjednom se donese na engleskom jeziku, i onda je dobro. A ja hiću da iskritikujem upravo to, jer ako hoćete biti reformista onda ste izgubili vrijeme u negaciji, jer put od negacije pa do dobrog zakonskog rešenja je dug, odnosno maksimalno trebate iskoristiti vrijeme da bi bio dobar zakonski prijedlog. I zato ovi principi su zaista problematični.

Odmah kad sam pomenuo druge, želim da kažem da je Socjelistička partija još u svom izbornom programu rekla. Indirektno oporezivanje i jedinstveno tržište u BiH, i rekla kako, to kako i kvalitetno moraćemo kroz amandmane predlagati, pa mora opozicija da kroz amandmansku fazu, a to je faza II u drugom itanju popravi jedan loš zakon.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Pa nema više amandmana o čemu vi govorite.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Pa imaju postojeći su, tu na stolu ne brinite vi gospodine Džaferoviću. A ovo što je govorio profesor Špirić, zatim gospodin Križanović, pa gospodin Avdić, pa i gospođa Azra isto tako je ustvari onaj reformski dio koji je nama potreban. Ali ne kako dolazi iz

drugog plana, da tako kažem pamet za razliku od pozicije vlasti, koja je jednostavno donijela nešto tuđe, ne zna ni ona sama šta. A kad govorimo o principima. Kako podržati kao poslanik principe. Ja ću to kratko, s obzirom da su zaista prethodnici dobro to elaborirali.

Kako podržati princip, kada je Upravni odbor iznad institucija sistema, nije odgovoran ni Savjetu ministara ni Parlamentu. Pa opozicija amandmanima to želi da popravi, jer to je takva nelogičnost. Uzmimo evo sistem odbrane kada smo govorili. Treba parlamentarna civilna kontrola nad oružanim snagama itd. a kad je u pitanju ovaj sistem, onda to ne treba.

Drugo, predsjednik Upravnog odbora ne smije biti ni iz ili sa prostora bivše Jugoslavije, a zamislite ni iz Bosne i Hercegovine. Prema tome, kako podržati takvo jedno rešenje. To je princip. Princip odnos prema ljudima, prema građanima u ovoj zemlji i institucijama gdje je Parlament kao najviši organ zakonodavne vlasti u Bosni i Hercegovini kao i u drugim zemljama. Ne može preći preko toga.

Treće, nema instituta odgovornosti apsolutno u ovom zakonu. Nije, četvrto, peto, pardon četvrto nije riješeno pitanje imovine. Peto Džaferoviću gospodine, upravo najvažnije, a to je nije riješeno pitanje raspodjele, znači budžetski prihoda niti je iko u Bosni i Hercegovini izveo računicu gdje se ko nalazi u praktično ovoj raspodjeli.

Šesto, nema koncepcije ukupne poreske politike indirektnog oporezivanja. Kako ulazimo samo u ovu prvu fazu, već je bilo riječi o tome, a bez saznanja kako će to izgledati, kako će biti definisan ukupan sistem, apsolutno mi to danas ne znamo. Ko će biti odgovoran ako budemo u dogleđno vrijeme recimo postali taoci ovog zakona. Jer, u daljem razvoju ne znamo kako će se on odraziti na konkretno stanje. I kako će se on odraziti na ukupnu državnu strukturu. Niko nije da tu vrstu odgovora. Jer pred našim očima su se rušili modeli država, a da se neće rušiti jedan poreski sistem indirektnog oporezivanja, zato što niko nije sagledao njegove posljedice. Da li je zato neko sačinio analizu, ili simulaciju recimo, šta nas to očekuje za godinu, tri, pet godina. Ovaj zakon zato zbog principa treba odbaciti, jer u praksi će to tvrdim biti konflikt sa nesagledivim posljedicama.

Ako smo ozbiljni i odgovorni ljudi, onda smo morali da napravimo takvu simulaciju kako će to da izgleda. Ili ćemo doći samo u poziciju da prihvatimo nečije nametnuto rešenje da ga stavimo kao naše rješenje, a da odgovornost nećemo ponijeti šta nas to očekuje u primjeni i u praksi. Ja znam da se vi iz vlasti ljutite na mene šta on to sada priča, jer je to nama najljepše da mi to prihvatimo, da se ne ugroze naše pozicije u očima međunarodne zajednice itd. Ali, ja govorim zbog budućnosti u BiH i ja vam kažem da bi bilo dobro da je Savjet ministara uključio i odbor Parlamenta Predstavničkog doma i Doma naroda i da smo zajedno radili na kvalitetu tog programa, a ne da nam se dešava a to je praksa da se donosi neki zakon za koji mi u Prlamentu poslednji saznamo. Odbori u drugim državama u parlamentima su male skupštine, koje provode mnogo vremena na izradi nacrtu zakona i onda vi u tom slučaju dobijete kvalitetan zakon i skupštine brzo to usvoje. Zašto niko neće da ide tim putem? A to je najnormalniji pristup u izradi zakona.

Zašto mi imamo snage i pozicija i opozicija da u OHR-u kažemo, ovo je procedura, ovo je način i ja zato želim još jednom da se podsjetim na ljude iz opzicije, koji su tako sjajno govorili, to je primjer građanske, političke i svake druge hrabrosti. To je nuđenje ruke međunarodnoj zajednici kroz partnersku politiku, koja je potrebna ovoj BiH, a ne podanička politika koju danas vidim i zbog toga smatram da bi bilo potrebno, ukoliko nema mogućnosti da se ovi principi promijene, a vidim prema poziciji da to neće, ja lično i ako sam za reforme, na način ovakvog predloga, koji se ponudio, neću moći podržati svakako ove principe u ovom zakonu.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem dr Gligoriću. Za riječ se javio gospodin Nikola Kragulj. Izvolite.

NIKOLA KRAGULJ

Gospodo predsjedavajući, poštovane kolege, htio sam samo zbog toga što sam određen za izvjestioca komisije nadležne, odnosno Komisije za finansije i budžet reći nekoliko stvari. Vi ste taj izvještaj dobili na vrijeme. Međutim, ima u diskusijama određenog ponavljanja određenih tekstova, kao da Komisija nije reagovala i ako oko ovog izvještaja ima puno određenih, da tako kažem nesporazuma ili neshvatanja i mi smo čak iz razloga što se svega 12 prihvaćenih amandmana kroz izvještaj od 52 koliko se ponudilo od strane šest poslanika na sjednicu od 4.11. prihvatili svega 12 od tih 12 odmah se osporilo dva, to jje amandman broj X i broj XII. Normalno, sa svega tri amandmana mi smo ušli u suštinu zakona, odnsono u principe zakona, a to samo govori da se praktično u suštini u principe nije moglo reagovati, odnsono nije se moglo intervenisati što dalje govori nešto drugo. Postavlja se pitanje da li Komisija treba uopšte i da li ona može raditi ili samo može konstatirati koliko je prispjelo amandmana i da zadovolji formalno određenu proceduru, jer praktično što se neko mimo Parlmenta već o svemu i o svim rješenjima dogovorio i što je sve usaglasio, onda praktično rasprava na komisija u ovom parlamentu nema skoro nikakve svrhe. Mi znamo da su mehanizmi odlučivanja, odnosno za donošenje zakona van, izvan ovog parlamenta i moram reći da onaj ko to prihvata mora naći i načina kako će to progurati kroz Parlament i usvojiti zakon, ne samo ovaj, mi često na svakom reformskom zakonu zapinjemo i postavlja se pitanje da li uopšte Parlament ima određene nadležnosti da nešto mijenja, odnosno da li onda postoji svrha da se u Parlamentu reaguje, a pogotovo u komisijskoj fazi.

Ja moram reći da je ovdje određenih problema oko ovog izvještaja nastalo poslije ove komisije, upravo radi ova dva principa 10 i 12 da samo kažem da je III amandmanom, na neki način otklonjena jedna manjkavost suštinska u zakonu, a to je da je bar donekle vraćena kontrola upravne organizacije, odnosno rada preko toga što odbor za svoj rad odgovara Savjetu ministara BiH, normalno, ukoliko se to kroz izvještaj prihvati ovaj parlament i utvrdi to kao odredbu u članu 14. kojim se ovo pitanje reguliše.

U članu 10. i 11. su intervencije oko proširenja broja ispostava i u članu 12. oko ukidanja člana 38. Na obadva ta zaključka, odnosno ono što je Komisija usvojila postoje određene primjedbe. Mi nismo kroz Komisiju i ako smo mi jutros zasijedali, mogli pronaći načina da legalnim načinom, u skladu sa Poslovníkom, kroz procedure koje su

predviđene izadete iz ove situacije, ukoliko je bitno i potrebno da se ovaj tekst vrati u prvobitnu formu, u prvobitni oblik kako je predložen zakon, ali zato postoje određene mogućnosti procedura kroz Parlament, što je, praktično, urađeno ovdje na ovoj današnjoj sjednici podnoseći amandmane na amandmane.

Ono što, ja mislim da je to čak moguće i da to neće biti prepreka za usvajanje ovog zakona, bar što se tiče ovih rješenja, odnosno ovih odluka Komisije nadležne. Ako to samo bude problem, to je, vjerojatno moguće prevazići. Ovdje se radi o širim problemima, na bazi ovog što je do sada diskutovano, a to je pitanje drugih principa, jer bez obzira cijeneći ovaj ... oni koji su radili na ovom sistemu, to je sigurno uloženi veliki trud itd. ostale su mnoge stvari nejasne i mnoge stvari za jedan dio nas koji smatramo da se razumijemo u ovu materiju, a mislim da se svi moramo razumjeti i razumijemo, ostalo je nejasno i nedorečeno, odnosno ne prihvatljivo. Mislim, ja prihvatam razloge za donošenje zakona. Svi mi znamo da je to bitno u reformi, da je to bitno za fiskalnu održivost, za jedinstven ekonomski prostor, funkcionisanje itd. ali, recimo, bilo je teško prihvatiti i ako smo to popravili da se bez kontrole može uspostaviti ova institucija i da ona praktično iznad sistema, iznad, praktično države.

Drugo, nema jasno što je ovdje već rečeno koncepta ukupnog i vrlo je teško se opredjeljivati za zakon koji je inače vrlo u nekim svojim odredbama vrlo nejasan i sa stanovišta svojih postavki, vrlo neizvjesan kako će se sistem izgraditi do kraja, neka rješenja su, normalno samo nagoviještena, a vrlo je nejasno kako će biti izvedeno do kraja.

I, ono što je sigurno najteže pitanje, to je jedno nepovjerenje. Zato što se nameće kroz zakon da državljani BiH ne može biti predsjednik Upravnog odbora, bar u prvih pet godina ili je nepovjerenje u naše znanje ili u naše poštenje itd. Ja isto mislim da su potrebne bile izvesti određene računice za kompletno od sadašnjeg stanja, preko ovog zakona i onog dijela zakona, da bi se zaokružio sistem, moraju donijeti da bi se znalo šta ćemo i kako kroz ovaj sistem proizvesti, jer mislim nedovoljno je samo smo ponekad imali nekakve istupe, više političke prirode ili naših predstavnika domaće vlasti stranaka, pa i predstavnika međunarodne zajednice, gdje su više neke paušalne ocjene, koliko se gubi zbog toga što se ne hvate prihodi po osnovu carine, po osnovu poreza itd. na akciznim robama, visokotarifnim robama, mislim da su to sve dosta paušalne ocjene itd. da je trebalo izvesti jednu bukvalno preciznu analizu, jer, ipak, imamo nekakve podatke statističke na bazi kojih to možemo potrošnja u BiH, na bazi kojih to možemo uraditi itd. i onda iz toga vidjeti kakvo je stanje u pojedinim dijelovima, odnosno u entitetima. To su, ovako po meni, krupne zamjerke, zbog kojih se vrlo teško mogu prihvatiti principi, na kojima ovaj zakon je utvrđen kao prijedlog.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodinu Kragulju. Riječ ima gospodin Kunić, pa gospodin Belkić, od prijavljenih još samo gospođa Seada Palavrić, za riječ se javio također Munib Jusufović.

PETAR KUNIĆ

Uvaženo predsjedništvo, uvažene dame i gospodo poslanici,

Zaista, kad se pogleda i površno ovaj zakon mislim da je u mnogim svojim odredbama kontradiktoran i ne prihvatljiv. Da kako ja moram izraziti političku volju da prihvatam reformu poreskog sistema, ali jedan prihvatam reformu, koja će biti kompatibilna sa evropskim poreskim sistemima, ja prihvatam jedan, pravljenje jednog konzistentnog zakona, koji će biti jasan i precizan. Naravno, ja ću govoriti više sa pravne strane, jer ekonomisti su rekli svoja stanovišta i uputili mnoge kritičke refleksije, naravno, koje su na mjestu.

Za mene je vrlo važno da ovaj zakon pođe od pozicije čistih računa između entiteta i mislim da u tom pogledu, gledajući principijelno treba biti jasniji i precizniji. Poći ću kao što je pošao gospodin Avdić, odsono profesor Avdić od pravnog osnova koji je upitan. Naravno, imate u pravno uvodnom dijelu, gdje se poziva predlagrač na član 4.4.a., a u obrazloženju imte da se poziva na 3.1.c., a u tekstu imate, spomenuo je gospodin Avdić. Mislim da takve stvari ne mogu dolaziti na ovaj parlament. Ovo je Predlog Svjeta ministara i sa tog aspekta moramo gledati ozbiljnost Predloga koji je došao od Saveta ministara.

Druga stvar, imamo poresku upravu, a radi se o upravnoj organizaciji. Ja u teoriji nisam čuo niti učim studente da je poreska uprava pravna organizacija i za mene je to, zaista, kontradiktorno. Upravne organizacije su obično stručne organizacije, koje obavljaju stručne poslove. Ovdje imamo poresku upravu, koja je samostalna, naravno nisu vjerojatno uprave su u okviru drugih ministarstava i u pravilu su nesamostalni organi državne uprave. Imamo da izvučena iščašena iz sistema. Dakle, ona je iščašena iz sistema. Ona nije u sistemu. Da li politiku može provoditi upravni odbor? Studente učim da politiku provodi vlada i parlament. Organi državne uprave primjenjuju zakone i obezbjeđuju njihovu primjenu. Ne mogu provoditi politiku i ovdje principijelno, dakle, ova je odredba iščešenost iz sistema. Direktor, imamo član 7. mislim, veli direktor upravlja upravom. Molim vas, direktor ne upravlja nego rukovodi, koordinira aktivnosti, odgovoran je za zakonitost rada, ... pa valjda taj upravni odbor upravlja upravom. Naravno, da prihvaćam ono stanovište gospodina Špirića, kad je rekao da uprava mora imati dva zamjenika direktora, aposlutno sam tu za mnoge druge stvari, koje nisu važne, jer ovdje se radi, zaista, o jednom sistemskom zakonu, o zakonu koji može stvoriti potencijalno konfliktne situacije, ukoliko ne bude zakon čistih računa što smo imali stalno u prošloj Jugoslaviji i znate šta je sve izazivalo i zato se zalažem da se u zakon ugradi dva zamjenika direktora, dakle, prihvaćam ovo.

Član 8. spominju se dužnosti i odgovornosti direktora a u podnaslovu samo se kaže dužnosti. Dužnost i odgovornost su dva različita pojma, pogotovo gledajući sa pravnog aspekta.

Član 8. dalje, direktor je odgovoran putem odbora. Kako neko može biti odgovoran putem odbora, putem nekog drugog organa, to je ne spojivo. To ne može stajati, jednostavno ne može stajati.

Dalje, odbor daje saglasnost na pravilnik, odbor daje saglasnost na pravilnik o radu, to je onaj pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji. To je kontrdiktorno Zakonu o državnoj službi i ovdje se poreska uprava iskopčava iz sistema, dakle, suprotan je tom zakonu, da bi ovaj zakon trebao pratiti na neki način taj zakon barem u ovim dijelovima. Naravno da bi u ovim slučaju na pravilnik saglasnost trebala dati Vlada.

Dalje, u stavu 8. istog člana čini mi se, direktor postavlja operativne rukovodioce, gdje je ovdje Agencija za državnu službu. Da li stvaramo sistem jedan, a drugim, dakle, nekim zakonima rušimo taj sistem. Dakle, želimo profesionalizaciju državne uprave, depolitizaciju, a ovdje izvlačimo iz tog sistema, dakle, iz tih osnovnih principa. Pa Agencija za državnu službu, valjda provodi kadrovsku politiku radi depolitizacije državne uprave.

Član 9. Direktora imenuje Savjet ministara, a odgovoran je odboru koji ga predlaže. Molim vas, to je apsurdna situacija. Ne može vlada da ga bira a da nije odgovoran vladi. To su kontradiktorne stvari.

Član 12. platnu strukturu utvrđuje direktor. Opet dobijamo ono nešto gdje će biti plate van sistema. Dakle, gdje će biti posebne plate. Ja moram reći ovdje da imamo zaključak na Ustavnoj komisiji da se zatraži od Savjeta ministara da izvrši analize plata svih državnih institucija, a ne samo da se stavljaju na tapet plate poslanika. Imamo mi plata po 6 – 7 hiljada maraka kod nekih struktura.

Takođe, prvi predsjedavajući mora biti stranac. Naravno, da je teško prihvatljiva ta odredba. Ja se slažem sa profesoricom Azrom da mi ponekad imamo neke situacije i odnose, gdje nismo u stanju da izbalansiramo odnose, ali profuturo gledajući ove stvari ne bi smjeli unositi u zakone, pa da je barem tamo rečeno da direktor može biti stranac, ne poći sa isključive pozicije mora biti stranac, a taj stranac, što je gospodin Špirić pomenuo će imati najmanje 10 hiljada eura platu, bar najmanje.

Molim vas, ja vas molim, postavlja se pitanje koliko mladih ljudi može raditi za tu platu? Koliko mladih ljudi se može zaposliti?

Naravno, takođe se zalažem za domaću reviziju, ne za reviziju stranaca, upravo zbog koštanja. Uzimaju milione za revizije, ljudi moji, pa daj stanimo jednom s tim.

Dakle, na kraju, vrlo teško mogu prihvatiti ovaj zakon, odnosno njegove principe, s obzirom da je, zaista dat, on je veoma važan, ali on nema one elemente koje bi trebao sadržavati, odnosno nije zakon koji je u ovom momentu prihvatljiv u smislu pozicije njegovih principa. Hvala vam lijepa.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem profesoru Kuniću. Za riječ se javio gospodin Belkić. Neka se pripremi gospođa Palavrić.

BERIZ BELKIĆ

Poštovane kolege i kolegice, ja sam vrlo pažljivo pratio tok rasprave i sigurno da je bilo vrlo korisnih stvari, koje bi mogle na neki način i poboljšati do sada postignuto kad je riječ o ovom zakonu. Nravno, neke naše kolege su to iskoristile dostavljajući amandmane na vrijeme, koji se nalaze na stolovima. Meni je jako žao što u startu i odmah prije rasprave nije predlagač dao određene uvodne napomene i što predsjedavajući Komisije tek u pola rasprave, na neki način izašao da neke stvari pojasni. Ja vas, stvarno, moram podsjetiti na ono što svi mi znamo. Ovaj zakonski projekat je rezultat pritiska, molbe, ubjeđivanja međunarodne zajednice prema našim vlastima da nam ovo treba. Ja se ne sjećam da i jedna politička partija i jedan klub poslanika ili bilo ko uspio okupiti kritičnu masu i uraditi projekat, postići konsenzus i doći ovdje. Dakle, ovo je rezultat pritiska međunarodne zajednice, odnosno neke kooperativnosti i nekooperativnosti pojedinih političkih partija ili dijelova vlasti, kako god hoćete.

U praktičnom smislu, rezultat je političko ekspertnog konsenzusa, dogovora, nagodbe i normalno da imamo posljedice o kojima ovdje ljudi s prvom govore, ali moramo znati zbog čega je to tako. Ja sam siguran da ni jedan od 42 poslanika ne razumije šta znači biti stranac na čelu upravnog odbora. Da ni jedan od 42 poslanika ne razumije šta znači dobra organizacija, funkcionalna organizacija, upravna organizacija, ali ovo su iznuđena rješenja, jedva postignuta. Odlično razumiju, ali su ovo postignuta rješenja i ne mogu se očekivati efikasna i potpuno racionalna rješenja kad se pristupa na takav način.

Dakle, ovo je ono što je postignuto na Komisiji samoj propušteno je reći napravljeni su neki pomaci. Rokovi neodređenost u implementaciji su ipak uozbiljeni. Tamo je bilo sve nedefinisano, počće pripreme itd. Sada je amandmanima izmjenjeno pa je rečeno završiće u toku tom, u toku tom. Također na Komisiji je postignuto da je otvorena mogućnost da se u isti položaj dovedu domaći proizvođači i uvoznici određenih proizvoda intervencijama u članu 25. i 27. Na žalost, nismo uspjeli ovo o čemu je gospodin Kunić govorio da je politika, carinska politika državna funkcija koju je kroz ovaj zakon na neki način država spustila na entitete, nismo postigli da stavimo ograničenje da su dužni uvozne i izvozne dažbine usklađivati sa VTO pravilima, jer smo na putu ka Evropi, kada smo upozoreni od predlagača Vijeća ministara da je to rizično itd.

Također je i još niz predloga bilo. Nismo postigli konsenzus. Dake, da završim. Imao sam stvarno potrebu da nas podsjetim o čemu se radi. I nismo mi neznalice da ne znamo da je dan, dan. Imovina, imovina deset puta postoji inicijativa prema Vijeću ministara Bosne i Hercegovine da se donese Zakon o imovini države BiH. Naravno, gospodine Špiriću onda ne bi imali ove improvizacije. Ali, mi nismo htjeli to i sada imamo improvizaciju u zakonu kakvu imamo. Ko u ime države, je li to Prnjavor, je li to Visoko, je li to entitet ili država. Ko u ime države? Dakle, država može delegirati odnosno vlasti ko upravlja državnom imovinom.

Ali dobro, da skratim dakle, mi ćemo podržati principe i načela ovog zakona, naravno pažljivo ćemo razmotriti sve amandmane koji pristignu i o njima se odrediti. Hvala lijepo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodinu Blkiću. Za riječ se javila gospođa Seada Palavrić. Nek se pripremi gospodin Jusufović.

SEADA PALAVRIĆ

Uvažene kolege i kolegice, dopustite da potsjetim na činjenicu da su Prijedlog ovog zakona ipak radile domaće snage uz učešće međunarodne zajednice. Ako se malo prisjetimo i vratimo u natrag, sjetićemo se da je Visoki predstavnik formirao Komisiju za indirektno oporezivanje i dao joj konkretne zadaće, među kojima je na žalost bilo i donošenje Zakona o indirektnom oporezivanju, koje Komisija nije završila. Ali, u toj komisiji su radili predstavnici oba entiteta države Bosne i Hercegovine i međunarodne zajednice. I ovo što danas pred sobom imamo je zaista maksimum postignutog kompromisa i konsenzusa članova u toj komisiji. Također vas moram potsjetiti da smo mi u proširenom Kolegiju sjedili zajedno sa članovima Komisije za indirektno oporezivanje, prisustvovao je sjednici i sam gospodin Eždaun, i da smo razgovarali o ovome zakonu, i o svemu što u njemu valja i što u njemu ne valja.

Kada smo na Ustavno-pravnoj komisiji razmatrali ustavno-pravni osnov za donošenje ovoga zakona, jedino što se pojavilo kao problem za ustavno-pravni osnov, bila je saglasnost entiteta za ostale indirektno poreze, jer je carina i onako u nadležnosti države BiH prema Ustavu BiH. U ovome trenutku, ja mislim da mnogi od nas zaboravljaju da su oba parlamenta oba entiteta dali svoju saglasnost za prenošenje ostatka indirektnih poreza na državu. Ja ne znam zašto danas vodimo raspravu kao da te saglasnosti nije bilo, kao da uopće nismo išli na entitete. Činjenica je da se zakon ni meni ne dopada. On ima gomilu manjkavosti. Ja ću samo reći nomotehnika zakona je zapanjujuća. Međutim, što je rekla doktorka, doktor Hadžiahmetović to je tako kad nismo u stanju da se sami dogovorimo. Dakle, dokle god ne budemo u stanju sami raditi tekstove, da izvorni tekst bude na našim jezicima biće izvorni engleski, pa će i nomotehnika biti ovakva kakva jeste.

Ili recimo apsurd sa Upravnim odborom Uprave. Zamislite da je Upravni odbor jedne Uprave pravna osoba. Ali to jeste tako, u Prijedlogu je tako i na to ne možemo uticijecati. U Prijedlogu zakona su rokovi

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja vas molim malo strpljenja da slušamo. Ako neko traži pauzu, nek zatraži. Dajte da završimo sa raspravom, molim vas.

SEADA PALAVRIĆ

Dobar dio rokova u samom zakonu je ne jasan i po mome ličnom mišljenju predugačak, da bi smo imali i 2006. na djelu primjenu Zakona o indirektnim porezima. Način glasanja u Upravnom odboru je sporan. Terminologija o kojoj je govorio profesor Kunić, jer kad je riječ o nadležnostima Upravnog odbora je našem pravu potpuno neuobičajeno blago rečeno, stupanje na snagu zakona uvjetovano danom stupanja na snagu Sporazuma međuentitetskog. Sve je to ne shvatljivo u situaciji kad mi kao zastupnici državnog Parlamenta donosimo ovaj zakon ili raspravljamo o njemu nakon što su entiteti prenijeli svoju nadležnost na nas.

Međutim, ponavljam to je maksimum onoga što su tri konstitutivna naroda odnosno predstavnici konstitutivnih naroda u Komisiji za indirektno oporezivanje u ovom trenutku mogli postići. S toga bez obzira na sve manjkavosti, ja mislim da je ovo ona nova kultura dijaloga i konsenzusa o kojoj je govorio ovdje Visoki predstavnik, a koja je postignuta izgrađena nakon posljednjih izbora, i ne mislim uopće da je treba prestati njegovati, izgrađivati i dograđivati. Mnogi su rekli da je ovo samo prvi korak ka našem konačnom cilju.

Dakle, u ovome trenutku mi možemo toliko. I činjenica je da niko od nas ovdje niti je sasvim zadovoljan predloženim tekstom, niti je sasvim ne zadovoljan ovim tekstom. Ono što je vodilja svih nas, i što bi morala biti vodilja svih nas, je interes građana BiH. Dakle, stvaranje uvjeta za njihov normalan život, za njihov život kao ljudi koji će živjeti od svog rada i bolju budućnost. Korak ka tome je ovaj Prijedlog zakona.

Dakle, neophodnost donošenja ovog zakona je neupitna. Budući da prema članu 95. danas Poslovnika, danas čitamo radimo prvo čitanje prema izvještaju Komisije za finansije i budžet, ja se pozivam na taj izvještaj i vidim da i sam izvještaj dakle, Komisija potvrđuje neophodnost ovog zakona i Komisija je prihvatila i ponuđene principe zakona. Međutim, postoji jedan problem kad je riječ o principima zakona. Komisija je prihvatila principe a nakon toga je prihvatila izvjestan broj amandmana. I najveći broj tih amandmana zaista poboljšava ono što je bilo manjkavo u tekstu zakona i mene raduje da je to uradila Komisija ovoga doma. Ali jedan amandman, a to je amandman X remeti principe na kojima je zasnovan zakon. Dakle, remeti princip ekonomske opravdanosti četiri regije kao područja operacija Uprave za indirektno oporezivanje.

I da privedem kraju, dakle, imajući u vidu sve ovo što sam iznijela, a također ili prvenstveno, imajući u vidu činjenicu da je usvajanje ovog zakona korak ka zaustavljanju da se u Bosni i Hercegovini na indirektnom oporezivanju gubi više od milijardu konvertibilnih maraka godišnje, o čemu je gospodin Špirić vrlo često govorio, uz eliminaciju amandmana X Komisije za finansije i budžet, SDA je spremna prihvatiti principe na kojima se Prijedlog zakona zasniva. Dakle spremni smo podržati i neophodnost i principe, dakle, prvo čitanje Zakona o indirektnom oporezivanju. Hvala lijepo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegici Palavrić, za riječ se javio gospodin Jusufović. Neka se pripremi gospodin Spasojević.

MUNIB JUSUFOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, ja ovdje neću danas da obaram zakon, i sam ću biti pristalica onih tvrdnji koje kažu da ovo jeste na određen način nekakav politički kompromis, na jednoj strani, na jednoj strani pritisak, što je sasvim jasno međunarodne zajednice, i da je proizvod toga uslijedilo to što se zove jedan od tih kako kažu reformskih zakona, uistinu jeste jer zadire duboko u sistemske tako da kažem promjene i s tog aspekta i ne mogu biti ovaj drugačijeg shvatanja i mišljenja nego da kažem da je takav zakon neophodan, i da ga treba usvojiti. Da ima mnogo toga s čime se možemo slagati i ne salgati, da ima niz nebuloza koje su saopštene danas ovdje. Objektivno i jesu. Objektivno jesu, ovaj, ako u jednoj zemlji mi sebi moramo izglasati da smo mi maloljetni i da nam uvijek treba starateljstvo nad nama, da ne može niko ovaj, čak rušimo ustavne odredbe naše, da sa osamnaest godina imamo i aktivno i pasivno i biračko pravo i pravo da budemo birani, ovdje na žalost evo i nemamo. I ovdje su u pravu svi oni koji danas bi trebali jednim zaključkom, dok ovaj zakon znači koliko traje Upravni odbor a takvih imamo još podosta organa, da proglasimo starateljstvo nad Parlamentom. Ne nad građanima našim, jer davno nemojte se pozivati na građane, ako u ime tih građana tražimo da ne možemo mi biti ovaj na čelu Upravnog odbora i kažemo mi u ime građana govorimo. Međutim, objektivno trebalo bi starateljstvo i nad nama, nad najvišim zakonodavnim organom BiH.

Pa treba evo, po ovoj odredbi koja je u zakonu objektivno bi trebalo, jer mi prihvatamo. Možda vi drugačije mislite odanički, mentalitet razmišljanja, ja malo drugačije.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Meni staratelj ne treba.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja vas molim da ne dobacujete gospodine Džaferoviću.

MUNIB JUSUFOVIĆ

Da li treba ili ne treba, ja tumačim tako ovaj član koji kaže da domaći građanin ne može biti i to tačno iz određene regije, kaže iz geografske regije iz zemalja bivše Jugoslavije ne može biti, i evo da ostavimo to. Kome ne treba, ne treba. Ja tako shvatam i ne mogu drugačije shvatiti. Znači bar iz šest država ne može biti, sadašnji ovaj nezavisnih, ali evo dobro i to može nas utješiti da nismo mi sami ima nas još takvih ovaj. Ali na stranu, takav zakon ovaj, nama treba. Međutim, ovdje bi se također pozvao na konstataciju kolegice Azre koja je vrlo slikovito i ilustrativno ako smo dobro shvatili govorila o originalu bolje rečeno o toj matrici i o onome preslikanom nečega u prevodu. U

vezi sa tim pitanjem, i hoću da govorim o principima. Ja bih stvarno želio da mi pomogne danas neko ali ja ne znam na koju ću se adresu obratiti jer ova desno od nas osim ovaj gospođe ministrice, koju ako smo danas primjetili neko je opravdano rekao da tačno nije ovaj prijedlog došao od Ministarskog vijeća nego je došao s neke druge strane, ali da mi pomognemo principima.

Evo hoću da shvatim principe ovog zakona koji kaže. Kada je u pitanju regionalni karakter, moje shvatanje zakona je od prilike. Ne znam ko je to jednostavno rekao, izračunao matematički da je jedino Bogom dato da mogu četiti regije biti. Princip bi morao da bude taj da neka regija odnosno sjedište njeno pokriva određenu regiju koja nije u okviru jednog entiteta. To bi trebao da bude princip, da se ne betoniraju etničke međe, odnosno entitetske. To bi trebalo da bude princip, da obuhvati znači teritoriju iz oba entiteta po od prilike multietniku itd. To bi trebao princip da bude. I da bude nešto što je prirodno, što je živilo, što je nekada i prije ove, ovog Dejtonskog sporazuma i ovih ovaj odredbi gdje samo stranac može biti predsjednik Upravnog odbora, važno da je regija neka geografska cjelina koja podrazumjeva određene pretpostavke. Pa da je to princip, i ja shvatajući tako, pošto ja imam jedan takav amandman, ali ja sam taj amandman bolje rečeno neko mi mora dati ovdje iz ovih predlagrača, ja sam taj amandman iz originala uzeo. Ovo što vi govorite profesorice Azra.

U tom amandmanu četiri regije stoji Brčko. Pa onda dolazimo u prevodu dolazimo na Ministarskom vijeću do Tuzle i apsolutno smatram, to je prevod bio, ja smatram da je u redu i taj prevod i da se trebamo držati i originala i prevoda. Iz tih razloga sam ja uložio ovo a držeći se principa,

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

I onda slijede kopije

MUNIB JUSUFOVIĆ

I neću odustati od amandmana. Nek ide u jednu raspravu, pa na kraju krajeva nek se glasa kako se glasa, ali bi volio da znam kod koga mogu ja i moje kolege iz dislobirati do sledeće sjednice. Je li to Ministarsko vijeće, je li to druga neka adresa, pa hoću da znam zato što ćemo biti uporni i dosadni da nađemo taj ko je to predla...ili da saznamo ko je ukinuo Distrikt. Ako je Ministarsko vijeće, zar ima logike da ukine vlastiti organ po arbitražnoj odluci jedini komad zemlje pod direktnim suverenitetom BiH. Ako jeste neka kaže. Ako je međunarodna zajednica, ko iz međunarodne zajednice. Očito oni koji pojma nemaju kako je Brčko nastalo. Isto Bčko je distrikt napravila međunarodna zajednica. Zna se kako. Znači onaj što je predlagao pojma nema iz međunarodne zajednice uopšte kako je došlo do toga. Volio bih da znam ko je to ukinuo kako bi znali na koju adresu da se, a evo ja sam rekao principe. Znači u prevodu stoji i niko nije izmjenio da je Brčko, prema tome držim se originala engleskog teksta. Toliko.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem se kolegi Jusufoviću. Dakle, original prevod Brčko, sa engleskog na bosansko, srpsko-hrvatski jeste Tuzla.

Molim vas lijepo, samo malo za riječ se javio gospodin, je li replika krivi navod, replika izvolite gospodine Avdiću.

Gospodin Spasojević posljuje toga, pa doktor Zlatko Lagumdžija.

SEAD AVDIĆ

Mislim da siskusija poslanika Jusufovića koju ja poštujem, emocionalno sam puno sa emocionalnog naboja implicite upozorava da je grad Tuzla jednostavno došao u ovaj zakon kao proizvod lobiranja. Mora biti mu jasno, mora biti jasno objektivno da je Tuzla regionalni centar i prije rata bio i u tom kontekstu svaka diskusija opravdanosti, ekonomske opravdanosti, po logici stvari i teritorijalnoj ustrojstvu jednostavno Tuzla zaslužuje objektivno da bude jedan od regionalnih centara uprave za indirektno oporezivanje. Hvala vam.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem doktoru Avdiću. Kriv navod gospodin Jusufović molim vas pa onda kolega Spasojević, molim vas za strpljenje. Sad će Spasojević ponuditi Bjeljenu i onda ćemo imati, pa naravno.

MUNIB JUSUFOVIĆ

Kolega Avdiću predizborne aktivnosti nisu još počele. Ima još godinu dana, imaćete vremena. Ja ništa drugo nisam rekao ne go i vi i nigdje, je li iko čuo da sam rekao da Tuzla ne treba da bude jer smo zajedno lobirali i svi su prihvatili da to treba. I znači tu mi nemamo nikakvih različitih, ali sam rekao da u originalu stoji Brčko. Slažem se i u engleskom i u prevodu. Znači i za Brčko i za Tuzlu. To je bilo, ovo da poene dobiće.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ovo je u originalu bio gospodin Jusufović, u originalu a maloprije gospodin Avdić. Molim vas lijepo gospodin Spasojević pa gospodin Lagumdžija. Molim vas da se saslušamo blizu smo kraja rasprave, ja vas molim da zadržimo pažnju na zakonu.

ZORAN SPASOJEVIĆ

Gospodine predsjedavajući, kolege poslanici, ispred mene ljudi rekoše sve ne znam šta bih još ja mogao pametno reći ali eto pošto sam iz te pozicije kako reče gospodine Špirić, pa i ja da kažem nekoliko riječi. Prvo da kažem da ovaj zakon po meni, jedna lijepa početna verzija koju bi trebalo i mi a i Savjet ministara još malo, malo više

da dogradimo, pa možda bi moglo da prođe kao ovakav zakon, jer stvarno reforme su potrebne, ali ovakvim zakonom ljudi ispred mene rekli su da je stvarno kriminalno šta je sve ovdje napisano i šta mi sve trebamo da podignemo ruku da bi ovo usvojili.

Dalje što bih imao primjedbu, a to je zašto ovaj zakon koji je bio u početnoj verziji nije poprimio i one amandmane koje je Komisija usvojila jer su ti amandmani automatski postali sastavni dio zakona, tako da smo mi trebali ovdje dobiti prečišćen tekst, da možemo o njemu lijepo raspravljati, nego da tražimo sad šta, kako da li je to bilo pa tek kasnije kad je izašao gospodin Kragulj, meni tek sad ništa nije jasno. Oni su nešto donijeli što sad neko ih upozorava da to ne može itd.

Prvo što bih želio da kažem o samim principima a to je da prvo pravni osnov je škakljiv, o tom su mnogi govorili, tako da ja neću o tome govoriti ali mislim da je ovaj pravni osnov nije baš dobar. Što se tiče ovog brisanja, odnosno prečišćenog ovog teksta i brisanja člana 38., mislim da se ovim direktno krši Ustav i da je ovo ko je pisao imao dovoljno sluha da je bio pametan i da ovo treba da stoji, jer tamo precizno postoji da se vlade entiteta moraju dogovoriti, napraviti ugovor i onda tek to nešto važi ako to ne bude napisano onda znači mi direktno kršimo Ustav.

Dalje, što se tiče računa jednog, dva ili tri hajde to i nekako to je teška stvar stvarno, ali ovo su ipak reforme i mi smo rekli reforme da. A one vjerovatno bole nekoga manje, nekoga više. Eto mene bole u tom smislu što bih ja želio da budu dva računa.

Dalje, ovdje se spominje direktor. Ja ću se malo našaliti. Boje biti direktor ove uprave, nego Kofi Anan. Jer nikom nisi odgovoran, malo si prikačen za Upravu, malo si prikačen za Savjet ministara te imenuje, Uprava kroz Upravu si odgovoran itd. Tako da ovdje ako je ovo zakon odnosno, ovo je jedna Uprava koja je sastavni dio BiH treba da ima svoj neki rang u kojem je je li to Ministarstvo, je li Uprava itd. ali morase znati nadležnosti. Najveća je znanči Skupština, poslije toga Minstarski savjet, poslije toga ministarstva i uprave, i mora imati neki redoslijed, a ovdje je to malo meni malo izmješano.

Posebno što želim, ovi koji su se replikom obraćali gospodinu Špiriću. Gospodin Špirić je izuzetno iskren, i izuzetno dobro čita ovdje što se tiče člana, što se tiče revizije, tu je gospodin Špirić potpuno u pravu. Ovdje je isključeno, potpuno isključeno da to mogu raditi institucije BiH, odnosno da će to isključivo raditi stranci. A mi znamo, ja bar znam pošto sam u Domu naroda i predsjedavajući sam tamo Komisije, budžetom smo mi ove godine dali za revizorsku kuću ni manje ni više nego 1 milion 750 hiljada maraka, i sad ćemo mi tražiti neku novu revizorsku kuću koja će da to radi, s tim što smo se trudili da ti svi revizori budu nepristrasni, da budu objektivni. Što bi mi sumnjali u naše revizore koje mi dobro plaćamo, što bi mi sad plaćali da nam dođe sad neka druga revizrska kuća i da nam uzme dva, tri miliona, a koja su nam veoma bitna za ovu BiH, i za ovaj narod.

Što se tiče člana Uprave, mislim da je ovo isto ne mogu se složiti s tim da taj predsjedavajući mora da bude stranac. On kao što kaže gospodin Kunić može da bude ali ne imperativno da mora da bude, a da ne mogu imperativno je rečeno da ne mogu da budu

niko iz Bosne i Hercegovine niti sa područja bivše Jugoslavije. Znači ta bivša Jugoslavija je okarakterisana baš da smo najgori od najgorih da ne možemo baš mi da budemo, a radi se ako se tiče BiH, radi se baš o nama, zašto baš ne može da bude, znači treba ostaviti mogućnost, ovo je ipak zakon. Nije ovo Titino vrijeme da kaže Tito ja sam predsjednik do kraja života i tako vam je to je u Ustavu Josip Broz to nikad nije bilo ali tako je on napisao da to može i mislim da je to ne logično. Znači treba ostaviti mogućnost da može da bude i naš, može da bude i stranac. U ovom momentu vjerovatno prvih godinu, dvije dana nek bude to stranac, dok se to ustroji, ali nemojte stavljati neki period mora to da bude 5 godina. Svi mandati se svode na 4 godine, ovdje se baš našlo da to bude 5 godina. Ne znam zbog čega. Možda neki model francuski gdje nekad bilo da predsjednik može biti 7 godina. I oni su to sad malo revidirali.

Dalje ovdje gospođa Azra takođe lijepo i još neki poslanici rekli da ovaj zakon mora imati na sebi pečat na sebi koji će kazati ovaj zakon je usaglašen sa evropskim standardima i normama i da mi nemamo šta da o tome razmišljamo i da je to tako i da ovaj zakon ne moramo za 15, 20 ili mjesec dana ponovo mijenjati, da ga usaglašavamo sa evropskim standardima i normama, što je ne logično ako nešto donosimo daj da to bude na duži period što će nam zaista koristiti.

Eh, što se tiče sjedišta uprava, ne znam po kom kriterijumu neki poslanici zastupaju jedno, neki drugo, vjerovatno kako koji poslanik iz koje regije dolazi vjerovatno on pledira da ta je regija za njena najvažnija. Ja dolazim na primjer iz Bjeljine. Za mene je najvažnija Bjeljina i mislim da je Bjeljina što se tiče Republike Srpske a i Federacije Bosne i Hercegovine odnosno čitave Bosne i Hercegovine, jedan u posljednje vrijeme od najživljih gradova i to je jedna nova regija koja se stvorila i ne znam iz kog razloga je odbijen predlog gospodina Špirića da to ne bude jedan od regionalnih centara, ako to istinski stvarno, ko je to proračunao da je to baš ta regija, da baš taj grad, da je to baš najbolje i u tom gradu itd. Nije bitno ali vi ste kupovali od nas taj kupus.

E tako da mislim da ovom, ovaj zakon ima dosta manjkavosti i da kao što sam na početku rekao da bi ovo bila jedna lijepa početna osnova i da on mora kroz amandmanski dio još da se doradi i mislim da kasnije ako se ovo usvoji, gro ovih stvari koje su svi poslanici rekli, a evo i neke stvari koje sam ja spomenuo mislim da nema razloga da to ne usvojimo. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Spasojeviću. Za riječ se javio doktor Zlatko Lagumdžija. Nek se pripremi gospodin Fili Andrić. Ima li još neko da se javlja za riječ. Ja vas molim da raspravu ako nema više, privodimo kraju. Dakle, nema ništa prijavljenih, tu ćemo zaključiti raspravu.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Cjenjene kolege i kolegice, gospodo, predsjedavajući, dame i gospodo, ja se pridružujem svim onima koji su govorili o važnosti ovog zakona i potrebe da se on u što boljem obliku naročito da njegova primjena počne što prije usvoji.

Kolega Križanović je iznio stavove Kluba SDP-a, gospodin Gligorić je vrlo precizno i jasno govorio o onome što ja ne bih želio ni nakoji način ponavljati, nego samo još jednom podržati.

Ovdje nije sporan kurs ili tačka prema kojoj hoćemo da ide. Dakle, nije sporno gdje mi hoćemo da dođemo sa ovim zakonom u nekom periodu za narednih tri, četiri i ko zna koliko godina, međutim među nama postoji očigledno velika razlika u tome kojom se brzinom može ići do toga, i postoje i u zakonu ugrađena jedna brzina, koja ja mislim da je spora. Takođe postoji među nama spor o tome kojom dubinom te reforme trabaju da idu i kako da jedan nefunkcionalan sistem oporezivanja gdje imamo entitetske i državne strukture, pa i kantonalne u Federaciji, a negdje se govori o gradskim nadležnostima fiskalnim u raspravama koje su u toku. Kako da iz jednog konglomerata koji sad ima možda koji se svi slažu da je ne efikasan, kako da dođemo do nećega efikasnijeg.

Bojim se da način na koji je ovo ovdje postavljeno, mi sada jedan ne efikasan sistem zamjenjujemo manje ne efikasnim sistemom. Dakle, na pitanje da li je ovo bolje od onoga što imamo sad, odgovor je vjerovatno jeste. Međutim, mi smo nezadovoljni s tim zašto se ne ide sada kada su nam neke stvari savršeno jasne, da moraju da se učine, zašto to ne radimo sada.

Krenuću redom, govoreći o načelima sasvim prirodno. Već na samom početku o čemu je već ranije bilo riječi mislim da je ključni problem ovog zakona uloga i mjesto Upravnog odbora. Ovdje se od upravnog odbora i onda onoga što Upravni odbor pokriva, samu upravu mi pravimo jednog ne znam, ne bih želio krupne riječi da upotrebljavam, ali pravimo jednu instituciju moći koja će biti jača nego bilo šta u ovoj zemlji i neće odgovarati praktično ni jednoj instituciji ove zemlje, pa čak ni institucijama na državnom nivou u cjelini.

Vi dobro znate koje probleme ministrica Hadžiahmetović evo gledam koje smo probleme imali sa FIPOM. Jedna jednostavna, mala sitnica Agencija za promociju stranih investicija, kreneš da napraviš nešto nezavisno, i vrlo brzo to se odmetne u nešto da kad predsjednik Vijeća ministara postavlja pitanje šta to vi radite, dobijaš odgovor mi smo nezavisni. Da ne govorim o malo krupnijoj stvari kao što je Agencija CRA, koju godinama pokušavamo da dovedemo do toga da nam kaže kolike su plate ljudima u CRA koje idu iz budžeta ove zemlje. Ne one donirane, koje su išle nego ove plate.

I na kraju krajeva, kada je u pitanju CRA jedino za šta se možemo uhvatiti kad hoćemo da vodimo jedan ozbiljan razgovor, je da im kažemo vi ste regulator, ali kod vas nije politika, nego je politika u rukama Parlamenta odnosno Vijeća ministara kao izraza volje parlamentarne većine. Dakle, jedino što CRA je sprečavalo da se ne ponaša kao

jedan ovaj, ne primjeren mehanizam je samo rečenica u odluci onog prošlog Visokog predstavnika u uspostavljanja CRA, da je politika u rukama Vijeća ministara. Ovdje se politika izmješta i zakon ovog Parlamenta na prijedlog ovog Vijeća ministara, daju jednu strukturu koja kad dalje pogledate, bojim se da neće više problem biti ni u strancima da je u domaćim ljudima, nego što će ljudi koji budu tu radili po mehanizmu koji im je dat u ruke biti jedna moć koja neće odgovarati nikome. Zbog toga smatram da je strahovito konstrukciona greška ovog zakona ono što piše u članu 3. pod riječju politika, jer je sve konsekventno dalje izvedeno.

U članu 8. kada se govori nekoliko riječi samo koristim kao ilustraciju dužnosti direktora. Vidite direktor je ovdje stoji odgovoran za izradu Prijedloga godišnjeg budžeta. Logično da svak daje prijedlog budžeta.. a onda možete da vidite u pravima Upravnog odbora, da u članu 14. 4 ovo odobrava Prijedlog budžeta Uprave, u skladu sa članom 13. ovog zakona. Poslije kad dođete do jednog člana koji govori doslovno o budžetu, ja sam mislio u startu je li da pa dobro Upravni odbor to profiltrira, pa ide dalje na Parlament u proceduru. Međutim, tamo stoji da se budžet usvoja u skladu sa Zakonom o trezoru. Kad vi to hoćete da pročitate ovako kako ovdje piše, onda stoji da čak ni ovaj Parlament s budžetom nema ništa. Jer oni prikupljaju sredstva,

_____ :
/nije izašao za govornicu/

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Gdje u verziji koju ja nemam, a u izvještaju Komisije, ovo govorim samo kao ilustraci.. onda se postavlja pitanje, ja Berize ali onda se postavlja pitanje zašto Upravni odbor i direktor posebno kao budžetski korisnik, ja ali i to ste interviralili time što dajete da u po Zakonu o izvršenju budžeta ide, ali to opet ostavlja kao problem dvojnosti između Upravnog odbora i uloge Upravnog odbora u svemu ovom.

BERIZ BELKIĆ
/nije izašao za govornicu/

Donijeli smo ga kao sastavni dio ukupnog budžeta, ne kao..

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Živi bili pa vidjeli, vidjećeš da ima nekonzistentnosti ali nema problema, uredu drago mi je da je, uredu, odlično. Zatim ovdje stoji odmah u startu jedna formulacija koja neko mirenje, koja se komotno može izbaciti iz ovog zakona. U članu 8. treći psus kaže direktor putem Odbora pazite, putem Odbora odgovara Vijeću ministara. Šta to znači da putem Odbora ? To znači da ne odgovara Vijeću ministara. To doslovno to znači. Direktor treba odgovarati Vijeću ministara, jer ga Vijeće ministara postavlja po odgovarajućem članu u kojem je Odbor kadrovska komisija izuzeta nije kadrovska komisija nego Odbor predlaže direktora, Vijeće ministara ga usvaja. Ako ga Vijeće ministara imenuje, onda nema šta preko Odbora da mu bude odgovorno. Kako se ta

odgovornost onda eksplicira, to je drugo pitanje koje također ovdje nije riješeno jer je prihvaćena formulacija da mu on odgovara preko Odbora.

Također ovdje stoji jedna formulacija u članu 9. kod izbora imenovanja Upravnog direktora koja se poslije prevodi i na predsjednika odnosno članove Upravnog odbora, da oni mogu biti razriješeni dužnosti samo ako trajno izgube sposobnost itd. Ne sporim ja da to treba postaviti na ovakav način. Ali bojim se da ovo postavljeno tako da u kontekstu kako je čitav zakon postavljen, da vi ovdje imenujete direktora. Za 5 godina mu ne možete ništa, a nemate mehanizma utjecaja na njega ni preko Vijeća ministara ni preko Parlamenta. Dakle, ne bi ovo sporno bilo da postoji mehanizam odgovornosti te Uprave Vijeću ministara nadležno Ministarstvo itd. Ali kad ne odgovara nikome, pa ga onda postaviš na 5 godina, bez mogućnosti da mu išta uradiš ukoliko ne umre, onda smo došli u jednu situaciju koja je mnogo opasna.

Zatim, zaposlenici Uprave su definisani članom 12. definisani da se Zakon o državnoj upravi, državnoj službi primjenjuje za uposlenike uprave, a onda je naveden vrlo inteligentno, moram priznati su navedeni izuzetci. Ovi izuzetci ustvari ne znače ništa nego da se ustvari taj zakon ne primjenjuje. Mislim da se ne lažemo i to naročito u domenu plata, koje opet oni određuju sebi po principu koji smo već vidjeli u zakonu na koji način je postavljen. Dakle, ljudi ubiraju plate, i vide kolike su i onda ih se ne primjenjuje na njih Zakon o državnoj upravi. Bojim se da je ovo suviše opasna stvar za zakon koji je postavljen na ovakav način, ponavljam. I to sve u situaciji kad nemate nikakav mehanizam kontrole, parlamentarne i Vijeća ministara nad ovom upravom.

Zatim, možete da vidite da ovo preskočim neke stvari, način glasanja i kvorum, u članu 19. je definisan. Ono što je članom 19. također definisano. Definisan je način odlučivanja. Definisano je na koji način se donose odluke, konsenzusom, na koji način se donose odluke ukoliko o njima nema konsenzus, međutim nije ovdje definisan uopšte mehanizam razrješavanja problema donošenja odluke ukoliko ovo što ovdje piše nije ispunjeno. Dakle, mehanizam deblokade famozni nije definisan. Istina, istina u članu 29. je on definisan ali na način koji je ne jasan, Berize i to je ne jasan utoliko da li je ovaj prvi predsjedavajući ima ulogu Pape ili nema. Čitat se može tako da nema, jer ovdje stoji za sva ostala, jer šta je u članu 29. može da pogledate predzadnji pasus član 29. i član 19. se razlikuju samo u predzadnjem pasusu koji je umetnut u članu 29. umetnut na član 19. I ovdje je definisan mehanizam šta se dešava sa svim ostalim pitanjima koja ovdje nisu pomjerena da tako kažem do kojih nije ovdje, odluka do koje se nije došlo u skladu sa prethodno definisanim mehanizmom. Predsjedavajući po ovome da budemo na čisto, nema pravo da donosi odluku ukoliko nije ona donesena u skladu sa prethodna 1,2,3,5 stavova. Ja govorim o budućem, ja govorim o sadašnjem pardon ta iz 29. Ovaj iz 29 nema pravo da donese odluku recimo po ovome recimo kako ovdje piše, ispravite me ako griješim, nema pravo da donese odluku ukoliko ona nije donesena po prethodnim stavovima, osim za ona pitanja, za ostala pitanja mimo ovih koji se tiču ovdje, koji su jasno definisani ovdje. Šta to znači ministrice, vi meni odgovorite da ja griješim. Ukoliko ministar finansija jednog entiteta, se ne slaže sa nekom odlukom, i nema većine koja je njega uhvatila, koja je njega obuhvatila, da li onda predsjedavajući prvi po članu 29. ima pravo da donese odluku mimo toga.

Dakle, vidite, šta hoću da vam kažem. Ni on ne može donositi odluku koja deblokira proces. On jedino ste ga definisali, molim ja ne kažem ali znate u čemu je problem. Što niste u ovom periodu razriješili na koji način se deblokira proces ovim zakonom, a naročito niste riješili za onaj period nakon 5 godina odnosno šta ste riješili. Riješili ste da on nakon 5 godina, prije nego ode može da nam propiše na koji način će se nakon što on ode deblokirati procesi kad njega ne bude. A dok je on tu nije definisan način deblokade procesa. Tako ovdje piše.

Dakle, ja razumijem da niti treba, po vašem mišljenju a po mom mišljenju treba napraviti mehanizam deblokade. Da li je to onda Vijeće ministara koje odlučuje u skladu sa Zakonom o Vijeću ministara. Ja mislim da jeste. I to se može onda jednostavno amandmanski i reagovati. Onda u tom slučaju Vijeće ministara je praktično neko ko utiče na politiku. I onda Upravni odbor se stavlja tamo gdje mu je mjesto. Gdje ali u Vijeću ministara je Berize definisan mehanizam deblokade. Jest na određeni način, sa ulogom Predsjedništva itd. Ali normalno ko krene da u to ulazi taj normalno treba da ode. I znaš šta je problem. Što onda odlazi Vijeće ministara, ne odlazi ovaj upravni odbor. Ako ovaj upravni odbor u mehanizmu deblokade ne riješi stvari pa ih proslijedi Vijeću ministara, pa ni Vijeće ministara to ne uradi, to ne znači da je problem samo u Vijeću ministara, nego i u Upravnom odboru. A mi zakon postavljamo tako, da ovom upravom odboru ne možeš ništa.

Dakle, onaj ko je inicijalni generator problema, Upravni odbor potencijalno, opet mu ne možeš ništa. Ja mislim da to nije uredu. Također bi želio da vam skrenem pažnju na član 23. odnosno pardon, izvinjavam se preskočiću to da ne bih vas puno gnjavio. Jer vidim da je već pošto se radi o sistemskom zakonu obično smo nervozni oko njih.

Postavlja se pitanje za mene, da li u članu 25. ministrice volio bih da mi odgovorite u zadnjoj rečenici koja kaže da Odbor mora dobiti sve diskrecione odluke vezane za izuzeće od ili promjene indirektnih poreskih stopa i struktura koje se donose, na osnovu zakonskih propisa Federacije, Republike Srpske, Distrikta, da li ovo se odnosi na buduće ili će morati da verificira i ove do sada.

LJERKA MARIĆ

Sada

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Ove koje su do sada

LJERKA MARIĆ

/nije izašla za govornicu/

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Odlično drugim, ako se odnosi na do sada onda moramo znati

LJERKA MARIĆ

Na sad, na sad.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Na ove koje sad su aktivne. Ja ali drugim, šta želim da vas, dakle, ovdje treba onda Upravnom odboru dati neki rok do kada to može uraditi jer ne može ovo stajati zato što Upravni odbor neće stići da ih uradi. Dakle, bojim se da smo se razumjeli. Pa mislim imamo problem, ako smo se razumjeli, jer ovo nije riješeno ovim zakonom, ono što sam rekao, ovaj prelaz i vi ste samo rekli da to treba uraditi, niste rekli do kada ukoliko nema otvrdnu Upravnog odbora onda se može činiti da ta diskreciona prava više nisu validna kad donesemo ovaj zakon, uredu dakle imamo problem. Vi ćete

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja bih molio samo da kolegu Zlatka da nastavi diskusiju da ne repliciramo s mjesta.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Dobro. Hvala lijepo kolega. Što se tiče prvog predsjedavajućeg Odbora član 28. ja se slažem sa svim onim koji smatraju da je najblaže rećeno neprimjereno da mi zakonom kažemo da prvi predsjedavajući mora biti stranac. Ja zato predlažem, ne ništa obrnuto. Nego da se kaže sa malom intervencijom koja kaže da izuzeće u članu 16. ovog zakona prvi predsjedavajućeg Odbora, može biti da se kaže da može biti. Također mislim da naročito je za mene sporan zadnji pasus. A to je koji kaže da on kad ga jednom stavimo, on ostaje pet godina. Ja mislim da ovim nije sporno da će prvi biti stranac. Ali se u tom slučaju član zadnji stav člana 28. treba promijeniti, da prvog predsjedavajućeg razrješava Vijeće ministara i da prvi predsjedavajući može biti razriješen, pa onda uvodim kada Vijeće ministara ocjeni da nema više potrebe za predsjedavajućem po ovom članu, može se desiti da vi za dvije godine, konstatujete da vam ne treba više stranac.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ima li ovaj amandman o čemu govori Lagumdžija. Nema

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Nema. Ovakav nema.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Onda džba pričate.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Molim.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja bih molio vas da dozvolimo da se nastavi

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Pa što hoćemo onda da na kraju isto razriješimo ako nema taj amandman, doći ćemo i to da razriješimo. Ovaj, ni to nije problem da razriješimo, nema amandman taj žao mi je. Što se tiče primjedbe amandmana vezano za Brčko, želim da kažem da je dobro da sjedišta budu u Banja Luci, Tuzli, Mostaru i Sarajevu, i ne znači da ne treba da bude i u Brčkom ukoliko to racionalizira stvar, ali Brčko ne isključuje tu stvar. Dakle, ova četiri uopšte nisu sporna, ne znači da ne može ukoliko se time nešto racionalizira, to se može ocijeniti što se nas tiče. Da, tačno u pravu si Martine.

I u članu 32. u prelaznim i završnim odredbama, govori se o imovini i aktivima koja je u vlasništvu carina. Ili ja nisam našao ali šta se dešava sa imovinom i aktivom uopšte dokumentima i sličnim koje nije u carinama nego u drugim segmentima koje obuhvata ovaj zakon. Dakle, ova se imovina i arhiva carina odmah predaje, a nije riješeno šta se dešava sa drugom.

I na karaju kolega Špiriću, iz svega se da zaključiti da mi nećemo podržati ovakve principe. Gospodine Džaferoviću, ja sam to mogao odmah reći, vama bi najdraže bilo da nisam ni rekao nego samo sam bio protiv. Ali mislim ovdje se radi o tome da dozvolite, da stvari koje sam govorio su bile vrlo precizne, vrlo konkretne i najblaže rečeno dobronamjerne, mada vi možete u mojoj glavi pročitati nešto drugo, pošto ste prije nekoliko sjednica izmislili mašinu za čitanje mojih misli. I ja bh zaista zamolio da se razriješi ovo pitanje ranije

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Imali ste vi priliku da to sve uradite

NIKOLA ŠPIRIĆ

Samo malo molim vas nemojte, da završimo raspravu i diskusiju da se držimo tačke dnevnoga reda. Hvala lijepo.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Ovim zakonom dakle, nije riješeno, i jedan od razloga zašto smo protiv koji nisam naveo, sad ću ga navesti, a to je što međunarodna zajednica već imam ovdje iskustvo kreira nam institucije, eventualno ih finansijski podrži u početku, ustroji principe i standarde koji se najčešće se ode na visoke plate, i poslije određenog perioda ih nama stavi u budžet. Ovdje imamo taj problem, da se ne zavaravamo. Ovdje imamo problem što nam se tako nešto sada dešava i to je razlog zašto smo protiv, ali bih molio da se proceduralno razjasni zašto mi ne možemo nakon ove rasprave, prve rasprave, zašto se nakon nje ne može dva dana prije rasprave ukoliko bude postojala ona druga koga će biti u plenumu, jer tumačenje Poslovnika očigledno ovdje je dvojako. Postoji jedno

tumačenje Poslovnika da se može jer ona druga sjednica, ako budemo na drugoj sjednici išli, ako vi danas preglasate to, to, onda nikom ništa. Ali ukoliko postoji druga sjednica, onda će postati plenarna sesija, i onda bi se amandmani mogli ulagati

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Plenarna čega plenarna

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Plenarna sesija, plenum, plenarna sesija Parlamenta

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Šta je ovo danas?

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Pa ne, mi ne možemo danas, drugo čitanje će takođe biti

NIKOLA ŠPIRIĆ

Molim vas lijepo, drugo čitanje je nešto drugo. Imam poslovnički dokle se podnose amandmani. Neko je podnio neko nije, ja shvatam i ovo o čemu doktor Lagumdžija govori ali dajte vi samo završite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Dakle, postojeći plenarni dio u drugom čitanju. Ukoliko drugo čitanje bude u narednih više od dva dana, mi onda bi mogli dati amandmane na bazi današnje rasprave o načelima. Ako je rasprava o načelima iznijela toliko novih sugestija o kojima se može razgovarati, nema razloga da se onda zato je to i uvedeno. A striktno čitanje Poslovnika da su amandmani okončani kao mogućnost sada jer je uopšte počela rasprava prava, mislim da nas ne vodi daleko.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem doktoru Lagumdžiji, za riječ se javila ima li potrebe Azra. Doktor Azra Hadžiahmetović. Ja bih molio da ne ulazimo pri kraju replike da privodimo kraju ovu raspravu. Izačićemo iz ovoga na demokratski način dakle, kao i svi drugi zakoni imamo istu proceduru.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Nije replika ali imam potrebe kratko možda većina argumenata koje je iznio kolega Lagumdžija stoje u jednoj komunikaciji, odnosno sastavu Upravnog odbora ove direkcije za indirektno oporezivanje, odnosno Uprave koje čine resorni ministri, dakle, na državnom i dva, na entitetskom nivou prema tome i to je spona komunikacije iako je ona možda mogla biti drugačija, ali mi ne pričamo o alternativama. No želim možda inicirana, možda baš i tonom i načinom razmišljanja o ovom zakonu možda predložiti

Kolegiju mi smo u stalnom zasjedanju, imamo vrlo stroge rokove i vrlo malo vremena. Ja ću reći čak da smo probili sve moguće rokove za normalnu proceduru. Da se možda čak i danas u koliko ne postoji ta neka poslovnička mogućnost da nakon prvo izjašnjenja amandmani na drugo itd. ovaj da možda prolongirate izjašnjenje o ovom zakonu i da na taj način dobiju svi vremena oni koji nisu iskoristili ja moram reći na žalost već postojeće vrijeme. Bilo kao članovi Komisije, bilo kao kroz normalnu parlamentarnu proceduru da uložite amandmane na nešto.

Ali ako ćemo dobiti na kvalitetu, ja predlažem možda odnosno dajem i tu mogućnost na uvid. No šelim upozoriti na nešto što se tiče sadržine ove današnje rasprave pošto je zaista ovako po meni malo

NIKOLA ŠPIRIĆ

Vi ste se javili za raspravu ili je to kriv navod, replika

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Nije ja sam se javila za raspravu.

NIKOLA ŠPIRIĆ

A vi ste se već jednom raspravljali.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

A ne mogu dva puta.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Evo može izvolite. Samo da znam šta je.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Evo kolega Špiriću sad ću reći šta je, o čemu se radi ovaj

NIKOLA ŠPIRIĆ

Mislim nema nikakvih problema.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Evo čak ću reći o čemu se radi ovaj, evo čak ću reć zašto sada. Pa prije 10 minuta sam dobila recimo kao poslanik neki paket, kovertu sa nekim materijalima između ostalog sa službenim listovima. U jednom od službenih listova sam pročitala Odluku o privremenoj suspenziji uvoznih dađbina iz carinske tarife, koju je donijelo Vijeće ministara gdje je privremeno suspendovalo dijelove Zakona o carinskoj politici. Potsjećam carinska tarifa je dio Zakona o carinskoj politici, a pozvalo se na članove 6., 3., 5. itd. Zakona o spoljno trgovinskoj politici.

Dakle, radi se o jednoj zaista, jednom teškom kršenju zakona i ovaj Parlament to treba da zna i upućujem Vijeću ministara sugestiju da po hitno ovu odluku povuče i ovo uputstvo koje je propisano na bazi odluke da povuče.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Hvala gospođi Ahmetović, za riječ se javio gospodin Filip Andrić i zaključujemo raspravu. Gospodin Miloš Jovanović, ima li još neko da se javi. Molim vas jer diskusija, replika, krivi navod samo malo hajde. Molim vas da se saslušamo strpljenje je pri kraju. Molim vas, izvolite gospodine Andriću.

FILIP ANDRIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući, poštovane kolege zastupnici, evo sad se potvrđuje koliko sam ja i mnoge moje kolege bili u pravu kad smo raspravljali o onom privremenom Zakonu o upravi za neizravno oporezivanje, kad smo već tada upozoravali na ovakav način rada i ovakve stvari da nas neće dovesti tamo gdje bi smo željeli svi mi.

To se potvrdilo i prilikom odlučivanja na sjednici Parlamenta o proceduri ovog zakona kad sam također govorio da je ovo bitan zakon, sustavni zakon da ne treba žuriti donositi ga po skraćenom postupku, nego da je pametnije temeljito odraditi, pripremit pa onda donijeti zakon. Zakon koji će biti na dobrobit svih nas i Bosne i Hercegovine.

Ja neću sad ponavljati kao što su moje kolege redom ove primjedbe. Ove primjedbe manje više sve su bile sadržane u amandmanima koje smo imali na Komisiji za finansije prije 3 dana. Samo ću kazati da od tih amandmana samo 15 je bilo mojih. Manje više svi oni su danas ovdje ponovljeni osim jednog, kojeg ja ovdje želim posebno istaknuti ne kao amandman nego kao princip koji je jednostavno zanemaren u zakonu. A to je da županije koje imaju svoje izravne prihode koje imaju svoje nadležnosti i odgovornosti koje su do sada izravno ubirali svoje prihode, razvlašćuju se od svojih prihoda i doslovno nemaju mogućnosti nikakvog uticaja na kompletan proces ubiranja prihoda i povrata. Njihova sredstva sa jedinstvenog računa po ovom zakonu je već zabetonirano idu na proračun federalne Vlade, pa se odatle dijele po nekakvim ključevima. Sad ne želim ulaziti u to. Imaćemo prilike kad budemo raspravljali o Zakonu o raspodjeli.

Međutim mislim da se nije smjelo dopustiti ovako i ja sam tu ponovio amandman, kasnije ako kad dođemo do toga onda ćemo raspravljati o njemu i onda ću dalje ući u argumentaciju ali jednako tako nij se županijama omogućilo niti da utiču na Upravni odbor, niti da imaju svog ako ništa promatrača u Upravnom odboru za razliku od Distrikta Bračko bez ikakve namjere za vrijeđanjem bilo koga, to je jedna općina, imaju mogućnost po ovom zakonu imati tamo svog promatrača, ako ništa imati informaciju šta se događa kakva se politika kreira u finansijskom smislu, a županije i kantoni na žalost to nemaju. Pa me s toga pomalo iznenađuje da mnogi kolege zastupnici jednostavno su predvidjeli ovu brlo bitnu stvar, a ja se nadam prilikom rasprave o ovom mom amandmanu kad dođemo na ovu temu da ću tu imati potporu.

Jdnako kao i danas zbog ozbiljnosti problematike i težine i složenosti bitnosti zakona mi smo na Komisiji, ja sam to očekivao možda da će predsjedavajući Komisije kronološki iznijeti možda neke stvari, činjenice. Mi smo raspravljali zaista dugo i

iscrpno. Ako se ne varam nekih 8 sati bez prekida smo radili doslovno iscrpljujuće na svim ovim amandmanima. Na žalost što nije dobro. Radili smo skoro na rubu kvoruma i kolega Lagumdžija kad iznosi ovdje ove primjedbe meni bi puno draže bilo da je on ostao na sjednici nego vjerojatno je negdje moraobrzno otići pa recimo da smo tamo možda još više raspravili to i kroz glasovanje, pa vjerovatno ne bi stalno glasovali tri, tri ovako bitnim pitanjima, moram to kazati. Od svih mojih 15 amandmana svi su pali glasovanjem tri, tri.

I na kraju, nakon svega tog, tako iscrpne rasprave naravno gubi se i koncentracija i sve i dogodi se i omaška, na šta sam ja reagirao sutra dan kada sam možda vidio tek šta se dogodilo i napisao sam gospodinu predsjedavajućem Komisije da stvarno ja ne niječem da sam podržao ovaj sporni amandman X u izvješću, dizanjem ruke ali sam uistinu mislio da se radi o sasvim drugom amandmanu. Meni je s toga žao, tražio sam jutros naknadnu sjednicu Komisije i koliko se sjećam, mi smo jutros na Komisiji zaključili eto da nećemo naknadno glasovati o tome ali da ćemo to naglasiti, proslijediti Parlamentu, to kao informaciju i dati svak svoj stav, koji su trebali biti jasnije možda popisani u ovom izvješću, i predložiti Parlamentu da uvaži to kao novu činjenicu i da se možda sastane prošireni Kolegij sa kompletnom Komisijom za finansije i proračun i da još jednom raspravimo ovu situaciju. I da možda na najpametniji način izidemo iz nje.

Pa, ujedno bi to moglo bi se možda formulirati kao moj prijedlog prerdjedavajućima, možda evo da nakon zaključivanja rasprave da razmisle o ovome i da eventualno sjednu pa da porazgovaraju. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Andriću, za riječ se javio Miloš Jovanović i nema više prijavljenih za raspravu. Molim vas da raspravu privodimo kraju. Imali smo priliku svi da kažemo šta mislimo. Ja se ne bojim za sudbinu zakona, ukoliko se iskreno radilo na njemu.

MILOŠ JOVANOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame, gospodo, prije glasanja ja u ime Kluba poslanika Srpske demokratske stranke, tražim 15 minuta pauzu.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Prije izjašnjavanja tražite pauzu. Mi smo dužni dati 15 minuta pauzu. Evo 15 minuta pauze. Do 4:00 pauza.

/PAUZA/

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zaključili smo raspravu vezano za Prijedlog zakona o indirektnom oporezivanju u prvom čitanju. Pauza je data prije izjašnjavanja na prijedlog Kluba Srpske demokratske stranke. Molim gospodina Miloša Jovanovića, on ima potrebu da se obrati, izvolite.

Ja molim dakle, nema potrebe nikog posebno da prozivam, dozivam, kao što za mene vrijedi da sam na vrijeme za stolom vrijedi za sve. Nema nikakvih izuzetaka. Izvolite gospodine Jovanoviću.

MILOŠ JOVANOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, imajući stvarno u vidu da je bilo dosta argumentovanih predloga, činjenica, da je bilo dosta primjedbi, ja u ime Kluba Srpske demokratske stranke predlažem da Skupština, ovaj Dom donese odluku da se da mogućnosti još podnošenja amandmana za 5 dana kako bi znači sve ove argumentovane prijedloge mogli ponovo razmatrati a normalno danas da glasamo o principima.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, ja želim samo da dakle, mi ćemo se izjasniti, to je poslovničkom, dakle izjasnićemo se prvo o principima ovoga zakona, kao što je to poslovnički. Ja molim dakle da izađemo, a onda ćemo naravno poslovnički se odnositi o ovom drugom predlogu inicijative Srpske demokratske stranke.

Ko je za to, da se principi ovoga Zakona o indirektnom oporezivanju prihvate?

Ko je za?

Molim samo da se tačno.

Ko je protiv ovih principa po ovom zakonu?

Ko je uzdržan?

Dakle od 36 prisutnih, za je bilo 26, 10 protiv i nije bilo suzdržanih.

Prelazimo na entitetsko izjašnjavanje.

Ko je iz Federacije za ovaj zakon, za principe zakona u prvom čitanju? Zahvaljujem.

Ko je iz Republike Srpske za? Zahvaljujem.

Dakle 22 iz Federacije za, 7 iz Republike Srpske za.

Konstatujem da je Prijedlog zakona o indirektnom oporezivanju Bosne i Hercegovine usvojen u prvom čitanju.

Zahvaljujem dame i gospodo, prelazimo na 9. tačku dnevnog reda. Prijedlog da se produži amandmanska faza molim vas lijepo stavićemo i taj prijedlog na izjašnjavanje, samo da vidimo postoji li poslovnička mogućnost.

BRANKA TODORVIĆ
/nije izašla za govornicu/

Postoji poslovnička mogućnost..novog izvještaja ako treba, ali pošto smo usvojili...

NIKOLA ŠPIRIĆ

Samo malo molim vas lijepo, ja molim sekretara Doma da obrazloži. Samo poslovnički sve će biti okej. Moramo sve poslovnički, demokratski završiti.

BRANKA TODORVIĆ

Ja ću pokušati da interpretiram Poslovnik. Pošto se mi nalazimo u prvom čitanju, znači mi smo prihvatili i završili smo zakon u prvom čitanju, znači postojala je realna mogućnost da se podnese novi izvještaj u roku od 15 dana, a po meni je sasvim dovoljna i odluka Doma da ostavimo jedan realan rok, za ulaganje amandmana i podnošenje novog izvještaja samo u drugom dijelu amandmanske dogradnje zakona. Znači, da nadležna Komisija nastavi raditi, da dadne rok za amandmane i da podnese novi izvještaj o amandmanima.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Samo malo, evo imamo ovaj zaključak. Molim vas lijepo čuli ste tumačenje sekretara Doma, čuli ste zahtjev, koji zaključak, koji rok se daje Komisiji.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ
Sedam dana.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Koliko dakle dajte da, 7 dana Komisiji, novi rok Komisiji 7 dana.
Ko je za to, da Komisija dobije novi rok od 7 dana?
Ko je protiv?
Ima li uzdržanih?

Konstatujem dakle da je Komisija dobila rok od 7 dana za nove amandmane, na ovaj zakon. Ja molim samo za novi izvještaj, ja molim dakle, molim poslanike da shvate da je rok 7 dana. Molim Komisiju da joj se ne desi da poslije zasjedanja ponovo bude tumačenja da su bili umorni i da nisu, dakle molim vas dakle, da ozbiljno shvatimo i da shvatimo da imamo upozorenje jednostavno da se ovaj zakon u vremenskom određenom vremenskom roku, dakle moramo završiti proceduru na ovom zakonu.

Zahvaljujem dame i gospodo prelazimo na Prijedlog rezolucije Kluba da tačku 9.

Ad. 9.Prijedlog rezolucije Kluba poslanika SNSD-a

Vi ste dakle, dobili danas Prijedlog rezolucije koji je podnio Klub poslanika SNSD-a. Otvaram raspravu. Za riječ se javio doktor Zlatko Lagumdžija, izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Gospodine predsjedavajući, s obzirom da se radi o stvari koja je vrlo delikatna i trebamo doći do jednog vrlo kvalitetnog teksta rezolucije, a imajući u vidu činjenicu da ćemo vrlo brzo krenuti na jednu pauzu koja će se završiti u razumnom vremenu, ali ipak pred nama je još 7-8 tačaka dnevnog reda. Moj prijedlog gospodine predsjedavajući s obzirom da smo donijeli odluku o kontinuirano zasjedanju da sada prekinemo zasjedanja Parlamentarne skupštine i da nastavimo da li u ponedjeljak ili utorak i da zamolimo Ministra vanjskih poslova i Predsjedništvo da se očituje o ovome i da po ovoj tački dnevnog reda koja je sada pred nama, da nam iznesu jednu platformu kojom bi nas upoznali sa svom delikatnošću ove situacije, da dođemo što je moguće izbalansiranog i rafiniranije rezolucije koja bi u sebi sadržala naša opredjeljenja da smo i evropska a ne samo američka zemlja.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem dokrotu Lagumdžiji. Molim vas samo malo dobićete svi riječ. Ja mislim da je ovo dobar prijedlog, samo moram da vam kažem da imamo termine pokrivene u ponedjeljak i utorak. Ja bih molio ako to moguće da nastavimo u srijedu, sad ako je to riješenje koje to svi podržavamo dakle, da danas ne otvaramo raspravu. Ja mislim da je ovo dobar prijedlog da prekinemo na 9.tački dnevnog reda, i da nastavak sjednice bude srijeda u 10:00 sati.

Ko je za ovaj zaključak?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Seada Palavrić traži riječ.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Izvolite gospodo Palavrić. Samo malo molim vas dajte da samo riješimo problem.

SEADA PALAVRIĆ

Ja vas molim da prije prekida samo malo dobijemo na vremenu, jer prema članu 121. stav 2 rezolucija Prijedlog rezolucije biće razmatran na sjednici Doma, osim ako dom ne odluči da je potrebno da ga prethodno razmatra Komisija. Prihvatam svu argumentaciju gospodina Lagumdžije. Međutim, smatram da je potrebno da ovaj Dom

doneše odluku i da naša komisija za vanjske poslove razmatra ovaj prijedlog i da onda o njoj odlučujemo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Molim vas mi moramo prvo pošto je ovo tačka dnevnog reda obaviti raspravu, pa viditi ima li potrebe. Dakle, nismo došli uopšte na tu tačku dnevnog reda. Pa molim vas lijepo, nismo dakle prekidamo na 9. tački dnevnog reda. Nastaljamo u srijedu. Ukoliko rasprava pokaže da treba i Komisija i Komisija će odlučivati. Ali nismo otvorili raspravu na ovoj tački dakle prekidam.

Molim vas lijepo, ko je za to da se prihvati prijedlog doktora Lagumdžije?

Nastavljamo sjednicu u srijedu u 10:00 sati.

Ima li neko protiv?

Suzdržan?

Nema.

Dame i gospodo, zahvaljujem nastavak sjednice u srijedu u 10:00 sati.

Kraj sjednice u 16:25 minuta.

NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
NASTAVKA 22. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA PARLAMENTARNE
SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,
održane 12.11.2003. godine, s početkom rada u 10:05 sati

PREDSJEDAVALAČI
NIKOLA ŠPIRIĆ

Predlažem da krenemo sa radom, sa nastavkom 22. sjednice.

Obavještavam vas da sjednici prisustvuje 27. poslanika. Dakle, možemo punopravno odlučivati i donositi odluke.

Odsustvno su najavili Ibrahim Đedović, Irina Đurković, Mirsad Ćeman i dr. Petar Kunić.

Ostali nisu najavili svoj izostanak, dakle ostale poslanike očekujemo da pristignu na ovaj nastavak zasjedanja.

Kao što znate sjednicu smo prekinuli na 9. tački dnevnog reda.

Radi podsjećanja pročitacu tačke dnevnog reda koje su nam ostale za nastavak sjednice.

1. Razmatranje Predloga rezolucije, predlagač Klub poslanika SNSD-a,
2. Predlog zaključaka povodom informacije Savjeta ministara u vezi sa inicijativom i dosadašnjim aktivnostima u izgradnji auto puta Koridor V-c,
3. Imenovanje tri člana u Zajedničku komisiju radi postizanja sporazuma o istovjetnom tekstu Zakona o vazduhoplovstvu BiH,
4. Zaključak o formiranju zajedničke komisije za odbrambenu i bezbjedonosnu politiku i nadzor nad radom odbrambenih i bezbjedonosnih struktura na nivou BiH,
5. Odluka o izboru članova zajedničke komisije za odbrambenu i sigurnosnu politiku i nadzor nad radom odbrambenih i sigurnosnih struktura na nivou BiH,
6. Davanje saglasnosti za ratifikaciju dva međunarodna sporazuma i
7. Izvještaj Istražne komisije o tzv. slučaju "državni udar".

Dakle sjednicu smo prekinuli na 9. tački dnevnog reda, a to je

Ad. 9. Prijedlog rezolucije poslaničkog Kluba SNSD-a

Vi ste dobili Prijedlog rezolucije koju je podnio poslanički Klub SNSD-a i otvaram raspravu vezano za Prijedlog ove rezolucije.

Ko se javlja za riječ? Za riječ se javlja zamjenik predsjedavajućeg gospodin Raguž. Izvolite.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se

NIKOLA ŠPIRIĆ

Molim vas na pažnji i strpljenju. Molim vas za pažnju gospodine Jusufoviću. Ako bude trebala pauza, tražite, ali da saslušamo kolegu.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, uvaženi zastupnici, uvaženi članovi Vijeća ministara, ministri, dakle mi pred sobom imamo Rezoluciju Kluba SNSD-a koji su podnjeli povodom inicijative o daljem prisustvu ili nazočnosti jedinica SAD-a u okviru SFOR-a u Bosni i Hercegovini, radno rečeno naslov Rezolucije.

Ja vas želim informirati da smo mi jutros u okviru Komisije za vanjske poslove u okviru mogućnosti vremenskih i drugih razmotrili tekst ove rezolucije i došli do određenih zaključaka koje, ja mislim da bi bilo dobro da Dom prihvati da bi na neki način o ovom pitanju imali jedan kvalitetan odnos ovog doma. Prvo radi se o jednom izvanredno značajnom i kompleksnom za Bosnu i Hercegovinu i po ocjeni Komisije ovo pitanje se ne može razmatrati izvan ukupnog konteksta trenutne vanjsko političke pozicije Bosne i Hercegovine i njenih vanjsko političkih prioriteta. A znamo koji su to prioriteti koje naravno prvenstveno o ispunjavanju uvjeta i studije izvodljivosti da bi Bosna i Hercegovina postala kredibilan partner u EU za proces stabilizacije i pridruživanja, nakon toga i podnošenje zvanične kandidature za prijem. Zatim uvjeti koji treba Bosna i Hercegovina ispuniti nadamo se do kraja godine da bi ušla uz partnerstvo za mir.

Treće, smatramo da u ovom trenutku postoji jedan izbalansirani odnos i SAD i EU kada je u pitanju Bosna i Hercegovina i to je dobro za Bosnu i Hercegovinu i da taj izbalansirani odnos koji se ne lomi na Bosni i Hercegovini treba zadržati i da nema potrebe da izdavanjem pojedinih pitanja iz tog konteksta remetimo jednu takvu ukupnu poziciju Bosne i Hercegovine.

Podsjetiću vas da smo u razgovoru ovih dana koje smo imali sa vrlo odgovornim predstavnicima američke administracije dobili uvjeravanja o daljoj spremnosti SAD da nastave svoju gospodarsku, vojnu, političku i svaku drugu pomoć Bosni i Hercegovini, prvenstveno u daljem stabiliziranju čitave regije, a gdje se Bosna i Hercegovina tretira kao jedan od najznačajnijih segmenata, ali isto tako jasno nam je rečeno da se najozbiljnije u okviru NATO struktura i pregovora između EU i SAD vode razgovori o transformaciji postojeće vojne misije i mirovnih misija u Bosni i Hercegovini. I ta transformacija dakle niko je ne želi ad hoc preko koljena, niti SAD, niti EU i dobro je dakle da se ti razgovori nastave, da li u jednom konstruktivnom tonu gdje ćemo i mi dati svoj doprinos ne remeteći ni vanjsko političke prioritete ni ovakav odnos pozitivan sa SAD i EU.

Zbog toga smatramo da ovakva pitanja jednostavno u ovoj formi ne bi trebala biti razmatrana, niti kandidirana na nekin način stranački, jer su ovo pitanja na koje bi trebao postojati politički koncenzus unutar Parlamenta i gdje ni jedna stranka ne bi trebala pretendirati da traži sebi političke poene ili prostore. Ne tvrdim da su to, da me se ne bi krivo shvatilo ovdje apsolutno ne tvrdim da je to namjera, ali to bi trebao biti pristup. I smatramo da u sklopu odluka najnovijih koje Predsjedništvo Bosne i Hercegovine kao državni organ koji je namješten za vođenje vanjske politike donosilo takođe zahtjeva jednu vrstu, ja bih rekao blago rečeno provjere u Parlamentu.

A podsjetiću vas to je ponuda o ustupanju vojnih baza SAD na prostoru Bosne i Hercegovine, zatim slanje naših jedinica u sklopu angžamana multilateralnih jedinica u Iraku i neke stvari koje zahtjevaju i traže gospodo odgovornost ovog doma i čitavog Parlamenta jer smo mi, imamo takvu funkciju nadzornu u, sukladno Ustavu da iskažemo svoj stav o svim pitanjima. I naš je prijedlog dakle da ne bi ni remetili završnu fazu kada će možda davati se odgovor jesmo li mi sposobni uopće da dobijemo pozitivan odgovor o studiji izvodljivosti. A to je ovih dana znate gospodo. Nama su važni odnosi i sa EU dakle da ovo pitanje ode u komisijsku raspravu, a da se osigura kvalitetno učešće članova Predsjedništva i Ministarstva vanjskih poslova i da se održi tematksa rasprava ovog doma po ovim pitanjima u jednom razumnom roku od 10 ili 15 dana. Mislim da bi to bio jedan konstruktivan zaključak gdje bi i rezolucija dakle dala povod o jednoj takvoj raspravi, a gdje ovaj dom ne bi ušao u jednu ad hoc raspravu o vrlo važnim pitanjima, nego bi pokazao jedan izbalansirani i odgovoran odnos. Mislim da je komisija na taj način otvorila i kanalizirala ova važna pitanja i da trebamo onda svi dati svoj doprinos za to.

Podsjetiću vas dakle da ta transformacija mirovnih snaga u Bosni i Hercegovini koja je najavljena do konca iduće godine i koja je najvjerojatnija podrazumjeva dakle da ne bude urađena ad hoc, nego u pod kapom NATO-a i povezana sa svim njegovim strukturama uz otvaranje ureda NATO-a u Sarajevu, pa čak na čijem čelu bi vjerojatno bili amerikanci. Dakle čitav taj jedan kontekst zahtjeva zaista jedan odgovoran pristup. A drugo, samo ću jedan komentar dati na prvi stavak ove rezolucije, unutar Komisije je jednoglasno rečeno da ne možemo ovu ocjenu prihvatiti, da je ključ mira i stabilnosti ovih prostora opstanak vojnih snaga pa bile to i SAD. Ključ naravno je ovdje u institucijama, građanima i uređivanju ovog, ove zemlje kao demokratske i stabilne zemlje, naravno uz partnerstvo i sa SAD, ali tako bi trebalo postavljati stvari 8 godina nakon Dejtona, stvari trebaju biti vraćene ovdje na nas, na našu odgovornost i na našu spremnost da osiguramo taj mir, a ne da prizivamo druge da nam taj mir i dalje osiguravaju.

Dakle to je bio prijedlog Komisije, ako se eventualno otvori rasprava, ja zadržavam pravo da vam neka osobna stajališta iznesem. Hvala lijepo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodinu Martinu Ragužu. Za riječ se javila poslanik Seada Palavrić. Izvolite.

SEADA PALAVRIĆ

Uvažene kolege i kolegice, predstavnici medija, ja želim da nas podsjetim na stav 2. člana 121. Poslovnika o radu ovoga doma prema kome će predložena rezolucija biti razmatrana na sjednici Doma, osim ako Dom ne odluči da je potrebno da je prethodno razmatra komisija.

Dopustite da iznesem svoj stav i da kažem da imam debele razloge iz kojih smatram da ovaj prijedlog rezolucije treba da razmatra najmanje nadležna komisija i stoga i predlažem da se izjasnimo da danas ne razmatramo rezoluciju, Prijedlog rezolucije, nego da se odlučimo da je potrebno da izglasamo da je potrebno da ovaj prijedlog ide na komisiju.

Ja ću samo u prilog argumentaciji da je potrebno da prijedlog ide na komisiju reći da je na prvi pogled već evidentno da je prijedlog jednostran, dakle on posmatra samo SAD, ne posmatra niti EU, niti NATO pakt, da ne uvažava činjenicu da je u Dejtonskom sporazumu prihvaćeno prisustvo NATO snaga u Bosni i Hercegovini. Dakle to su pitanja o kojima se i te kako mora povesti široka rasprava kao što je već rečeno najmanje između Ministarstva vanjskih poslova, Predsjedništva Bosne i Hercegovine i ja bih rekla i oba doma ove parlamentarne skupštine. A, i konkretno kvalifikacije iznesene u Prijedlogu rezolucije su naprosto netačne. One naprosto ne stoje, najblaže rečeno.

I to su razlozi, ja sada neću ulaziti u suštinu. Predlažem da ne vodimo raspravu, ali samo iznosim argumentaciju koja nam bi trebala poslužiti kao razlog da ovo uputimo na nadležnu komisiju. Hvala lijepo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospođi Palavrić. Ko se dalje javlja za riječ?

MARTIN RAGUŽ

Za riječ se javio predsjedavajući, gospodin Špirić. Izvolite.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, poslanici, uvaženi članovi Savjeta ministara, cijenjeni gosti, namjera SNSD-a kada je podnio ovu rezoluciju Predstavničkom vijeću Parlamenta Bosne i Hercegovine nije bila politikantska. Bila je dakle iskrena namjera da o ozbiljnim stvarima na najozbiljniji način razgovara Predstavničko vijeće Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Nije cilj SNSD-a da ovo bude lična rezolucija. Naš cilj je da ovo bude rezolucija Parlamenta Bosne i Hercegovine, jer jedino tako može imati snagu. Ja bih volio kada bi u današnjoj raspravi poslanici lično govorili čime se ne slažu u rezoluciji i nudili bolja rješenja da dođemo do rezolucije. Najmanje je bitno ko je podnosilac rezolucije. Nama ne smeta dakle da danas i obavimo raspravu, da se čuje niz korisnih sugestija. Ne smeta nam

da se čuje niz korisnih sugestija. Ne smeta nam da ova rezolucija ide u komisijsku fazu, dakle da komisija razmatra ovu rezoluciju da dođemo do dobre rezolucije. Ali je najbolje da Parlament obavi raspravu da se ne bi u javnosti stvarao ovakav ili onakav privid o ozbiljnim stvarima, da ne bismo imali izjave vezane za ponašanje članova Predsjedništva kada je u pitanju ono što se tiče spoljne politike kada je nadležnost Predsjedništva, ili recimo Ministarstva vanjskih poslova.

Dakle, ja nema ništa protiv da danas se vodi rasprava o ovoj rezoluciji, a da nakon te rasprava, da ta rasprava pomogne komisiji, nadležnoj komisiji da se dođe do teksta rezolucije koji ćemo svi prihvatiti i što je moguće postići veći stepen saglasnosti na ovoj rezoluciji. I zato bih molio dakle da ne idemo kritizerski prema ovoj rezoluciji, nego da nudimo bolja rješenja koja ćemo po mogućnosti svi prihvatiti da poboljšamo tekst rezolucije. Ali ovo jesu pitanja o kojima javnost Bosne i Hercegovine valjda želi stav državnog Parlamenta. Imam osjećaj da je ovdje osnovni problem što je rezoluciju podnio SNSD-a. I to nije dobro za rezoluciju.

Molim vas lijepo, mi smo spremni o svemu da razgovaramo i da branimo svoje stavove, ali drago nam je dakle da danas čujemo bolja rješenja koja smo spremni da prihvatimo u rezoluciji. Dakle ovdje ima apsolutno otvoren stav SNSD-a da sve što poboljšava tekst, što ga pojašnjava, što izražava državni stav da bude ugraženo u rezoluciju. I mi ne bježimo od toga da se i nadležna komisija izjasni kada je ova rezolucija u pitanju. Hvala vam lijepo.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodinu predsjedavajućem. Za riječ se javio gospodin Novaković, pa Belkić, pa Gligorić.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, članovi Savjeta ministara, kolege poslanici, naravno da na sjednicama ovog doma treba da se analiziraju i razmatraju ozbiljna pitanja. I u svakom slučaju jedno od vrlo ozbiljnih pitanja jeste i pitanje koje obrađuje ova rezolucija. Ali ne mislim da ona to obrađuje na dovoljno ozbiljan način. I ne bi ulazio u motive ove rezolucije. Zbog čega je podnošena tad kada je podnešena? Koliko je brzo napisana ili na brzinu napisana da joj se i potkradu neke nelogičnosti u samom tekstu, pa da svu tu ozbiljnost ona dovede time u pitanje. I upravo da bi dobila na punoj ozbiljnosti, ne samo rezolucija, nego sva ova problematika, a koju jednim dijelom načinje ova rezolucija, ja se pridružujem prijedlogu da se ova rezolucija uputi na komisiju.

Dakle da mi donesemo danas zaključak, ali ne na komisiju da komisija da stav u smislu u kome je dala, nego na komisiju da doradi rezoluciju, dakle da se izvrši dorada ove rezolucije i takva, naravno uz saglasnost predlagača rezolucije i takva ponudi ovom domu na usvajanje. Ako prihvatamo takav prijedlog, a ja predlažem da prvo o tome glasamo, pa ako to prihvatimo, naravno onda rasprave danas ne bi bilo o ovoj rezoluciji, u protivnom mi ulazimo u raspravu sa opet mogućim zaključkom da ide na komisiju i

mislim da je onda racionalnije rješenje da prvo glasamo o tome, pa tek onda ako ne izglasamo otvorimo raspravu. Hvala lijepo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodinu Novakoviću. Za riječ se javio gospodin Belkić.

BERIZ BELKIĆ

Poštovane kolegice i kolege mene je moj povod, razlog izlaska je bio da se pokušamo vratiti na ovo o čemu je govorio gospodin Raguž.

Dakle naša komisija je praktično reagirala i prije početka sjednice, razmatrala ovu rezoluciju i mislim oni argumenti koje je gospodin Raguž iznjeo po meni govore da bi bilo dobro da mi danas zaključimo da ovu rezoluciju stavimo u komisijsku fazu, stim što bi ja insistirao da se apsolutno uključi u konsultacije, odnosno u proces Predsjedništvo i Ministarstvo vanjskih poslova, jer jednostavno radi se o spoljnoj politici za koju je Predsjedništvo Bosne i Hercegovine izuzetno važno, mislim nadležno i nezaobilazno prije donošenja izjašnjavanja o jednoj ovakvoj važnoj stvari.

Dakle u svakom slučaju, evo i rasprave je bilo gospodine Špiriću, dakle već su ljudi iznjeli neke svoje stavove iznosili ovdje, ali mislim da bi bilo bolje da mi danas jednostavno se izjasnimo za to da komisija oficijelno provede odgovarajuću proceduru uz uključivanje Predsjedništva i Ministarstva vanjskih poslova. Hvala lijepo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodinu Belkiću.

Naravno, ove predloge ćemo staviti na izjašnjavanje. Ima javljenih diskutanata. Ako većina podržava ovaj stav, ja nemam ništa protiv, bitno je da smo inicirali kroz ovu rezoluciju bitne stvari za ovu državu.

Dakle ja molim diskutante ako odustaju od diskusije da ne vodimo. Ministar je tražio riječ. Dakle dobiće svi riječ. Nije problem. Dakle ko hoće da odustane, ko neće. Ja uvažavam gospodina ministra, dobiće prvi riječ da govori. Nije problem, ali ako možemo dakle da ne otvaramo dalje rasprave. Cilj je rezolucije između ostalog i bio da se raspravlja o bitnim stvarima i da dođemo do zajedničkog teksta. I mi smo taj cilj gospodo u ime Kluba SNSD-a postigli kao što vidite. Ali stalo nam je da dođemo do dobrog teksta rezolucije. Ne plegiramo da sami možemo to uraditi nego svi zajedno i zato poštujemo princip komisije da ide u komisijsku fazu da se izjasni i Predsjedništvo i Ministarstvo vanjskih poslova i možda da se proširi sadržaj ove rezolucije. Okej. Hvala vam lijepo.

Za riječ se javio ministar, gospodin dr. Mladen Ivanić. Izvolite.

MLADEN IVANIĆ

Poštovani poslanici, samo nekoliko napomena o temi koja je bila sadržana u rezoluciji.

Ja prvo mislim da bi bilo jako dobro da se napravi jedna tačka dnevnog reda o dugoročnom prisustvovanju SFOR-a ovdje, ali i o nekim oblicima saradnje sa NATO-om generalno. Jer mislim da se u zadnje vrijeme u našoj javnosti previše kontraverzije tim povodom otvorile i rekao bih pomalo nekoordinirani istupa, hajde da kažem i neke vrste ponuda koje ipak mi svi skupa nismo u pripremi dobro izanalizirali. Zato mislim da je prijedlog da se o tome razgovara kroz komisiju i onda na Parlament izuzetno zanačajan i koristan za Bosnu i Hercegovinu.

Stav Ministarstva inostranih poslova je da nakon 63 hiljade vojnika SFOR-a, koliko ih je bilo na početku danas 12 hiljada, SFOR treba da ostane u Bosni i Hercegovini i još jedno vrijeme, da to može da bude manji broj, ali je stav Ministarstva inostranih poslova da mi bi željeli i tražili da se zemlje NATO-a dogovore da u okviru te i novog kontingenta budu prisutne trupe SAD-a. To je naš stav jasan. Stalno se iznosi svim učesnicima u ovim razgovorima i rekao bih da ovog trenutka to nije toliko hitno, jer odluka o budućnosti SFOR-a po našim informacijama neće biti donesena do najmanje sredine 2004. godine. Dakle imamo vremena da u razgovorima na jedan korektan način iznesemo šta je stav ove zemlje, a ne samo da čekamo da nas kako kaže da budemo predmet nečijeg djelovanja, nego da mi iznesemo svoje stavove. Ali to se može, rekao bih raditi u jednoj normalnoj atmosferi u kojoj možemo onda zaista izići do zajedničkih stavova.

Međutim, mislim da zbog spoljnopolitičke pozicije Bosne i Hercegovine treba razjasniti neke stvari koje su se u posljednje vrijeme pojavile sa kojom mi imamo problema. Dosta je bilo ponuda da će se učestvovati u mirovnim trupama. Još uvijek ni elementarni uslovi za ulazak u mirovne trupe i ni pravni osnov našeg djelovanja nije razrješen. Bilo je i razgovora o bazama, a da objektivno o tome zaista nije ni sa formalno pravnog ni drugog stanovišta bilo bilo kakvih rasprava. Zato nas sve to upozorava da takvim stvarima, da nebi smo zemlju doveli u nezgodnu poziciju treba pristupati vrlo oprezno, temeljito i na ozbiljan način. I zato ako imam pravo da sugerišem Parlamentu, mislim da bila jedna šira rasprava na ove teme izuzetno dobra, mislim da bi bila korisna i mislim da bi dala jedan okvir koji bi pružio značajnu ulogu Bosne i Hercegovine kada se o njoj odlučuje.

Ali ne mislim da sada ima ikakvih hitnih razloga i uslova da se nešto preko noći donosi. Zaista takvih razloga nema. Hvala vam.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem ministru Ivaniću na korisnim sugestijama.

Nije problem Parlament će organizovati ozbiljnu raspravu. Dobro bi bilo da MIP i Predsjedništvo pripreme dakle informaciju koja bi mogla poslužiti Parlamentu za validnu

raspravu. Evo mi prihvatamo, nije hitno, ali dakle evo da moj bude zaključak da se ti materijali pripreme kao podloga za jednu dobru parlamentarnu raspravu. To je u svakom slučaju korisna sugestija i nadam se da svi parlamentarci, odnosno i ovaj parlament to prihvata. Hvala lijepo.

Koliko vidim ne odustaje se dalje od rasprave i ako sam ja molio. Za riječ se javio gospodin Gligorić i gospodin Avdić.

Ali, molim vas dakle pošto smo već imam osjećaj konstruktivni i našli rješenje da se držimo u krugu tog rješenja da damo vremena komisiji da konsultuje sve koje treba i da dobijemo jednu sadržajnije rezoluciju koja će biti proizvod dakle zajedničkog stava ovog parlamenta.

Izvolite.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Gospodine predsjedavajući, uvaženi članovi Savjeta ministara, dame i gospodo, pridružujem se onima koji su mišljenja da bi danas ustvari trebalo shvatiti ovu inicijativu kao jednu polaznu osnovu koju treba razraditi znači u komisiji, Ministarstvu inostranih poslova i Predsjedništvu Bosne i Hercegovine i konačno u Predstavničkom domu.

Mislim da je gospodin Raguž dao sve obuhvatna obrazloženja razlučno zašto je to potrebno, kao i drugi koji su se uključili na tu temu. Ja želim samo da kažem da inicijativa Kluba SNSD-a ustvari je polazna osnova i treba je shvatiti kao nešto što svakako u daljoj raspravi treba možda i bitno mjenjati kako bi ona bila i sveobuhvatna. Možda bi bilo dobro da poslanici prihvate činjenicu, ili da se navikavamo na to da kada predlog dolazi, bez razlike odakle on dolazi, da li je to pozicija ili to opozicija. Ako je to prijedlog konstruktivan ima dobru namjeru, onda ne bi trebalo to kritikovati sa krajnjim političkim namjerama, nego jednostavno to prihvatiti kao jedan dobar manir u Parlamentu i na taj način dograđivati sve ono što predloži bilo da je to pozicija kažem ili opozicija.

Istovremeno mislim da bi ovdje bilo dobro da izglasamo da radi nadležna komisija. I sam se zalažem da više treba staviti u funkciju znači komisije Parlamenta kako bi one više provele vremena, ja ih nazivam mali parlamenti, a onda ustvari kada se nađemo ovako na skupštini da taj rad bude svakako konstruktivniji i da ne trošimo mnogo vremena na ono što može u jedno radnom i mirnom procesu da uradi svakako komisija.

Zato se zalažem da danas privodimo kraju možda ovu raspravu i da idemo u tom smjeru gdje ste zaista svi konstruktivno govorili na ovu temu. Hvala vam.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem dr. Gligoriću. Za riječ se javio dr. Sead Avdić, gospodin Križanović se javlja. Ako mogu zamoliti da.

Kolega Džaferović je odustao od diskusije. Ja se zahvaljujem to konstruktivan prilog. Jeste.

SEAD AVDIĆ

Dame i gospodo poslanici, poštovani gosti, uvaženi članovi Vijeća ministara, jedna država kao što je Bosna i Hercegovina u ovakvom jednom teškom stanju ekonomskom i socijalnom, pa dijelom i političkom objektivno mora da se vodi na sistemski način. I gospodin Ivanić ministar vanjskih poslova je sasvim dobro rekao.

Znači strategija vanjske politike se mora voditi na jedan sistemski način, cjelovit način. Ne može se jedno pitanje istrgnuti iz fragmenta mozaika vanjske politike. prošli put smo predložili na prvom dijelu ove sjednice, ja sam imao priliku, pa šta više i čast u ime grupe poslanika predložiti tematsku sjednicu Predstavničkog doma i Doma naroda koja bi razmatrala strategiju odnosa prema međunarodnoj zajednici. U okviru toga i NATO i sve ono ostalo što se tiče vanjske politike.

Zato molim gospodu predsjedavajućeg Predstavničkog doma da ti u inicijativu najozbiljnije shvate i da jednostavno u kontekstu ove inicijative koja je dobro došla SNSD-a to nije nikakav problem, da tako znači pokušamo tematski osmisliti odnos Bosne i Hercegovine prema međunarodnoj zajednici i prema NATO-ou. Posljednji događaji upozoravaju da jednostavno puno polijativnosti i puno ishitrenosti ima u reakcijama i Predsjedništva i svega ostalog. Ne može se to tek tako, sačemo trupe u Irak, onda ćemo jednostavno u Bosnu i Hercegovinu itd. Znači koja je to strategija vođenja vanjske politike, ja vas pitam? Da li ima neko iko pravo van ovoga parlamenta jednostavno na takav način artikulirati jednostavno vanjsko politička pitanja, uvažavajući Ministarstvo vanjskih poslova, normalno, kako ne, Predsjedništvo itd?

Ali objektivno upozoravamo znači, još jedanputa potenciram. Pripremite tematsku sjednicu oba doma sa ovom tačkom dnevnog reda i jednostavno sastavni dio te tačke dnevnog reda će biti i jednostavno ova rezolucija SNSD-a. Hvala vam.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem dr. Avdiću na predlozima.

Vodićemo računa kada dobijemo pripremljene materijale hoćemo li imati ili nećemo. Mi ćemo donjeti odluku hoće li biti tematska sjednica. Ja nemam ništa protiv ni u Kolegiju da bude i tematska sa osvako značajnim temama.

Ko se dalje javlja za riječ? Gospodin Križanović.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Poštovane kolegice i kolege, dame i gospodo, poštovani članovi Vijeća ministara, ja bih želio prvo reći da smatram da je Prijedlog rezolucije koji je došao od strane SNSD-a ukazao potrebu da se o ovom pitanju ozbiljno raspravlja.

I kada bi bila u pitanju samo ostanak SAD-a u sklopu SFOR-a u Mirovnoj misiji u Bosni i Hercegovini, onda sigurno ova rezolucija bi ovakva kakva jeste, izuzev onog prvog stava gdje je malo prejako naglašena ta potreba i uloga Amerike, mogla i ostati.

Međutim, posljednji događaji impliciraju mnogo širi aspekt ovoj rezoluciji. I zbog toga, da ne duljim pridružio bih se ovim prijedlozima koji idu u smislu da se pripremi jedno zasjedanje Doma, ali da bez pretenzija da kažem da konačno formuliram tu tačku dnevnog reda mogla bi glasiti

– Aktuelna vanjska politika Bosne i Hercegovine u kontekstu naših nastojanja pridruživanja, izradi Studije za pridruživanje, odnosno Sporazuma za pridruživanje i naravno daljeg statusa SFOR-a u Bosni i Hercegovini.

Evo toliko i hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodinu Križanoviću.

Dame i gospodo u pravu su svi koji kažu da su događaji i rasprave koje se vode izvan ovog parlamenta sami po sebi proširili potrebu za jednom sveobuhvatnijom rezolucijom.

U tom smislu ja stavljam zaključak na izjašnjanje da ova rezolucija ide nadležnoj komisiji, a da se u nadležnoj toj komisiji obave sve moguće konsultacije kako bi pred Parlament izašla rezolucija.

Dakle neka ova rezolucija bude kao inicijalna osnova da bi ovaj parlament došao do dobrog sadržaja rezolucije koju ćemo svi podržati.

Ko je za taj zaključak?

Ko je protiv?

Ima li uzdržanih?

Konstatujem dakle da smo uz jedan uzdržan glas prihvatili ovaj zaključak Parlamenta.

Time dame i gospodo konstatujem da je prijedlog ove rezolucije pogodno u cilj i cilj i jeste bio da sve državne institucije rade posao koji im po Ustavu i zakonima ove države pripada.

Prelazimo na 10. tačku dnevnog reda.

Ad. 10. Predlog zaključaka povodom informacije Savjeta ministara u vezi sa inicijativom i dosadašnjim aktivnostima u izgradnji auto puta Koridor V-c

Radi podsjećanja da kažem da smo zaključkom na 20. sjednici Doma zadužili Komisiju za saobraćaj i komunikacije da na osnovu rasprave o inforamciji Savjeta ministara o inicijativama i aktivnostima na izgradnji Koridora V-c i predloženih zaključaka poslanika i klubova poslanika sačini prijedlog zaključaka koje će Dom razmotriti, usvojiti i proslijediti Savjetu ministara i resornom ministarstvu.

Komisija je predlog zaključaka dostavila 30.oktobra i oni su odmah proslijeđeni poslanicima.

Otvaram raspravu o prijedlogu zaključaka. Ko se javlja za riječ. Prvi gospodin Miloš Jovanović. Izvolite.

MILOŠ JOVANOVIĆ

Poštovano predsjedništvo, dame i gospodo, Komisija za saobraćaj i komunikacije je na osnovu zaključka ovog doma održala sjednicu 28.oktobra, a imajući u vidu zaključak ovog doma i stenogram sa 20. sjednice i po pitanju svih predloženih zaključaka i od strane Vijeća ministara pojedinih klubova poslanika i poslanika pojedinačno, predložila ovom domu zaključke koje ste dobili.

Ja ih ne bi čitao, samo bih rekao da da smo imali znači na raspolaganju i zaključke Savjete ministara i Kluba poslanika Stranke za BiH, takođe pojedinačno poslanika Mladena Potočnika, Filipa Andrića, gospodina Tihomira Gligorića i gospodina Mišić Nenada. Na osnovu znači svih ovih i stenograma i pojedinačno znači diskusija poslanika i ovih zaključaka, kažem Komisija je sačinila predložene zaključke.

Želim još da kažem da je sastanku komisije prisustvovao i gospodin Dokić, kao nadležni ministar. Takođe vam mogu reći da smo mi stvarno i kada je gospodin Dokić otišao, onda smo pojedinačno, znači na samoj sjednici Komisije donjeli ovakve zaključke koje imate na raspolaganju. Eto toliko.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodinu Jovanoviću koji je govorio kao predsjedavajući nadležne Komisije za saobraćaj i komunikacije.

Ko se dalje javlja za riječ? Gospodin Zorić. Izvolite.

VINKO ZORIĆ

Gospodine predsjedavajući, pozdravljam vas i sve nazočne. ovo je jedan od rijetkih materijala koje ja imam za današnju sjednicu i usput prigovaram službama zašto ja ne dobivam materijale, a dokaz da, ne znam, nisam sumnjao do danas da to nije namjerno, jer danas sam vidio da je svakoga dočekala ova žuta kuverta na stolu osim mene. Samo ispred mene nije bilo te žute kuverte.

Ja maloprije nisam mogao diskutirati o rezoluciji jer je nisam dobio. Evo ovaj materijal imam pa ću kazati da pod zaključkom broj 6. bi po meni trebalo pisati Zastupnički dom Parlamentarne skupštine, a ne Parlamentarna skupština, a isto tako nisam član Komisije, ali ne znam šta u zaključku 3. znači ovaj 4. red – kao i druge raspoložive mogućnosti. Ja mislim da puno znače onim upućenim i da ima tu nekih namjera, međutim meni bi bilo puno ljepše da je Komisija to precizirala ili da je iza riječi za dodjelu koncesije stavila točku.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem uvaženom poslaniku gospodinu Vinku Zoriću.

Mislim da su primjedbe na mjestu i treba da piše umjesto Parlamentarna skupština, Predstavnički dom, jer mi možemo donositi odluke na osnovu Predstavničkog doma, ja se izvinjavam ukoliko materijali se ne distribuirao poslanicima provjerićemo u Sekretarijatu Parlamentarne skupštine. Nema razloga da svima ne idu isti materijali. Molio bih poslanike da u svojoj arhivi pogledaju materijali. Neki se dostavljaju dakle sukcesivno, nevezano za sjednice Parlamenta. Moguće da ova rezolucija nije došla jer je ona podjeljena na prošlom zasjedanju kada gospodin Zorić nije prisustvovao sjednici. Ali to nije razlog da ga ne dočeka ta rezolucija kada dolazi na ovu sjednicu. Okej.

Shvatili smo sugestiju, dakle nije do Kolegija, vidjećemo da se to ne dešava. Bilo je takvih primjedaba i ranije i nisu zlonamjerne i nisu namjerne vjerujte. Ja razumijem ponekad i Sekretarijat Parlamentarne skupštine, malo je ljudi, a mnogo je posla, a to opet ne treba da brine poslanike, oni treba da budu na vrijeme informisani i da dobiju materijale. Vodićemo računa. Tu primjedbu i sugestiju apsolutno drugarski prihvatam.

Za riječ se javio gospodin Potočnik Mladen. Izvolite.

Ja mislim da ste te zaključke dobili još na prošloj sjednici. Oni su poslani u poštu. Ja sam potpisao dopis koji ide svim poslanicima. Zato vas molim da u vašim arhivama materijala koje dobivate za sjednice pogledate. Svi zaključci su morali biti podjeljeni poslanicima. Žalim ako vi niste dobili, niste pronašli taj zaključak.

Ko se dalje javlja za riječ? Ne javlja niko. Zaključujem raspravu. Stavljam na izjašnjavanje ove zaključke.

Ja sam zato da se usvoji ova sugestija kada je u pitanju gdje treba Parlamentarna skupština da stoji Predstavnički dom, jer jedino tako može biti validan zaključak. Tu je gospodin Vinko Zorić apsolutno u pravu.

Dakle, ko je zato da usvojimo ove zaključke uz ovu sugestiju i ispravku gospodina Zorića?

Ko je protiv?

Ima li uzdržanih? Nema.

Dame i gospodo konstatujem da smo jednoglasno prihvatili zaključke vezane za Prijedlog zaključaka povodom informacije Savjeta ministara u vezi sa inicijativama i dosadašnjim aktivnostima u izgradnji auto puta Koridor V-c. Zahvaljujem.

Prelazimo na 11. tačku dnevnog reda. To je

Ad. 11. Imenovanje tri člana u Zajedničku komisiju radi postizanja sporazuma o istovjetnom tekstu Zakona o vazduhoplovstvu BiH

Zakon o vazduhoplovstvu Bosne i Hercegovine usvojen je u domovima Parlamentarne skupštine u različitim tekstovima. Radi postizanja sporazuma u istovjetnom tekstu potrebno je imenovati tri člana iz Predstavničkog doma u Zajedničku komisiju oba doma.

Na Proširenom kolegiju usaglašen je prijedlog da se u Zajedničku komisiju izaberu poslanici,

- gospodin Filip Andrić, Seada Palavrić i Miloš Jovanović.

Naime, bio je prijedlog da bude gospodin Novaković, ali sobzirom da je Jovanović predsjedavajući ove komisije da razumije problematiku, mi smo dakle prijedlog da bude umjesto Novakovića, jedino iz tih razloga gospodin Miloš Jovanović. Ja se nadam da se Momo slaže. Iako je ovo bio zaključak Proširenog kolegija, dakle za komisiju za usaglašavanje. Samo je promjena umjesto Novakovića gospodin Jovanović.

Jel se slažemo sa ovim prijedlogom?

Ko je zato da usvojimo sastav Komisije, dakle Filip Andrić, Seada Palavrić, Miloš Jovanović?

Ko je protiv?

Ima li uzdržanih?

Konstatujem dame i gospodo da smo jednoglasno dakle usvojili prijedlog da članovi Komisije za usaglašavanje teksta vezano za Zakon o vazduhoplovstvu Bosne i Hercegovine budu Filip Andrić, Seada Palavrić i Miloš Jovanović. Zahvaljujem.

Prelazimo na 12. tačku dnevnog reda. To je

Ad. 12. Zaključak o formiranju Zajedničke komisije za odbrambenu i bezbjedonosnu politiku i nadzor nad radom odbrambenih i bezbjedonosnih struktura na nivou BiH

Vi ste dame i gospodo poslanici dobili prijedlog zaključaka o formiranju Zajedničke komisije za odbrambenu i bezbjedonosnu politiku na nivou Bosne i Hercegovine. Tekst prijedloga zaključaka koje ste dobili usvojen je u Domu naroda na 13. sjednici 29. oktobra ove godine.

Otvaram dakle raspravu o prijedlogu zaključka. Ko se javlja za riječ? Ne javlja niko. Zaključujem raspravu.

Ko je zato da usvojimo zaključak o formiranju Zajedničke komisije za odbrambenu i bezbjedonosnu politiku i nadzor nad radom odbrambenih i bezbjedonosnih struktura u Bosni i Hercegovini?

Ko je protiv?

Ima li uzdržanih? Nema.

Konstatujem da smo jednoglasno usvojili zaključak o formiranju Zajedničke komisije za odbrambenu i bezbjedonosnu politiku i nadzor nad radom odbrambenih i bezbjedonosnih struktura na nivou Bosne i Hercegovine.

Dame i gospodo time smo zaključili rad u okviru 12. tačke.

Prelazimo na 13. tačku dnevnog reda. To je

Ad. 13. Odluka o izboru članova Zajedničke komisije za odbrambenu i sigurnosnu politiku i nadzor nad radom odbrambenih i sigurnosnih struktura na nivou BiH

Predstavnički dom u ovu zajedničku komisiju treba da imenuje 6 članova. Naime radi se o zajedničkoj komisiji u koju po 6 članova imenuju oba doma. Dakle Dom naroda 6 članova i Predstavnički dom 6 članova.

U tom smislu želim da vas informišem da smo mi u ime Kolegija predložili sljedeće članove:

- gospodin Šefik Džaferović, Seada Palavrić, Adem Huskić, Momčilo Novaković, Mirko Blagojević i šesti iz reda Hrvatskog naroda, molim prijedlog. Molio bih da HDZ predloži. HDZ – demohrišćani jeste. Izvolite.

Izvolite gospodine Zorić.

VINKO ZORIĆ

Gospodine predsjedavajući, ja u ime Kluba HDZ demohrišćani u rečenu komisiju predlažem gospodina Martina Raguža.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Dakle dame i gospodo, predlog je da u ovu komisiju u ime Predstavičkog doma budu

- Šefik Džaferović, Seada Palavrić, Adem Huskić, Momčilo Novaković, Mirko Blagojević i gospodin Martin Raguž.

Ima li novih prijedloga? Nema. Prelazimo na izjašnjanje.

Ko je zato da usvojimo ovu šestočlanu komisiju u sastavu koji sam nabrojao? Molim da prebrojimo, dignite kartone pošto ne glasaju svi. Vjerujem da će biti protiv i uzdržanih.

Ko je protiv?

Ima li uzdržanih?

Dame i gospodo od 29 prisutnih poslanika za je glasalo 23, protiv nije bilo, uzdržanih 6.

Konstatujem dakle da smo usvojili sastav ove komisije, dakle da smo usvojili Komisiju u sastavu – Šefik Džaferović, Seada Palavrić, Adem Huskić, Momčilo Novaković, Mirko Blagojević i Martin Raguž.

Time smo dakle završili rad na 13. tački dnevnog reda.

Prelazimo dame i gospodo na 14. tačku dnevnog reda. To je

Ad. 14. Davanje saglasnosti za ratifikaciju pod

- a) Međunarodne konvencije o saradnji na bezbjednosti vazdušne plovidbe od 13. decembra 1960 godine, sa izmjenama od 6. jula '70. godine, 21. novembra '78. godine, 12. februa '81. i 27. jula '97. godine i Protokola od 8. oktobra 2003. godine o pristupanju EZ Eurokontrol**

Hoćemo li sporazum po sporazum ili druga je

- b) Kreditnog sporazuma između Bosne i Hercegovine i Centralne banke Bosne i Hercegovine i EZ**

Dame i gospodo vi ste dobili ove sporazume. Otvaram raspravu. Jel se javlja neko za riječ? Ne javlja. Zaključujem raspravu.

Idemo na izjašnjanje.

Hoćemo li se izjasniti o obadva sporazuma pošto nije bilo rasprave?

Dakle ko je zato da pomenute sporazume ratifikuje Prestavničko vijeće Parlamentarne skupštine?

Ko je protiv?

Ima li uzdržanih? Nema.

Konstatujem da smo jednoglasno izvršili ratifikaciju ova dva međunarodna sporazuma.

Dame i gospodo time smo završili rad na 14. tački.

Prelazimo na 15. tačku dnevnog reda.

Ad. 15. Izvještaj Istražne komisije o tzv. slučaju "državni udar"

Vi znate da je predlog bio da ova sjednica bude zatvorena za novinare. U tom smislu dajemo kratku pauzu, od koliko treba 5-10 minuta da se pripremimo za ovu tačku dnevnog reda.

Samo malo, sjednite nemojte. Dakle, mislite da nema pauze.

Jel se javlja neko za riječ? Javlja gospodin Lagumdžija. Izvolite.

Da vidimo hoćemo li dati pauzu. Evo neće Nijaz pauzu.

Dr. Lagumdžija izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Dame i gospodo, gospodo predsjedavajući, cijenjen kolege i kolegice, ova tačka dnevnog reda je u najavi od strane predsjedavajućeg, izvinjavam se, naznačena kao tačka dnevnog reda koja bi trebala da se održava bez prisustva javnosti.

Priroda ove tačke dnevnog reda i svrha njena i razlog zbog kojeg se o njoj raspravlja je upravo suprotan principu koji se ovdje predlaže da se ovaj dio sjednice Doma održava bez prisustva javnosti.

Ja zato gospodine predsjedavajući bi želio da neodemo na pauzu, nego da se ovdje dogovorimo zašto, zbog čega bi trebala ova tačka dnevnog reda da bude bez prisustva javnosti? Tim više što ono što je Dom zaključio i što je bila intencija Istražne komisije je upravo bilo davanje pune istine o ovome, jer naročito nakon što smo vidjeli materijale koji su nam podjeljeni, vidi se da i te kako ima razloga da javnost bude o ovome obaviještena.

Ja bih zato zamolio da se fino dogovorimo da idemo normalno sa nastavkom sjednice, jer u protivnom ova tačka na ovaj način ne da gubi smisao, nego je potpuno nas gura u suprotni pravac od onoga što smo htjeli ovim da postignemo, a to je da se istina o svemu ovome prezentira javnosti u punom obimu.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem dr. Lagumdžiji. Za riječ se javio gospodin Gligorić. Izvolite.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Dame i gospodo, ja bih predložio da bi bilo dobro da mi nastavimo sa radom, a da istovremeno i ta sjednica bude javna. Zašto?

Ono što sam dobio u materijalim koji ste obavezali da treba da vratimo, što nije sporno i ono što sam u međuvremenu saznao iz štampe, vjerujte ja sam dobio manje. U štampi su čak bili transkrip razgovora između nekih, što ja u materijalu nisam dobio. Prema tome, ako ćemo da dođemo do konačne istine o ovom slučaju, mislim da bi trebali da prihvatimo činjenicu i da javno pred očima javnosti govorimo o tome i na kraju donesemo odgovarajući zaključak.

Prema tome ja se zalažem za otvorenost pred našim građanima. Hvala vam.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Gligoriću.

Dame i gospodo, naravno sve mogućnosti Parlament ima da donese odluku kada hoće da otvori ili zatvori sjednicu. To je stvar poslanika i Parlamenta.

U tom smislu ja dajem pauzu 10 minuta da se sa predsjednicima klubova vidimo hoće li sjednica biti otvorena za javnost ili neće.

Dakle pauza od 10 minuta da predsjednici klubova se dogovore.

/PAUZA/

Molim, ako se da pauza 10 minuta da se držimo tajminga. Ko hoće pauzu pola sata ili sat neka zatraži. Dobiće pauzu. Ali molim poslanike koji su došli, jedini razlog što smo sazvali da radimo, da prisustvuju sjednici. Nema potrebe da Služba skuplja poslanike po hodniku da bi održali kvorum.

Dame i gospodo dakle ima prijedlog da nastavimo ili da sačekamo poslanike koji su tu, ali neće da uđu ili ne ulaze. Nastavljamo.

Dame i gospodo dakle u razgovoru sa predsjednicima većine klubova stekao sam utisak da je većina klubova zato da se javnost ne isključuje iz rada ove sjednice, da imamo dakle otvorenu sjednicu uz napomenu Kolegija i moju lično da se vodi računa o materijalima koje ste dobili u koverti i da svaki poslanik u diskusiji mora da vodi računa o tome što se zove "strogo pov." dok nadležni organi ne skinu tu oznaku, a to piše više od zaključka. I mi ćemo se, molim vas lijepo, sve ćete dobiti, dajte da vodimo sjednicu. Sve vi to znate.

Dakle izjasnićemo se jesmo li zato da se vodi otvorena rasprava da se ne isključuje javnost iz ovog zasjedanja.

Ko je za to da se sjednica vodi, da bude otvorena za javnost? Molim vas da se izjasnimo?

Ko je za to da sjednica bude otvorena za javnost? Diskutovaćete o tome. Molim vas.

Ko je za to? Molim dignite kartone.

Ko je protiv?

Ima li izdržanih?

Uz jedan glas uzdržan, dva, konstatovali smo da je sjednica otvorena za javnost.

Molim dr. Lagumdžiju i stvarno poslanike da budu prisutni u sali kada brojimo i na ivici smo kvoruma.

Dakle donjeli smo odluku da sjednica bude otvorena za javnost. Molim poslanike da u svojim raspravama dakle vode računa o napomena koje je dao Kolegij.

Dame i gospodo poslanici, vi ste danas dobili izvještaj Istražne komisije o tzv. slučaju "državni udar".

U izvještaju ste dobili materijal koji je dostavljen Istražnoj komisiji od Ministarstva bezbjednosti Bosne i Hercegovine koji nosi naslov Informacija na zahtjev Istražne komisije.

Uz tu informaciju Ministarstvo bezbjednosti je dostavilo niz priloga koje je pribavilo od federalnih organa.

Kao što ste vidjeli materijal nosi oznaku "strogo povjerljivo", "službena tajna". Iz tih razloga sam i dao napomenu da se vodi računa u raspravi.

Otvaram raspravu vezano za Izvještaj Istražne komisije. Izvolite. Gospodin Momčilo Novaković, pa gospodin Gligorić.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, kolege poslanici, ja neću voditi raspravu o ovom izvještaju zato što ne znam da nađem granicu između onoga što je povjerljivo, a što nije, odnosno šta smijem ovdje reći, a šta ne smijem sobzirom da je predlagač stavio "strogo pov.". E sada ja zaista ne znam šta tamo i ko je po kom kriteriju ja treba da kažem šta nije, a šta jeste "strogo pov." i šta smijem reći, a šta ne smijem. Iz tog razloga sam bio uzdržan kod glasanja kod glasanja dakle o ovom prijedlogu i čudi me zaista stav ovog doma iskazan glasanjem.

Drugo, interesuje me i pitam predsjedavajućeg je li uvodimo novu praksu konsultacija sa predsjednicima klubova pojedinačno ili zadržavamo praksu koja je bila do sada da predsjedavajući, odnosno Kolegij sa predsjednicima klubova sjedne i dogovori se. Ako je nova praksa razgovori po hodnicima oko stavova dnevnog reda, onda molim

da to tako kažemo i da to javno objelodanimo da je to novi način rada. Samnom niko nije nikakve konsultacije vršio u vezi sovim. Hvala lijepo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodinu Novakoviću.

Dame i gospodo želim prvo da skrenem pažnju na neke stvari. Oni koji nemaju snage i ne znaju naći granice neka se drže vlastite snage i vlastitih granica. Ima onih koji kada se druge stvari nađu i snage i probiju granice.

Ja sam zato da ovaj parlament radi legalno. Mi smo se glasanjem izjasnili šta hoćemo, a šta nećemo. Ja sam otvorio raspravu naspram izvještaja komisije. Gospodin Novaković je iznjeo svoj stav i ja ga poštujem. Ali, dakle otvaram raspravu i molim da ne čitate lekciju Kolegiju. Dakle pozvani predsjedavajući klubova. Vidjeli ste kakva je atmosfera bila jednoglasna. To što Momčilo Novaković ne zna odrediti granicu, ne bi trebao biti problem, ili zna ovog parlamenta. Ili bilo ko drugi, Nikola Špirić.

Dakle otvaram raspravu vezano za izvještaj Komisije. Izvolite. Gospodin Gligorić.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Dame i gospodo, što se tiče samog materijala, već sam rekao da je više rečeno u štampi nego što u materijalu koji smo mi kao poslanici dobili. Istovremeno kada neko govori o granici između šta treba da kaže, a šta ne, u smislu zabrane materijala koji su šifrovani po "strogo pov.", ja mogu da kažem i tamo nema nekakvih posebnih stvari, a vjerujte kao čovjek ne bi mi palo na pamet, to je stvar čak iz kulture ili neukusa, ukoliko bi neko iznosio telefonske brojeve pojedinih ljudi koji su tamo u materijalu rečeni. To je stvar jedne opšte kulture da ne možeš da daš dok ne pitaš nekog prijatelja ili bilo koga da mu daš i ustupiš telefonski broj.

Sama štampa je puno toga već rekla, objavila je određene transkripte razgovora između, što mi kao poslanici nismo dobili. I to se svodi na ono što sam i prošli puta govorio da ustvari bezbjednosne službe, državna bezbjednost, zovite ih kako god hoćete su ustvari službe koje rade za političke partije, za nacionalne partije, za SDA, HDZ i SDS. I te podatke i informacije koje oni obrade donose njima i to nije državna bezbjednost, nije služba koja treba da se bavi državnim pitanjem, nego je to u funkciji održavanja na vlasti nacionalnih stranaka i to se radi ovih 13 posljednjih godina. Donosi se privatno, donosi se u kabinete i na taj način oni ustvari krše upravo zakon koji treba da i propisuje da informacije treba da se dostave na odgovarajuće nadležne adrese u institucije sistema.

Evo mogu ja sada da pitam kao poslanik, mogu da razmišljam i dalje u odnosu na ovo, a to je

NIKOLA ŠPIRIĆ

Samo malo, pustite da kolega završi. Svi ćete dobiti šansu da kažete šta mislite. Što ste nervozni? Šta je? Kolega govori molim vas. Svi ćete dobiti šansu da kažete.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Evo saću recimo da pitam gospodina Beriza Belkića. Stranka za BiH čini vlast. Da li je on dobio informacije "strogo pov." od bezbjedonosne bilo koje službe u Bosni i Hercegovini? Ja vjerujem da nije.

Ali isto tako vjerujem da je gospođa Seada Palavrić ispred Kluba SDA to dobila. E sada vršite vlast. Ali na koji način vršite tu vlasti? Nekome se donosi, ali tvrdim nacionalnim strankama i da su službi očuvanje njih na vlasti. Jer ako tamo stoji da je jedino problematično to što opozicija traži vanredne ili prijevremene izbore i da to treba da bude državni udar i rušenje, znači institucija u Bosni i Hercegovini što se pripisuje dr. Lagumdžiji i kako oni kažu tzv. grupi za državni udar, onda je to legitimno pravo opozicije i ja vam mogu do mraka govoriti ovdje da želim vanredne i prevremene izbore na svim nivoima u Bosni i Hercegovini. Jel to treba sada neko tamo u blok lipu da me zapiše, pa da onda pošalje nekim šefovima političkih lidera, nacionalnih stranaka i kaže – pridružio se i gospodin Gligorić i on želi da sruši državnu instituciju.

Prema tome, a istovremeno kada govorimo o čuvanju te državne tajne vi me podsjećate na ONO i DSZ optenarodnu odbranu i društvenu samozaštitu, kada su usvakom selu imali metalnu kasu i imali su "strogo pov." materijale i na kraju šta se dogodilo. Pa nisu dali da narod čita kako da se spasi, odbrani i propali smo i srušili jednu lijepu zemlju koja se zvala Jugoslavija.

E sada isto tako, ali na drugi način "strogo pov." donosite. Ustvari vi ugrožavate institucije sistema Bosne i Hercegovine. To je državni udar na institucije sistema Bosne i Hercegovine, način kako rade službe bezbjednosti u Bosni i Hercegovini za stranke, a ne za državu.

Ja sada optužujem vas i državnu bezbjednost i službe koje su na taj način stavile se u funkciju politike. I zato vas molim da o tome razmislite. Iz materijala koji smo dobili sasvim je jasno da tužioc kaže da nema elemenata "državnog udara".

Ja vam predlažem da Parlament sa svoje strane ima snage i kaže da nije bilo elemenata "državnog udara", da kvalifikacije koje smo mi dobili apsolutno ne stoje i da gospodina Lagumdžiju, ili ove ljude koji su ovdje prozivali treba osloboditi svake takve odgovornosti zato što je to stav i tužioca.

Istovremeno bi trebalo da komisija koja već postoji, bilo bi dobro da je proširimo i da ta komisija se zatraži način djelovanja rada bezbjednosnih službi u Bosni i Hercegovini, jer iz onog materijala treba se postaviti mnogo pitanja u smislu ko je odgovoran, ko je naručioc, kome se dostavljalo i za kakve namjene.

Prema tome, mislim da bi se trebali uozbiljiti nakon svega, a to je da politički optuživati, a istovremeno imati informaciju nekakve bezbjednosne službe koja treba ustvari samo da bude garancija za napad na političke neistomišljenike i zamislite proširuje se to praktično i na svakog građanina koji politički misli i na svakog novinara koji su ovdje za ovom govornicom prozivali bez razloga. U kakvu mi to ulazimo zemlju? Jel to moderna i demokratska država? Jel to ono što vi iz nacionalnih stranaka kažete da ste reformisti? Jel to država u kojoj treba da se građanin, političar, opozicija i novinar plaše? To je ta snažna poruka pod "strogo povjerljivim" koju vi želite da sakrijete od očiju javnosti. Ja ne želim da učestvujem u takvoj priči. Nema razloga da se bilo šta krije u ovoj zemlji. Nas su takve bezbjednosne službe koje su prisluškivale ljude po kafanama, šta priča, šta pije i o kome govori koštale i isto se tako sada radi.

I morate priznati svako onaj koji je izašao u javnost i optužio gospodina Lagumdžiju bi trebao da kaže na osnovu čega. Ako je neko izašao da kaže, evo sada u ovom slučaju gospođa Seada Palavrić, kakve je ona imala informacije da kaže da je, da se priprema "državni udar". Ili je možda to bio neki loš san? Ako je loš san, ja se vama izvinjavam, vi ste loše sanjali i onda ste pred novinarima ispričali. Ali ako je to na osnovu činjenica, a mi smo vidjeli u "strogo pov." da to nisu nikakve činjenice i da se bez razložno optužuju ljudi, onda je to politika iza koje stoje interesi da se održe na vlasti, a da se u ovom slučaju jaka politička partija kao što je SDP u Bosni i Hercegovini optuži da je opterećena vlašću, ne bira sredstva i da se tako oslobode neugodnog političkog protivnika, koji naravno u jednom smislu narasta u očima svoje javnosti.

Prema time, ja predlažem da se na osnovu materijala koji smo dobili može sa sigurnošću utvrditi da konstatacije ne stoje kada je u pitanju "državni udar". Gospodin Lagumdžija i tzv. grupa, kako je nazivaju nije apsolutno ničim dokazano da su imali namjere da na tom bilo šta rade.

Da se zatraži odgovornost od poslanika koji su u javnosti izašli sa informacijom, a da prije toga nisu imali činjenice, jer i ovo dezavuiše praktično od tužioca.

I da se prošili komisija kako bi ustvari radila upravo na ovom drugom dijelu, oni koji su naručili, koji su odgovorni i koji su proizveli ovo stanje nepovjerenja u Bosni i Hercegovini.

Ja znam da ste malo iz nacionalnih stranaka nervozni. Moć je dugo trajala, ljudi su naučili da budu poslušni. Ovi u policiji posebno u tim bezbjednosnim službama, tajnim službama, političkim koji su cijeli jedan period davali jedne informacije koje su čak bile vrlo teške i sudbonosne kod donošenja određenih političkih odluka u Bosni i Hercegovini. Sa takvom praksom treba prestati. Treba nastaviti na osnovu zakona i izvršiti reformu unutar policijskih službi i na taj način pokušati urediti jednu zemlju, a ne da se ona zove policijska država Bosna i Hercegovina.

I ovim završavam. Na ovaj način kako ste radili, kako ste stavili u funkciju ove službe, vjerujem da Ministarstvo sigurnosti nije uopšte uključeno. Ja vjerujem da ne mogu dobiti podršku u buduće za svoj rad, a dok se to ne promjeni danas Bosna i

Hercegovina na način kako to žele nacionalne stranke jeste policijska država u kojoj građani ne mogu da se osjećaju sigurno.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem poslaniku gospodinu Gligoriću. Za repliku se javila gospođa Palavić, pa gospodin Novaković.

SEADA PALAVRIĆ

Meni je zaista žao što se moram javiti za repliku, jer sam bila odlučila da na ovu temu opće ne diskutujem danas.

Međutim, zaista me ponašanje gospodina Gligorića šokira. On mene optužuje za ono što on čini za ovom govornicom. Iznosi paušalne i ne provjerene pretpostavke.

Dopustite gospodine Gligoriću da vam kažem da ja nikada još uvijek nisam vidjela izvještaj FOS-a i nisam ga dobila ni kao potpredsjednica SDA niti kao šef Kluba, ali dopustite da ste pročitali ono što je pisalo, vi biste tretirali cijeli izvještaj ove naše istražne komisije, pa biste vidjeli da je izvještaj FOS-a mogao dobiti onaj ko je Ustavom i Zakonom o sigurnosno obavještajnoj službi u Federaciji bio ovlašten na to. Dakle to je 15 ljudi, ja ne znam koji su, ali sigurno ih ima iz Stranke za BiH, jer jedan od njih je potpredsjednik Federacije. Dakle morali su ga oni dobiti i oni su ga dobili. Da je prisluškivanje vršeno u skladu sa Zakonom o federanoj sigurnosnoj obavještajnoj službi i vidjeli biste da komisija konstatuje da nema krivičnih, da uzima akt tužiteljstva prema kome ono uviđa da nema krivičnog djela iz glave 15., ali daje upute FOS-u šta dalje da uradi. O tome čutite.

Isto tako čutite o prijedlogu ove istražne komisije da skine oznaka tajnosti sa izvještaja i da se cijela javnost upozna sa onim što tamo piše. I za vašu informaciju, bilo bi dobro da zaista u vašoj želji da mene okrivite, malo se prisjetite i da govorite argumentima.

Gospodin Lagumdžija i ja smo imali duel koji je počeo 7. avgusta ove godine za ovom govornicom i samo na tu temu smo nas dvoje imali duel. Na temu izvještaja FOS-a i dovođenja gospodina Lagumdžije u kontekst sa izvještajem FOS-a i navodnim "državnim udarom" ja nisam rekla niti jednu riječ i molim vas da se tako ponašate. Sve što kažete, ovo su ozbiljne stvari, bilo bi dobro da i priložite argumente. Nemojte unaprijed naoštreni dolaziti i govoriti ono što nije istina, ili što su samo vaše puke pretpostavke.

I dalje kažem, radi poslanika koji su moje kolege, ja još nikada izvještaj FOS-a nisam vidjela i dakle ne mogu ga ni komentirati. Hvala lijepo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospođi Palavrić. Za riječ se javio Momčilo Novaković, pa gospodin Gligorić. Jel može gospodine Gligorić, pošto je replika?

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Uvažene kolege, ja nisam izašao da repliciram gospodinu Gligoriću, zato što je za repliku potrebna ozbiljna diskusija i ozbiljan razlog, a ja to nisam našao.

Ali sam izašao da repliciram predsjedavajućem na njegovu izjavu da ja držim predavanja ovdje, pa ću pročitati član 21. Poslovnika – Kolegij radi u proširenom sastavu uz učešće predatavnika svakog poslanika na konsultacijama u vezi sa pripremanjem plenarne sjednice. Pri tome odlučuje o obaveznim tačkama i drugim mogućim tačkama. b) Konsultacijama u vezi sa pripremanjem mogućeg radnog plana i c) svim drugim pitanjima, pretpostavljam da je to pitanje u ovoj grupi, koja bi mogla uticati na funkcionisanje Doma.

2. Prošireni kolegij nastojaće da usvaja odluke koncenzusom. Ako napori da se postigne takav koncenzus ne uspiju, odluke će usvajati Kolegij koncenzusom.

Molim vas, ja ništa drugo nisam tražio nego da se Prošireni kolegij drži i saziva u skladu sa Poslovníkom, a ne pojedinačno sa predsjednicima klubova. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Novakoviću, a za riječ se javio gospodin Lagumdžija, prvo gospodin Gligorić pa onda Lagumdžija.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Dame i gospodo,

Koleginica Seada Palavrić, nije u stvari ništa, praktično demantovala od onog što sam govorio, niti je potkrijepila bilo kakvom tvrdnjom. Ja i dalje stojim kod vaših izjava, vezano za ovo da su one bile ne odmjerene i da su možda nisu imale krajnje namjeru, ali svakako u javnosti nisu tako dobro shvaćene. Sami ste isto rekli da izvještaj niste dobili i to vam vjerujem. Ali, istovremeno onda govorite da u ovom zaključku, dobro, s tim se slažem stojim da prema kosu treba da su se dale instrukcije od Tužilaštva šta treba da urade. Vjerujte, ako ste pažljivo čitali da sam tamo u tim službama bila bi me sramota na način kako se konstatovalo da oni, apsolutno ne znaju da rade, aljkamo, nepotpuno, netačno, ne obrađeno itd. takve kvalifikacije. Pa vjerujte ljudi raditi u takvoj službi a istovremeno optužiti nekoga ne može da bude važnija stvar, odnosno pitanje odgovornosti mora da se nametne kod tih ljudi, koji su cijelo vrijeme bili nedodirljivi, koji daju ocjene o ljudima, kao da su oni psiholozi, kao da su oni ne znam kakvih kvalifikacija, nego se radi o ljudima koji ne znaju da rade soj posao i Tužilaštvo je to potvrdilo u onim dokumentima. Što o tome ne govorite kako imamo sposobne i

odgovorne službe da bi pratile na najvišem nivou ono što oni trebaju da rade po zakonu, ako, znači, govorimo o tome.

Naravno, na samom ovom kraju, mislim da ne treba da se ljutite, jer niste ništa rekli novo u smislu, kao što ja kažem, suprotno vašoj tvrdnji da se to dostavlja nadležnim institucijama sistema. Ja isto vama tvrdim da se to dostavlja tajno, dostavlja se određenim liderima, u kasnim noćnim satima i onda se dogovara strategija kako uništiti opoziciju. Evo ja imam ...

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem dr Gligoriću. Za riječ se javio dr Zlatko Lagumdžija. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Cijenjeno predsjedništvo, dame i gospodo, cijenjene kolege i kolegice,

Ja moram priznati da sam se dugo dvoumio da li da se ovome pristupi kao jednoj, ne znam kako da kažem Nušićevskoj komediji ili nekoj priči, balkanskom špijunu, ili da od ovoga napravimo jednu komediju, da o ovome razgovamo na jedan način, koji bi pokazao koliko je ovo sve skupa neozbiljno urađeno, da pruža priliku da se, ovo što smo dobili pokaže, to mogu slobodno reći, što bi rekao moj kolega Duraković, jedna kretenska konstrukcija, jedna maloumna konstrukcija, a onda sam shvatio da bi bilo suviše da su ovo suviše tragične stvari i da su ovo suviše krupna pitanja ovdje se otvaraju, da bi se s tim šalili, šprkali, zezali izvinjavam se na svim mojim mogućim ...

Ovdje se vidi, uvidom u ovu dokumentaciju koju smo dobili, da se ne radi samo o ljudima koji su na granici medicinskoj, koja ne bi htio koristiti, jer sam dr za kompjutere a ne zato, ali ovdje se vidi da je, praktično, da je obavještajna služba, kroz ljude koji su ovo potpisali i za sada da ne ulazim u to, ko ih je pokrivaio i ko je stajao iza njih, ali da je ovdje obavještajna služba napravila takva, takve zoloupotrebe, da je tako bacila pod noge elementarna ljudska prava ljudi, čija se imena uopšte ovdje spominju i brojevi telefona pišu, a da se ne zna ko su. Sve evropske konvencije o ljudskim pravima i slobodama, Ustav BiH je zgažen u ovim papirima, bačen pod noge o politici o medijima, na jedan primitivan način, koji danas ne bi mogli naći ni u Sjevernoj Koreji, do jučer ni u Iraku se ovdje obavještajna služba poigrava sa imenima ljudi. Biću vrlo konkretan, da ne bih bio apstraktan, ali ću govoriti o onim stvarima iz ovog kojima su narušena moja elementarna ljudska prava i zato niko nema pravo da tamo gdje su moja elementarna ljudska prava kao građanina i kao poslanika narušena da stavlja oznaku strogo pov.

Ja sam negdje tamo prije dva mjeseca dobio, ne znam ni sam od koga, neko se potrudio da mi dostavi ovaj dopis koji ima tri stranice od 1.09. na kojem piše službena tajna i strogo povjerljivo, koji je potpisao zamjenik ravnatelja obavještajne službe. Kad sam to dobio, pročitao sam i prvo što mi je palo na pamet je, da slučajno nekom ne kažem šta sam vidio, jer sam bio ubijeđen da mi je to podmetnuto. Bio sam ubijeđen da to što sam vidio prije dva mjeseca u jednoj anonimnoj kovrti što mi je poslano, mislio sam da mi je ovo neko poturio od ljudi koji su ovo sve napravili pa da ja počnem da objašnjavam

da oni pišu to i to, a da onda oni meni kažu da ja mislim da su oni kreteni, jer to nije tačno.

Kad sam prije nekoliko dana dobio ovaj dopis, bidio sam da ono što mi je poslano prije dva mjeseca je autentično, a evo šta tu stoji kako su narušena elementarna ljudska prava jednog čovjeka koji se sticajem okolnosti ovdje zove Zlatko Lagumdžija.

Obavještajna služba je tužiocu poslala dopis u kojem kaže da su prateći jednog penzionera, utvrdili nezakonite aktivnosti i ovdje piše da je utvrđeno postojanje organizirane grupe, dakle, mi smo organizirana grupa, koja se bavi nizom nezakonitih radnji i ovdje je navedemo da je najbitnija i najopasnija ta naša aktivnost, pokušaj destabilizacije aktuelne Vlade Federacije i Vlade BiH. Ovo nije nezakonito ni u jednoj demokratskoj državi na svijetu. Ne džrave stabilizacije nego vlade i da to sve radimo kao najcrnju i najopasniju činjenicu koja narušava zakon, to što želimo isprovocirati prijevremene izbore. Ja kad sam ovo pročitao, nisam vjerovao da je ovo tačno dok nisam dobio sa potpisom predsjedavajućeg i njegova dva zamjenika i onda ovdje se kaže kako ta grupacija koristi ni manje ni više nego više oblasti. Mi koristimo oblasti da bi to uradili, ne banjalučku, tuzlansku, mostarsku, sarajevsku, što inače činim, mi, inače koristimo te oblasti, ove geografske, da bi rekli da ova vlada ne radi dobro i da treba ovo što prije da se skloni.

Međutim, ovdje su oblasti potpuno drugačije. Ovdje se kaže da jedna oblast koju mi koristimo su medije. Ovdje se navode tri medija i četiri novinara sa imenom i prezimenom, dakle, mi koristimo te medije. To je oblast. Zatim koristimo federalni MUP, čak tu stoji za jednog čovjeka da su oni raspravljali o njegovoj, njegovim psihijatrijskim nalazima, pazite u psihijatrijskim nalazima čovjeka raspravlja obavještajna služba, pa to je elementarno narušavanje svakog ljudskog prava u svakoj zemlji na planeti, uključujući i totalitarne. Zatim se konstatuje da smo koristili oblast kao MUP jednog kantona, gdje su neki ljudi primljeni na posao, istina preko Evropske policije i IPTF, pa smo mi koristili tu oblast i onda se vaš kolega, ovo se može svakom desiti sutra. Ja sam optužen da koristim oblast koja se zove politika i to tako što kontaktiram sa jednim novinarom, a povremeno sa jednim penzionerom i oni mene zovu lider. Dakle, molim vas, ovdje je poslanik koji sjedi sa vam optužen da je napravio državni udar i piše jedino što je on uradio da kontaktira sa jednim novnarom i povremeno sa jednim penzionerom i da me oni zovu lider. Pa taman kad misliš da je to kraj cijele blamaže, ti vidiš da je to samo uvod u to sve zajedno.

Ti vidiš ovdje da je obavještajna služba prisluškivala djelatnike Haškog tribunala, a znali su da nato nemaju pravo i da time krše Dejtonski sporazum i on se time hvali, pišu, potpisuju to i jednog od njih optužuju da ima vulgaran riječnik, a drugi kaže da mu je mala plata. To sve ovdje piše, to je optužba za državni udar, zatim možete da vidite nešto iz čega, vjerovatno bi učiteljica u osnovnoj školi oborila dijete zbog nesuvisle rečenice, a možda, pošto ja ne želim da upadnem u psihijatrijsku zamku pa da kažem nešto drugo, ovdje se spominju neki ljudi koji su s nekim negdje pričali, pa neko nekog zna, pa neko je odavde, pa neko je odande i sve to u jednoj rečenici i da se oni svi dugo znaju. Pazite, ovdje je optužena grupa ljudi da se dugo zna. Ovdje normalno kaže da smo mnoge dužnosnike u razgovorima da smo ih napadali. DA smo mi kad smo pričali rekli, da gospodin Tihić, ili gospodin Čović, ili Lozančić, ili Terzić ima neki Džuvo Halilović, kao

i mnoge dužnosnike sve tri nivoa vlasti da smo mi o njima govorili loše, mi mislimo da oni ne rade dobro svoj posao, to piše ovdje, to je državni udar. Mi mislimo da u Predsjedništvo i u Vladi postoje ljudi koji ne rade dobro i onda na kraju se konstatuje da je navedena grupacija se bvala prikupljanjem podataka o raznim fizičkim i pravnim licima iz oblasti ekonomije, gospodarstva i sigurnosti. Što koriste u dnevno političke svrhe. Ja sam mislio da je ovo optužba protiv direktora Statističkog zavoda, međutim, ovo je optužba protiv nas, da skupljamo podatke, čitamo ove materijale i koristimo sve ovo zajedno. Nažalost, ovo nije kraj. Nažalost, vi možete da vidite ovdje iz onoga štošnam je tužilac napisao, da, pored mora materijala pet stotina ili koliko strana šta je ko pričao s kim preko telefona, ko koga zna, ko je s kim imao fizičke kontakte i razgovore, ovdje stoji svašta nešto samo fali odobrenje Vrhovnog suda za prisluškivanje. Vrlo interesantno. Sve ima. To ovdje piše. Samo fali odobrenje Vrhovnog suda. To istina obavještajna služba kaže da oni to imaju, s obzirom na to koji je kvalitet njihovih informacija, veliko je pitanje šta oni sve imaju. Vidim gospodin Džaferović se smješka. Baš me interesuje bi li gospodin Džaferović volio da mi odgovori sa ove govornice, kao profesionalac, kao čovjek koji je bio jedan od vodećih ljudi profesionalaca u AID-u. Da li bi on ikad potpisao ovako pismo? Ali, to je posebna tema. Baš bih volio da odgovori jednog dana, nadam se da će mi odgovoriti ovdje pošteno ljudski, bi li ikada kao profesionalac potpisao jednu ovaku baljezgariju? A to je tema, koju, nadam se da ćemo, od prilike da oni odgovore.

Dakle, ovdje je konstatovano puno toga, konstatovano je, dakle, da obavještajna služba ima pravo da radi ovo što sam naveo.

Tužilac na jedan suptilan način daje ocjenu materijala i on konstatuje da nema organizovane sumnje, osnova sumnje da postoji organizirana grupa, počinila bilo kakvo krivično djelo, ali želim da ovdje vas podsjetim šta tužilac naglašava, a ne treba biti tužilac da bi ovo trebalo naglasiti, mi kao poslanici ovo trebamo naglasiti.

Prvo, on nas podsjeća, da je Ustavom Federacije utvrđena obaveza osiguranja najviših standarda međunarodno priznatih prava i sloboda, posebno slobode govora i mišljenja, zabrane svake diskriminacije zasnovane na političim i drugim uvjerenjima, da je zagarantovana sloboda udruživanja i pripadanja političkim partijama i slobode, uživanje političkih prava, te obaveze direktne primjene Evrpske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda i njenog prioriteta nad domaćim zakonima. On nas podsjeća da je članom 15. Zakona o obavještajnoj službi zabranjeno, podvlačim, zabranjeno prikupljanje informacija o licu samo na osnovu njegovog političkog mišljenja i članstva u političkoj stranci i da je služba po zakonu depolitizirana i ne može raditi na unapređenju zaštite ili ugrožavanju interesa bilo koje stranke ili organizacije, što je ovdje sve urađeno suprotno tom zakonu, zatim nas podsjeća da je Federalno Tužilaštvo od ureda tužioca, dobilo podatak da su određena lica zaposlena u tom uredu i da imaju status stručnog konsultanta i tim licima se daje legalan osnov prikupljanja svih podataka, zatim nas tužilac podsjeća da je materijal pod odznakom strogo povjerljivo koji je dostavljen na ruke najviših dužnosnika Federacije procurio u javnost, zbog čega je vršena neviđenja medijska kampanja protiv mene i mnogih drugih odavde, s ciljem evidentne političke diskreditacije u funkciji jačanja pozicije vladajućih nacionalnih stranaka.

Inače, gospođa Palavrić je s pravom, ja želim da potvrdim tačno što je ona rekla da je tek 7. avgusta otvorila ovu debatu. Potpuno je u pravu. Ja sam pogledao u svoj kalendar. Međutim, vi ste tu debatu otvorili u sred ovog prisluškivanja, iz čega mogu samo zaključiti da ste vi, što kažu bili onlajn na vezi, jer ovo je prisluškivanje počelo 2.07. i trajalo do 26.08. Sve što ste vi 7. avgusta govorili, poslije četiri sedmice našlo u ovom izvještaju, koji sam ja označio kao kretenski.

Na osnovu ovoga se može izvesti sjedeći zaključak. Prvo da je FOS, suprotno zakonu i bez ikakvog ovlaštenja vršio mjere nadzora nad licem, nad kojim to nije mogao vršiti. Em se radi o uposleniku Haga, em se ovdje vidi da nalog suda, tužilac nije imao na rapsolaganju.

Također se vidi da je takvim postupanjem se teško povrijedila osnovna ljudska prava i građanska sloboda svih lica koji su navedeni u izvještaju, svih, na privatnost, na slobodu mišljenja, na slobodu govora, na slobodu političkog udruživanja i na slobodu pripadnosti nekoj političkoj partiji. Sve je to ovdje narušeno, zgaženo, da se pokuša ugroziti osnovna sloboda informisanja. Tačno se vidi. Ovo nije rađeno ni u najcrnjem vaktu ni kog Miloševića ni kod Tuđmana, ovako ugrođavanje, ovako nije. Volio bih da i o tome, je li to odgovor za alžirsku grupu ovo što ste radili nešto. Pa recite, ovo je odgovor za alžirsku grupu, možemo tako razgovarati.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja bih molio da se ne dobacuje sa mjesta, da poslanik zvrši, pa ćete imati svi pravo da govorite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Zatim se može izvesti zaključak da je pokazano elementarno neznanje u pogledu svoje zakonske pozicije nadležnosti obavještajne službe, koja je djelovala suprotno zakonu u funkciji jedne ili dvije vladajuće partije i pokušavajući osporiti legitimno pravo opozicione partije na vlasti da takve partije i njihove čelnike ili članove objektivno kritikuju, zatim se može konstatovati da je nezakonitim radom se dozvolilo da službene osobe omoguće i učine dostupne za javnost podatke, koje su označene kao službena tajna i da to daju medijima koji su bili u funkciji vladajuće nacionalne stranke.

Iz onoga što se iz izvještaja može zaključiti jeste, da udar na pravni poredak, sistem i ustavni poredak i njegovo podrivanje nije niti je mogla pripremiti organizovana grupa, nego da je ovo pripremio i organizovao FOS ili obavještajna služba. Obavještajna služba je sa ovim izvršila elemente državnog udara, pošto je radila suprotno zakonskim ovlastima i na način na koji se demokratski procesi u zemlji pokušavaju sasjeci u korijenu, što više ne liči samo na totalitarizam, nego na pokušaj uspostavljanja policijske države u najcrnjem njenom obliku. Na bazi ovoga, mislim da je jasno, da se od FOS-a trebaju zatražiti informacije o konkretnim aktivnostima u pogledu preduzetih mjera na otkanjanju onih lica, koja su uradila ovakve nezakonite radnje, da se utvrde motivi lica po

čijem su nalogu takve radnje preduzete, da se otkriju lica koja su omogućila distribuciju takvih podataka u javnosti, da se preduzmu sve mjere da se sve sigurnosne službe, na svim nivoima organizaciono i kadrovski postave tako da na svoju ustavnu i zakonsku ulogu obavljaju tako da su depolitizirani, da su oslobođeni uticaja bilo koje političke partije ili pojedinca, uz garantovanje Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i sloboda svakome onome ko živi u ovoj zemlji i, u kranjem slučaju, želim još jednom da kažem, da smatram da bi, u smislu predlaganja nekih zaključaka, jasno je svakome da zaključak da Zlatko Lagumdžija nije pravio državni udar, ne treba meni zaključak Parlamenta o tome, ja mislim da ovo Parlamentu treba zaključak da se ovakve stvari ne mogu ljudima stavljati kao etikete, na jedan ovako primitivan način i politikantski, ali mislim da ova komisija tek sada kad vidite ove materijale, treba da počne da radi da se proširi, da se skine oznaka strogo povjerljivo sa ovih stvari, da bi se mogla javnost da vidi na kakav način se ovdje narušavaju ljudska prava od jedne obavještajne službe, jer ovdje nema ništa tajno, osim što tajno pokušavaju da naprave oni koji su napravili ovo do čega su nas doveli. Ponavljam još jednom da ja o Vladi Federacije BiH i o Vladi Republike Srpske, koja ovdje nije spomenuta, mislim sve najgore, u smislu njihovog izvršavanja obaveza koje su preuzeli prije godinu dana, kao i oni o meni, ali meni nije palo na pamet da ih prozivam da prave državni udar zbog toga.

Meni je, također jasno da su se ovdje pobrkale kruške i jabuke, jer predsjednik SDA je optužio, na bazi ovog izvještaja u javnosti mene i moju političku stranku iz koje dolazim da mi djelujemo. Dakle, kraj citata. Dakle, ovdje se vidi da opozicija optužena što djeluje. Naš je problem u očima nekih ljudi, očigledno što mi uopšte postojimo i, mislim da je to predmet, trebao biti predmet rasprave ove komisije.

Također, smatram da bi Komisija trebala da se proširi i da ustanovi ko je kreirao lažne optužbe koje su ovdje napravljene? Koje mjere treba da se preduzmu da se zaštiti ugled države u inostranstvu i u zemlji i da se ojača povjerenje građana u institucije sistema, da se vidi ko je i na koji način kršio međunarodne konvencije o ljudskim pravima i slobodama i Ustav BiH, kroz kreiranje ovakvih izvještaja po toj osnovi i ne ovlašteno širenje informacija, kojim su narušena Ustavom zagarantovana prava pojedinaca i institucija, Komisija bi trebala da vidi da li su i na koji način narušavali zakone i neosnovano optuživale građane BiH za organizovanje i rušenje ustvnog poretka nasilnim putem. Komisija bi trebala da radi javno i da svoj izvještaj ovom domu podnosi najmanje jednom mjesečno dok ne okonča svoj i, na kraju mislim da bi Komisija trebala da ispita ulogu međunarodne zajednice u ovom. Uloga Visokog predstavnika i međunrodne zajednice u cijelom ovom slučaju je, apsolutno sramotna. To je moj stav, koji želim ovdje za govornicom da kažem, jer Visoki predstavnik je u stanju da se očituje na mnoge potpuno efermerne stvari, a ovdje kada je narušena i zgažena Evropska konvencija o ljudskim pravima i slobodama prema čitavoj jednoj političkoj partiji, prema čovjeku koji sjedi ovdje, a svakom se od vas to sutra može desiti. Nemojte zaboraviti da se svakome ovo može desiti, ako ovo prođe ovako. I, ja ću se boriti da se ovo nikome ne desi. Meni se desilo, ja nemam šta ponovo da proživljavam i danas i sutra, u nekom vremenu, ako me zdravlje posluži ili štokažu pa se promijeni uloga. Mi danas trebamo staviti tačku na ovu stvar na pravi način i neke politikanske rasprave, ja sam spreman da ih ostavimo za neku drugu priliku, ali ovdje se mora Parlament ovaj očitovati prema tome

da nikada ni jedna obavještajna služba nema pravo da kreira što je kreirala ovdje, a nek sudovi rade svoj posao i kolegice Palavrić, mislim kolegice kao poslanice ovdje, u pravu ste vi, tužilac je na kraju rekao da treba ići dalje. Vi ste potpuno u pravu, ali on je to rekao ukoliko opisujući šta sve fali ovdje i pišići šta je ovdje sve nebuloza, on je rekao ako vi ispravite ove nebuloze, pa napravite nešto suvislo pa dajte mi. A to ni na koji način ne može biti sjena sumnje nad ljudima koji su ovdje spominjani. Nek tužilac savim prirodno obavještajna služba utvrdi za svakoga bilo šta što ima veze sa narušavanjem ustavnog poretka ove zemlje nasilnim putem, ali tužilac je ovdje vaš drugi zaključak komisije, koji aludira na to da treba nastaviti dalje je, u stvari tužiočeva jedna kulturna packa obavještajnoj službi, ljudi uredite ovo što ste uneredili pa ako imate nešto dajte. Zahvaljujem se.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem se dr Lagumdžiji. Ja bih molio ove prijedloge i zaključke, ako imate ambiciju da se izjašnjava Parlament da ih dobijemo u pipsanoj formi. Vrlo mi je teško napraviti sintezu zaljučaka poslije ovog vašeg govora, pa bih molio ako imaju zaključci da mi se u pisanoj formi dostave. Za riječ se javila za repliku gospođa Seada Palavrić.

SEADA PALAVRIĆ

Ja moram ispraviti neke krive navode gosodina Lagumdžije, prije svega kad kaže da je, da sam ja od prilike mogla znati da se vrši prisluškivanje, jer sam 7. avgusta o.g. pokrenula ovaj proces. Parafraziram, ja molim, ako ćemo biti ozbiljni ljudi uzmemo stenogram sa sjednice od 7. avgusta, iz koga ćemo vidjeti da je gospodin Lagumdžija za ovom govornicom, jedanput u početku sjednice napao vladajuće stranke, među njima i SDA i okrivio ih za bombaške napade, koji su bili aktualni u Sarajevu i da smo tada oćutali. Da je kasnije ponovo kod Koridora Vc kod rasprave o tome, opet rekao iste stvari i da sam ja tada ustala i odgovorila mu. Onda, uveće emisija «Dileme», bilo bi sobro, ako ćemo se, zaista, pozabaviti ovome, ko je plasirao lažne optužbe, onda uzmimo emisiju «Dileme» i uzmimo sve ono što smo rekli gospodin Lagumdžija u medijima i analizirajmo da li, jer ovdje se sada okreću stvari. Ja bivam kriva za ono što sam uzvratila gospodinu Lagumdžiji.

Druga stvar u kojoj ja vrlo saosjećam sa gospodinom Lagumdžijom je, ukoliko je on zaista žrtva Federalne obavještajne službe. Želim ga podsjetiti na usvajanje Zakona o FOSS-u, kada smo mi bili opozicija u federalnom parlamentu i kada smo rekli da taj zakon nije dobar i da je vrlo pogodan za kršenje ljudskih prava i sloboda. Nažalost, alijansa nije imala poslušnu disciplinu, nije mogla sakupiti 71 zastupnika i mi smo bili prinuđeni da izglasmao taj zakon sa alijansom. Ko je postavio ljude u FOSS? Kad su postavljeni? Ako mene pamćenje ne vara, od posljednjih izbora niti jedan jedini ćovjek nije mogao biti zamijenjen u FOSS-u. Koliko god smo mi na to upozoravali i ovo na šta gospodin Lagumdžija ukazuje kao nestručnost je, zaista, vrhunac nestručnosti, ali to nije moj problem, nažalost, ja ne mogu utjecati na to ni kao zastupnik u ovom parlamentu niti na bilo koji drugi način. Žao mi je što gospodin Lagumdžija žanje ono što je sam posijao.

Također, kad hoćemo govoriti o lažnim optužbama i nekorektnom ponašanju, ja bih voljela da se ispita i ono atakovanje po ulicama Sarajeva, ne znam možda i drugih gradova što su uradili Forum mladin SDP-a, sa onim listama, koje su mogle glave koštati nekoga, isto kao što su mogle i optužbe, ako nisu realne, koštati gospodina Lagumdžiju. Dakle, hajmo govoriti otvoreno i hajmo tražiti izlaz iz ovoga. Ja, zaista mislim da ova sluba ne radi na način na koji treba i mislim da Zakon o Federalnoj obavještajnoj sigurnosnoj službi nije dobar, nije dobar ni za koga od nas i, zaista, ovo o čemu gospodin Lagumdžija govori može se dogoditi svakome od nas ili se, možda, moglo dogoditi. Nadam se da su barem ta vremena prošlost. Ali, nemojte usput reći da sam ja i uplitati me i implicirati da sam ja mogla znati za prisluškivanje. Vi dobro znate da ja nisam tako visokog ranga u FOSS-u i da ne kotiram i da nisam mogla ni slutiti o prisluškivanju, ali mi nije ni trebalo prisluškivanje, jer sam ja odgovarala na optužbu gospodina Lagumdžije da vladajuće stranke ruše same sebe podmećući bombe, praveći haos po državi, što je bilo van svake pameti. Koja to vlast ruši samu sebe i, uzmimo, zaista, ako hoćemo se baviti i time, a ne, za mene su ovo dvije odvojene stvari, uzmimo i to, nemojte da se ja branim. Ovo nije inkvizicija, nije sistem kakav je bio, a za sve što mene optužujete, a vidim da je težnja da se to uradi, ja vas molim podastrite papir. Hvala lijepa.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospođi Palavrić. Repliku je tražio gospodin Lagumdžija pa onda Moranjkić, pa Potočnik.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Vrlo kratko. Želim samo da vas podsjetim da sam ja za ovom govornicom rekao da je dolaskom ove strukture vlasti se počela kreirati jedna klima nesigurnosti u kojim su, između ostalog, počeli da vas podsjetim sa ubojstvom porodice Anđelić u Kostajnici za prošli Božić, pa nakon toga pobunom zatvorenika u Zenici, koji su tražili da idu kući, a ne da imaju bolje uslove, pa nakon toga ubistvom ovdje jednog mladića u Štrosmajerovoj, za koji do dana danas 200 ljudi ne smije da potvrdi da su vidjeli da je ubijen, a to su vidjeli i na kraju sa onim što se desilo, da se uopšte u zemlji kreirala jedna opšta atmosfera straha i beznada i toje bila moja politička optužba.

Što se tiče Koridora V-c, sad dolazimo ovdje i vidimo da svi dolaze na ono što sam ja tražio u avgustu, a to je da se naprvi fizibiliti studija od strane države pa da se ide dalje i, ono zbog čega sam se najviše javio gospođu Palavrić, nemojte me pogrešno shvatiti, a to je da ja nisam žrtva takvog FOSS-a po zakonu koji je radio, nego žrtva FOSS-a koji je radio protivno zakonu, jer taj zakon su vaši poslanici i naši poslanici usvojili u federalnom parlamentu koji sami kažete, ali ovo što je ovdje rađeno, nije rađeno po zakonu pa smo žrtva, nego je rađeno protivno Ustavu i zakonu i o tome se radi. Slažem se da treba naći izlaz iz ovoga častan i da stavimo tačku na ovo i da pokažemo da smo ozbiljni ljudi da se ovakve stvari da niko ne može iz državnih činovnika, bez obzira da li ste ga vi ili ja postavili, ponašati se suprotno zakonu i kreirati ovakve i slične, nazovimo ga afere i skretati pažnju običnih ljudi od toga što nemaju šta da jedu.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem dr Lagumdžiji. Za riječ se javio gospodin Moranjkić.

MUHAMED MORANJKIĆ

Gospodine predsjedavajući, gospodo kolege poslanici i zastupnici, dame i gospodo,

Jednostavno sam se razmišljao da li da izađem za ovu govornicu ili da prećutim sve ovo što, jednostavno ne mogu da svarim i da progutam. Ali, ipak, sam se odlučio da izađem i da kažem nekoliko riječi.

Ja u svom životu, a nije baš malo tih godina, što se vidi na mojoj kosi, nisam vidio neozbiljnijeg materijala, koji nosi pečat strogo pov. ovo je bruka i lakrdija od ovako važnih i visokih i dužnosnika i državnih organa, koji se i pominju i koji su u igri kroz ove materijale.

Ovo je daleko veća satira od one sumljivo lice, koje se igra na našim daskama, a ja nisam advokat ovdje ničiji, pa ni Lagumdžijin, naprotiv, ja sam očekivao ozbiljnost tako izuzetno ozbiljnog događaja, kakav nosi pečat državni udar. To kad se kaže, treba da strepe noge svakom građaninu, a ne čovjeku koji sjedi u Parlamentu i koji je na čelu te države, koja treba da se obori. Ovim sam razočaran cjelokupnim materijalom i cjelokupnom problematikom, koja se, evo, vidite dugo povlači po ovim klupama, a danas dobija jednu vrstu epiloga. Ako je ovo državna tajna, što sam ja dobio, ja onda, stvarno ne znam šta je tajna u ovoj držvi. Ovo je mimo pameti i ovo pokazuje opštu bijedu u ovoj državi. Svaki materijal koji mi kao poslanici dobijamo i koji smo dobili, bar kako ja sjedim u ovom prlamentu, tvrdim da je tajniji od ovog koji nosi pečat ove tajne. E, onda se počnem da okrećem oko svoje ose. Tražim da se sa ovog materijala prvo skine pečat strogo povjerljiv i da se u detalje o ovim gulpostima obavijesti javnost, jer ovdje po meni nema nikakve tajne. Treba reći, naprotiv istinu o ovome, pa čak i šta se sa ovim htjelo da kaže ili da uradi u ovom vremenu. Sada tek vidim zašto se stvaraju nadzorne komisije, kao što je ova danas izabrana, na koju emo mi reagovati naknadno, koja će ovo ili ovako rđiti ili tolerisati i dižem glas i protiv toga, istina sa malo sa zakašnjenjem. Ovo je ispod svakog nivoa ovog parlmenta. Mi imamo daleko ozbiljniji, daleko pametniji, daleko potrebnijih stvari koje treba da radi ovaj parlament, a ne da se bavi ovim lakrdijama i da pola sata govorimo da li ćemo isključiti novinare i javnost iz ove lakrdije. Nju je trebalo stvarno isključiti, ali ne zbog tajnosti i važnosti, nego zbog gluposti koje stoje na dnevnom redu ovog parlamenta. Hvala lijepa.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodinu Moranjkiću. Za riječ se javio gospodin Potočnik. Izvinjavam se gospodine Potočnik ima jedna replika. Jahić Elmir.

ELMIR JAHIĆ

Dužan sam par riječi da kažem, zato što je bilo govora i kritika i lažnih optužbi, po meni, na Stranku demokratske akcije. Ja, iskreno govoreći, zaista ne poznajem ovu problematiku rada obavještajnih službi. Nisam nikada imao doticaja sa ovom vrstom djelatnosti, ali ja bih htio, prije svega, dvije – tri sugestije i želim da odbacim ove optužbe dovođenje BiH u vezi sa Miloševićevim režimom. Ja želim da napomenem da je, zaista, ne primjereno i neodgovorno i neozbiljno praviti takve paralele, imajući u vidu da je za vrijeme Miloševićevog režima su bila organizirana politička ubistva, znate Stambolić i mnogi drugih funkcionera niže rangirana, tako da je to, zaista, ne primjereno to dovesti u kontekst.

Također, i ja se slažem da ima tih dešavanja ovih i, hajde da kažem terorističkih napada, nekih bombaških napada i ubistva itd. To je ono, što se, zaista mi najviše protivimo neučinkovitosti rada policijskih komesara, koji su postavljeni za vrijeme alijanse. Dok se dešavaju ovako katastrofalni zločinački akti, ta gospoda koja su zaduženi najviše da rješavaju ova pitanja su na nekim putovanjima ili u Evropi ili u SAD, a vrlo dobro znamo da su oni postavljeni za vrijeme alijansine vlasti i otuda je ta njihova odgovornost. Naime, ovakav nakaradan sistem sigurnosti kao što ima u BiH, posebno u Federaciji, sigurno da nigdje nema u svijetu, a to je, dakle, da ministar može uticati na efikasnost, rad policijske službe. Sigurno je da, evo želim da kažem da, očito, na osnovu ovog što sam pročitao, vještirim manevrima se, u stvari pokušava usmjeriti stvari sa suštine stvari, sa same suštine. Koliko je meni ovdje poznato odobrenje za prislušivanje nije bilo, ako ima to odobrenje kaže se da ima odobrenje, ja vjerujem ovom izvještaju, dakle, odobrenje za prislušivanje nije bilo ni na ime gospodina Lagumdžije, niti je bilo na ime ovih novinara, niti je bilo na ime ovog oficira za Hag, direkcije u Sarajevu, već kako se zove ne znam ni ja. Dakle, nisu oni bili predmet prislušivanja. Predmet prislušivanja bio je, dakle, bivši šef FOSS-a i svi oni koji su razgovarali sa bivšim šefom FOSS-a su, faktički, kako se kaže snimljeni, nakačeni na taj razgovor i bili su onda predmet prislušivanja. Svi ovi ljudi nisu bili predmet prislušivanja i sigurno je da treba osuditi svaki oni pokušaj, gdje se pokušava na ovaj ili onaj način dovesti u pitanje rad bilo koje političke partije, ali, očito da ovdje imamo i dvostruke aršine, jer da se kršenje ljudskih prava, koje je bilo sigurno u ovom slučaju pokušava liječiti na taj način što se krše ljudska prava drugih. Evo, u konkretnom slučaju gospođe Seade Palavrić, gdje još nekih drugih ljudi, gdje je bilo, i još nekih drugih ljudi, gdje je bilo govora o ovim plakatama itd. Sigurno da ne smijemo dozvoliti da se krše osnovna prava rada političkih partija.

Međutim, postavlja se i pitanje, da li je i rad i aktivnosti, ne znam policijskih čelnika, evo, bivšeg šefa FOSS-a, sa određenim čelnicima političkih partija, s ovim je to još rečeno itd. dakle, da li smiju ti politički, ti policijski dužnosnici da oni učestvuju u radu nekih političkih partija i da doprinose tomu svemu što je ovdje rečeno, jer, čini mi se da policija i obavještajne službe trebaju da budu neovisne, pogotovo politički neovisne. Da li su oni politički neovisne, očito da nisu.

Ja se, također, sa svima ovdje slažem, da je, zaista, krajnje vrijeme da se skine oznaka da, odnosno da mi kao Parlament tražimo da se skine oznaka strogo povjerljivo i

da se dostavi poslanicima, i, ako treba i da to bude dostupno javnosti, jer čini mi se, evo, maloprije mi smo vidjeli, nemojte da pretovorimo da ovo bude, zaista, poligon za neko medijsko prezentiranje, politikanstvo itd. Dajte da vidimo, mi smo od početka govorili da ovo treba da bude stvar istražnih organa i da se napokon, na taj način prikaže istina, a ne ovdje na nekim poluistinama, dezinformacijama, nekim citatima koji dođu do pola tog citata, pa se prekine kada treba suština da se do kraja dovrši itd. Evo toliko.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Krivi navod gospodine Potočnik, oprostite. Izvinjavam se, pa krivi navod i replika gube smisao u vremenu kada poslanici traže. Ja se izvinjavam. Molim poslanike da vode računa da mene ne dovode u poziciju da ...

TIHOMIR GLIGORIĆ

Dame i gospodo, ovo što je govorio gospodin Jahić, u smislu da ne treba prviti komparaciju sa Srbijom i režimom Miloševića, da su tamo bila politička ubistva, a da to u BiH nije bilo. Ja kažem da je tu kriv navod, zato što je u BiH bilo, između, ostalog i političkih ubistava. Onog dana, kada se otkriju naredbodavci i ubice tih ljudi, vi ćete me na najbolji način demantovati, odnosno demantovati moju tvrdnju i opet komparacija sa Srbijom. Zašto se mi ne bi ugledali na Srbiju, kako se ona suprotstavila organizovanom kriminalu u Srbiji, kada će to uraditi BiH, odnosno nacionalne stranke na vlasti.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodinu Gligoriću. Gospodine Potočnik, izvolite.

MLADEN POTOČNIK

Gospodine predsjedavajući, kolege zastupnici,

Predlažem sljedeći zaključak. Nije bilo pripremanja državnog udara. Gospođu Palavrić i gospodina Lagumdžiju molim da ne koriste ovu govornicu za promociju svojih stranaka. Ukoliko imaju međusobne probleme, bilo stranačke, bilo lične, postoje drugi načini zakonski i sudski. Hvala lijepo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodinu Potočniku. Evo, on ima pisani zaključak. Za riječ se javio gospodin Nikola Kragulj. Izvolite.

NIKOLA KRAGULJ

Poštovano predsjedništvo, poštovane kolege,

Ja mislim da ovdje imamo danas dva pitanja pred sobom. Jedno je završeno. Nije bilo državnog udara, bilo je praćenja itd. zakonito i nezakonito, svi znamo iz ovoga se može dobiti ocjena da je nezakonito i na kraju krajeva, nije dignuta optužba. Džrava je stabilna, sve je stabilno, malo se mično zbog ljuljanja, ali preživjet ćemo. Ovdje se

postavlja jedno drugo pitanje. Ovdje se postavlja pitanje okolnosti i motiva pod kojima se dolazi u ovakvu praksu i u ovakav proces koji se dešavao u ovom slučaju. Postavlja se i to je, po meni bitno, da se rasvijetli to će biti, vjerovatno uloga komisije, koja podržvam da bude proširena, da bi mogla dati odgovore na ova pitanja.

Postavlja se pitanje ko pravi spiskove sumljivih ljudi i na bazi čega. Ko? Neko mora to inicirati, na bazi čega to predlaže? Ko daje, na kraju krajeva naloge da bi se neko pratio iz, i ko pravi prvo spiskove, pa ko daje naloge da se prate ljudi? Ne znam ko.

Drugo, mi sa ovom praksom ovakvom se moramo suočiti. Ne može niko reći da ovo nema ozbiljnog uticaja i da ovo nisu, da iza ovoga ne stoje uvijek ozbiljne posljedice. Na kraju krajeva, devalviraju se političke, devalviraju se ljudi, stvara se jedna opšta nesigurnost. Ovo, sigurno nije poruka mladima da ostaju na ovim prostorima da će biti sigurni i živjeti uprosperitetnoj državi itd. To su sve pitanja koja se ovdje moraju postaviti, na koje treba dati, upravo kroz ovo, pod kojim okolnostima i zašto i sa kojim motivima se ovo radi, daće se najbolje odgovor na ovo. Zato ja smatram da treba Komisiju proširiti, da Komisija mora dati odgovore na ovo, da mora dati, također odgovori zašto se vješto plasira ono što nije dovršeno, ono što je u toku itd.u medije i na bazi toga se proizvodi ne samo zabava, nego stvara jedna predstava o tome ko je državni neprijatelj, ko je na strani države itd. Mislim da se i to mora preispitati u okviru obavještajnih službi i mislim da se mora ovdje dati odgovor koliko je kroz ovakav način kršenja ljudskih prava i da se u ovom smislu treba zatražiti mišljenje Visokog predstavnika iz dva razloga. I zbog ljudskih prava, i zbog toga što su se ovdje pratili ljudi i prisluškivali ljudi koji rade u OHR-u. To su za mene bitna pitanja kod ovoga, a što se tiče državnog udara nama je svima jasno što se tiče materijala koji smo dobili da je to završena stvar. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodinu Kragulju, ko se dalje javlja za riječ? Gospođa doktor Azra Hadžiahmetović, izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Uvaženi članovi Kolegija, kolegice, kolege poslanici, ja ću povodom ove teme iako moram reći da se ne smatram kompetentnom da pričam o obavještajnim pitanjima, radu obavještajnih službi itd. no, dozvolite da inicirana raspravom o državnom udaru, narušenom ustavnom poretku, licitiram par pitanja, tema i dilema u kojima bi na ovakve teme trebali da razgovaramo.

Dakle, narušavanje ustavnog poretka, kao državni udar. Ja ću postaviti pitanje, da li bi bilo možda svrsisodnije da državni Parlament otvori jednu raspravu o uopšte Ustavnom poretku u BiH, o tome da li se eventualno narušava ustavni poredak naravno, sa pozitivnim predznakom narušavanja kada su u pitanju ključne reforme o kojima ovaj parlament raspravlja, u oblasti odbrane obavještajnih službi, ekonomske reforme, reforme javnog RTV servisa itd., gdje se po nekad svako od nas iz različitih razloga pozove nekad

na Ustav ili eventualno štiteći ga ili narušavajući, da bi dobio ono što eventualno žele. Ili recimo u kojoj mjeri i hoćemo li otvoriti pitanje ustavnog poretka, da li je on uopšte ustavni poredak u BiH dobar ili nije. Da li on sadrži eventualno ograničenja reformske prirode, institucionalne ili preinstitucionalne prirode, koliko nas eventualno to finansijski košta i znači li to da svako reduciranje troškova javne potrošnje, koja u BiH iznosi dvije trećine ukupne potrošnje, znači ujedno i udar na ustavni poredak. Ako išta zaslužuje pažnju u ovoj raspravi, to su obavještajne službe. Prvo imamo li potrebe za reformom obavještajnih službi i kakvim, a očito da ima. I ko i kakve reforme priprema na čelu sa gospodinom Hočišom, i hoćemo li se navratiti na ovu temu, kada budemo odnosno iskustva iz ovog nazovi slučaja, kada budemo diskutovali o novom zakonu o obavještajnoj službi. Naravno ako budemo imali prilike i vremena, da bilo šta promjenimo, pošto je to uobičajeno u ovom parlamentu.

Kad je riječ o materijalu koji nam je dostavljen, ja opet napominjem, ne smatram se kompetentnom ali cijenim da smo mnogo više i mnogo jasnije čitali u medijima i slušali u medijima ali dozvolite da se upitamo o sposobnostima obavještajnih službi, koje kako sam pročitala u materijalima, nakon nekoliko iteracija u svojoj analizi zaključuje da jedan fiksni telefon, broj telefona pripada osobi toj i toj. Da bi utvrdili dakle, pripadnost fiksnog telefona bilo je potrebno na analizi nekoliko koraka. Ili eventualno da nakon detaljne analize ne može pretpostaviti kome pripada neki broj mobilnog telefona.

Zar ovo nije tema za zakonodavne organe sa pitanjem organizacije obavještajnih službi, sposobnosti kadrovske, tehničke ovih institucija i ono što smatram posebno važnim, parlamentarne kontrole nad obavještajnim institucijama. Ova tema je otvorila pitanje odnosa i među nama. I dozvolite da podsjetim da sam u ranijim raspravama ove vrste pozvala i ukazala na potrebu donošenja etičkog kodeksa ponašanja poslanika u državnom Parlamentu. Naravno, ponašanja i za ovom govornicom i svakako van ove institucije. Državni parlamentarac je parlamentarac i kad izađe iz ove zgrade.

Ova tema je otvorila pitanje potrebe parlamentarne kontrole i u tom smislu predlažem da u nizu zaključaka koji su već ranije predloženi, se profilira i zaključak zaista nad strogom i potrebom stroge parlamentarne kontrole nad reformama obavještajnog sistema, naravno radom budućih obavještajnih institucija.

Kolega Lagumdžija i još nekoliko kolega poslanika su predložili da se Parlament izjasni o nezakonitom djelovanju FOS-a itd. i ja želim upozoriti da time možemo upasti u jednu zamku.

Prvo, postoje organi institucije u ovoj državi na različitim nivoima u skladu sa narušenim ili ne narušenim ustavnim poretkom, koji to rade po službenoj dužnosti. Prije svega Tužilaštvo je svoje reklo, i ja vas pitam šta ćemo sa sobom ako eventualno zaključimo drugačije, ili još gore šta ćemo sa tužiocem. I dozvolite da predložim da bi bilo najbolje da se o tome ne izjašnjavamo. Ja sam ovim povodom i povodom ove rasprave u više navrata izlazila za govornicu, ja mislim da treba staviti tačku na konkretni slučaj, ali ni slučajno tačku nego upravo ogroman jedan znak uskličnika i crvenu lampicu

da nam nešto u ovoj oblasti ili ustavnog poretka ili svega ovoga o čemu sam nagovjestila potrebu, otvorimo jednu detaljnu raspravu u ovom parlamentu.

Kolegiju predlažem da tu raspravu otvori što je moguće prije, da se ne bi doveli u poziciju da nemamo vremena da diskutujemo o ovome, pošto budemo eventualno u potrebi hitnog usvajanja Zakona o obavještajnim službama. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem doktoru Azri Hadžiahmetović, za rije se javio Miloš Jovanović, pa gospodin Momčilo Novaković. Je si našao crtu možeš ili ne možeš.

MILOŠ JOVANOVIĆ

Poštovano predsjedništvo, dame i gospodo, vi se vjerovatno sjećate prije nego što se pojavila ova afera da sam ja na jednoj od sjednica ovog doma, postavio poslaničko pitanje oko tajnog prisluškivanja u ovim prostorijama Parlamentarne skupštine BiH. Kažem kao da sam predosjetio da će se ovo desiti, i tad sam čini mi se rekao znači ili imaju neki uređaji gdje se ljudi tajno prisluškuju, ili su poslanici špijuni. Znači, drugog nema. A da bi makar eliminisali jedan od ovih razloga, ja ću predložiti jedan zaključak i molio bih gospodina predsjedavajućeg da date na glasanje. A prijedlog zaključka glasi: da Ministarstvo bezbjednosti izvrši provjeru službenih prostorija Parlamentarne skupštine BiH i utvrdi eventualno postojanje uređaja za tajno prisluškivanje i o tome obavijesti Dom. Hvala lijepo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Jovanoviću, biće zaključak dat na izjašnjavanje Parlamentu. Gospodin Novaković se javio za riječ, izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Uvažene kolege, poštovani predsjedavajući, ja naravno neću govoriti o izvještaju jer sam ovaj, već rekao na početku da ovaj zaista o ovom izvještaju i ne mislim da treba neku posebnu raspravu voditi. Ono što je, što sam htio da kažem da ova rasprava je primjerenija Federalnom Parlamentu odnosno Parlamentu Federacije, s obzirom da se ovdje radi prije svega o Federalnoj obavještajnoj službi i da smo mi možda dio rasprave proveli ovdje gdje i nije mjesto. Ali uredu, formirali smo Komisiju, ja sam ovaj, htio samo da potsjetim na zadatak Komisije. Ja mislim da je ova naša komisija ovim izvještajem zadatak ispunila. Dakle, ono što je od nje traženo, odnosno ono što smo mi njoj postavili kao zadatak. Ako hoćemo dalje ići u ovome, onda ili trebamo dati novi mandat ovoj komisiji, znači novi mandat, ili formirati novu Komisiju ili reći da je novoformirana danas zajednička Komisija za sigurnost i bezbjednost koja jedan od zadataka ima i ovaj, Agenciju ovaj za informacije i zaštitu BiH, ili njoj dati to u zadatak ali, nikako produženje mandata ove komisije. Po meni, znači po meni s obzirom na zaključak koji smo dali ne dolazi u obzir.

Što se tiče inače ovog pitanja, da se ne bi stekao naravno, pogrešan utisak, mi smo apsolutno protiv svih oblika prisluškivanja koji za konačan cilj ima diskreditaciju bilo koje ličnosti, bez obzira na političku stranku kojoj pripada. Dakle, i to molim vas da ne bi neko pogrešno razumio pozicioniranje poslanika Srpske demokratske stranke. Što se tiče samih metoda rada, mi prihvatamo i priznajemo da se u te metode bolje razumiju oni koji su ranije u prošlom sistemu bili u dosluhu sa ovim službama, i sa njima zajedno radili. Tako da oni bolje naravno, i poznaju te metode i mi u to ne želimo ni da se uključujemo. Hvala vam lijepo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Novakoviću.

MARTIN RAGUŽ

Za riječ se javio predsjedavajući gospodin Špirić, izvolite, pa gospodin Avdić.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, kolege poslanici, uvaženi gosti, ja ne mislim da je ovo danas nebitna tačka i nebitna rasprava, dapače mislim da je jako bitna za budućnost BiH i ja mislim da današnja rasprava i da će poslanici smoći snage da ovaj parlament dođe do zaključaka u kojima će biti nemoguće u budućem preiodu ovo o čemu su kolege govorile, da službe rade izvan zakona.

Nije ovo interes samo Zlatka Lagumdžije, Seade Palavrić, Nikole Špirića, nego ovo je zajednički interes države u kojoj živimo. Da je koje sreće, sve rađeno po zakonu i da su svi odradili ono što im pripada, mi bi smo danas ovdje imali i ministre koji se bave ovim poslom, pa i članove Prredsjedništva, jer je bilo različitih poruka, čak iz Predsjedništva da živimo u državi u kojoj se priprema udar. Moram da kažem da su najviše štete po mojoj ličnoj ocjeni, ovoj državi nanijele ocjene da je bivši ministar vanjskih poslova BiH pripremao ili učestvovao u pripremanju državnog udara. To je najveća šteta koju je ova država u političkom i u svakom smislu preživjela. Akteri takvih konstrukcija su nanjeli najveću štetu BiH, bez obzira da li se bave politikom ili su u izvršnoj valsti.

Moram da kažem da smo mi u Komisiji imali tri, četiri sjednice, da smo dva puta uzaludno tražili da nam se dostave materijali i da smo na drugi upit Parlamenta dobili materijale koje ste i vi dobili materijale koje ste i vi dobili pod oznakom strogo P. Na žalost, moram da konstatujem, da i oni organi kojima upravlja Parlament ili koji bira Parlament BiH nisu dostavili sve materijale sa kojima raspolažu. To je ono što mora da brine ovaj parlament. Moram da itam, kako je moguće i po kojem zakonu ove države nebitno je li entitetskom ili državnom, da izvještaje i materijal od 500 stranica i ne znam koliko, ja nisam vidio, dobije ministar bezbjednosti, gospodin Čolak i gospodin Terzić, a da ne dobije recimo Nikola Špirić, Martin Raguž ili Mustafa Pamuk, članovi Kolegija državnog Parlamenta. Po kojem to zakonu, i po kojem Ustavu, i zašto se to krije i na naš upit i na naše traženje. Dakle, mi smo tražili dostavite nam sve ono čime raspolažete, da

bi Ministarstvo sigurnosti zatražilo od Tužilaštva itd. i dostavilo nam ove materijale. A ja sam mislio da će nam dostaviti materijale sa kojima raspolažu, da bi državne poslanike upoznali sa sadržajem tih papira. Možda neke ne bi ni pročitao, možda ljudi nemaju smisla ili nemaju interesa, ali suviše je ovo ozbiljna priča ne za rad Zlatka Lagumdžije i imena koja se pominju, nego za rad odnosa unutar BiH.

I ovdje je danas bilo mnogo i krivih navoda, a pogotovo krivog navođenja, što je jako opasno za ono o čemu želim da govorim. Vi znate pominjan je 07. avgust kada je ovdje vođena rasprava, neću nikoga naravno da prozivam, kada je rečeno trešće se Bosna i Hercegovina kada se izdiktiraju imena koja učestvuju eto u pripremanju toga i toga. Jest se tresla Bosna i Hercegovina, na žalost na štetu Bosne i Hercegovine, jer se pokazuje da od toga ništa nije bilo.

Ovdje se postavlja pitanje na bazi kojih informacija je Vrhovni sud i sudija kojem ni ime ne smijem izgleda znati ni u državnom Parlamentu dao nalog za prisluškivanje bivšeg direktora FOS-a gospodina Munira Alibabića kojeg ja nikad u životu nisam vidio. Zašto, koje su to informacije i spoznaje. To je vrlo bitno da mi danas znamo. Moram da vam kažem da je sasvim druga suština svega ovoga iza čega se želi pac.. javnost. To je ono što ja iz razgovora, ne iz ovih materijala i naravno nisam htio da opterećujem moje kolege u Komisiji s tim, jer bi smo teško došli do zaključka. Minir Alibabić je saradnik Haškog tribunala. Kada je bio direktor FOS-a formirao je odjeljenja za istraživanje zločina nad Srbima i Hrvatima i Bošnjacima. Dakle, odjeljenja za ispitivanje zločina.

Mnogi su iz političkog deštablishmena htjeli da ga proglase ludim, blesavim, jer ovdje su samo jedni krivi. Dame i gospodo, tu je suština. Zlatko kao čovjek koji vodi multietničku stranku, pao samo u zagrljaj tako tvrde politike. Ovdje je obavještajna služba u to vrijeme bila došla do razmjene informacija za zločine, za Dobrovoljačku kazane, za Park, za Kasindolsku gdje su Srbi to pravili. Izgleda nekom nije odgovaralo da se progovori o tome. Tu je suština, tu je suština, to je opasno. Dakle, opasno je za državu BiH. Zašto niko ne govori o tome. Zašto mi ne smijemo znati informacije. Ako je neko pripremao udar, ima da leži u zatvoru. Ali ne može dame i gospodo političke konstrukcije, insinuacije biti dokument za obradu pojedinih imena.

Mnogi koji su sada tamo šefovi cent..., na njima se zavodi obrada i umjesto da bude ovo opomena, dakle, piše tužilac nema ništa od državnog udara, ko god namigne vlast misli da će past od namigivanja. Šta danas imamo, šta radi danas FOS. Tužilac iz Zenice dakle, ne vezano za ovaj nastavak traži da Ministarstvo Federacije pozajmi opremu od FOS-a da bi prisluškivalo strance. Je li to neki balkanski udar, šta je ko udara na Bosnu i Hercegovinu, gdje su problemi u Bosni i Hercegovini, šta to rade službe u Bosni i Hercegovini, jesu li one pod ičijom kontrolom. Kako je moguće da nismo dobili informaciju da je zavedena obrada nad rukovodstvom Srbije i Crne Gore i pojedinim Srbima iz Bosne i Hercegovine, na 10 do 15 strana. Tobože nekom kriminalu, samo je rukovodstvo Srbije i Crne Gore kriminalizovano, niko drugi. Kako ja tu informaciju nemam. Ako se radi o građanima izvan Bosne i Hercegovine, valjda kao predsjedavajući državnog Parlamenta imam pravo da dobijem tu informaciju. Ako je dobio Terzić i Bariša Čolak, zašto je ja nisam dobio. Ko to krije u ovoj državi. Šta Srbi predstavljaju u

ovoj državi? Predstavljaju li išta ili Hrvati? Ako informacije idu svugdje, tamo gdje ne postoji funkcioner iz reda srpskog naroda. Je li to ta cjelobita Bosna i Hercegovina, integralana Bosna i Hercegovina za koju se zalaže politički tobože tablišmen Bosne i Hercegovine. To su ključna pitanja na koja mi moramo odgovoriti i doći do srži onoga šta se je htjelo postići sa ovom pričom. Ali, kada se vidjelo dame i gospodo da je pucanj u prazno, da se napravilo više uzaludnih koraka, sada se želi i ja se slažem da treba parsifikovati atmosferu i tražiti rješenje. Ali je nemoguće da ne dobijem odgovor, zašto nismo informisani. Sve jedno mi je da li je prekršen zakon na tom što nisam informisan ja ili gospodin Martin ili gospodin Šefik. Sasvim mi je svejedno. Dakle, služba je kršila zakon. Kršila je zakon i to mora biti naravno zaključak ovog parlamenta.

Niz drugih pitanja dame i gospodo može danas da se postavi. Ali ako želimo ozbiljno da tražimo rješenje, nije ova atmosfera za politikanstvo, nego da se pruži odgovor. Hoće li ponovo nakon 30 ili 15 godina, neko ko sada raspolaže informacijama da i mikro filmove pa da ih objavljuje, i da zarađuje novac na nesreći ovih građana u ovoj državi, kao što danas imamo priliku da čitamo. Ali, sve dotle dok ne bude javnog i transparentnog rada to će se pojavljivati.

Dakle, ja tražim da se konstatuje da je FOS prekršio zakon. Tražim ime sudije na bazi kojih spoznaja je dao nalog za prisluškivanje. Pa nepravdja je prema bilo kojem čovjeku zvao se on Alibabić ne znam ovaj ili onaj, nepravda je da ovaj Parlament nema stav i punu informaciju. Što se to krije. Da vidimo šta su grijesi toga gospodina Munira Alibabića. Šta je napravio protiv države. Ali ako mi danas hoćemo da ovo promuljamo, pa kažemo znate nije bilo državnog udara, ali evo i tužilac je rekao dajte vi to još prikupite pa i jest bilo i nije bilo, pa skinite oznaku tajno, to je neodgovorno, neodgovoran stav i ovog parlamenta.

Ja branim dakle stavove Komisije do kojih smo mi došli na bazi ovih informacija koje imamo. Ali bi dobro bilo naravno, da državni Parlament ako ima volje uđe u sadržaj ovoga o čemu sam govorio. Neću se ja ljutiti da ne uđete u to. Nema nikakvih razloga, ali će biti teško ako nas pojedine situacije budu zaticale. Pravo je čudo da nismo reagovali na ovaj skandal oko prisluškivanja u Sarajevu. Pravo je čudo.

Dame i gospodo, sjetite se da smo zakazivali i vanredne plenarne sjednice za incidente, pa možda koji su bili slabi ne tolikog značaja za ovu državu. Ja se nadam da će zakon u kojem ćemo ustanoviti jednu obavještajnu službu na državnom nivou, biti takvog sadržaja da ni jedan od ovih koji su kršili zakone neće moći prići toj službi. Ovdje je problem napraviti jednu službu u ovoj državi zato što je sve ostalo bilo pada služba ili najveći dio pada službi. Ako se i ova služba bude sastojala od takvih ljudi teško Bosni i Hercegovini. Mora neko gubiti radno mjesto zato što ne radi po zakonu. I najmanje danas treba priča ovdje da se dijelimo na vlast i opoziciju, da kažemo da je neko za to, da se kaže da Lagumdžija jeste ili nije, da Seada jeste ili nije, nego da danas imamo jasan stav ovog parlamenta. Zašto se zavodi obrada? Zašto se krše ljudska prava a da nemamo argumenata, baš na šefu FOS-a? Ako je kriv neka ide u zatvor. Ako nije neka idu oni koji su se bavili takvom politikom, ali ja hoću da javnost zna da ti centri za ispitivanje zločina nad Srbima, nad Hrvatima i nad Bošnjacima postoje, i da je to bio jedan od

razloga zavođenja obrade nad Alibabićem, da se kaže da je neuračunljiv. Čovjeka koji je radio za Haški tribunal i radi za Haški tribunal. Gdje je sad volja da jednostavno Parlament afirmiše rad i saradnju sa Hagom. Imamo li te volje ili nemamo.

Ja sam za to da tu volju akceptiramo i podržimo. A ne da zavodimo obradu nad onima koji rade, gdje osjeti koja politička partija da to i nije baš njihov politički stav. To je ono protiv čega se ja borim. Ja se borim dakle, protiv policijske države i protiv toga da policije rade za političke stranke, nego da izvještavaju institucije i državne organe. Ja te informacije nisam dobio i protestujem iz tih razloga. Nisam ih na žalost dobio ni od Ministarstva ni od Vijeća ministara iako su dva čovjeka te informacije imala i imaju ih i danas. I ja, tražim da dobijemo te informacije. Hvala vam lijepo.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodinu Špiriću, gospodin Avdić.

SEAD AVDIĆ

Dame i gospodo poslanici, poštovani gosti, ja mislim da smo mi evo jedan od prvih puta na jedan ozbiljan način bavimo ozbiljnim pitanjima za državu Bosnu i Hercegovinu. I ovo je samo jedan povod šire rasprave o cjelokupnom setu pitanja koji čine politički život, koji čine politiku i političare u Bosni i Hercegovini.

Prije svega treba istaći da smo ovdje u Parlamentu BiH, da štitimo ljudska prava, Evropsku povelju o ljudskim pravima koja ima pravo prvenstva nad domaćim zakonodavstvom, privatnost, vodojavne riječi transparentnog djelovanja itd. što znači sve ono što je rečeno u izvještaju FOS-a koji apsolutno nije seriozan dokument, nije analitičan dokument, dokument iz kojega samo nastaje konfuzija, nikako jasna poruka ili jasna odgovornost. Jednostavno sistem prisluškivanja prevaziđen metod u demokratskim sistemima. Što znači, nedopustivo, nedopustivi metodi jednostavno komunikacije i primjene metoda i tehnike u radu obavještajnih službi, bez obzira što postojeći pozitivni zakonski propisi jednostavno dozvoljavaju takve postupke uz saglasnost formalno suda.

Ja također imam, da ne bih smetnuo s uma, ja predlažem da ostavimo Haškom tribunalu da ispisuje stranice istorije o onome što se dešavalo u Bosni Hercegovini. I ja bih molio da bez ikakvih političkih manipulacija ili uslovno rečeno špekulacija povezujemo pojedince etničke zajednice ili prebacujemo odgovornost sa jernih na druge. Znači, ne bi bilo dobro da otvaramo ta pitanja, pustimo Haškom tribunalu da nezavisno i samostalno kroz presude piše istoriju ove države. Znači, molim vas da imamo to u vidu bez bilo kakvog uključivanja tog jednostavno segmenta u ovu raspravu. Mislim da je krajnje neuputno.

Međutim, ovaj slučaj upozorava ipak na jednu psihopatologiju političkih struktura i političkog života u Bosni i Hercegovini. Šta to znači. Kadrove FOS-a je birala Alijansa, tu nema nikakve dileme. Sead Avdić učestvovao u konsultacijama za izbor dvojice prvih ljudi, jednostavno FOS-a. To je istina. Lukšić i Alibabić, šta se to dešava nakon godinu i po dana da Lukšić otkazuje lojalnost liderima Alijanse i jednostavno piše ovakav

izvještaj. To u najmanju ruku da se čovjek dobro zamisli, da se dobro zamisli. Šta se to desilo da prvi čovjek VD direktora FOS-a piše ovakav izvještaj. U ime koga, za koga i protiv koga. Što znači otvoreno pitanje je ostavio. Ja vas molim da budemo legalisti. Javni tužioc je sasvim jasno rekao da preporučuje FOS-u da dopuni podatke, analizira i podastre još argumentaciju jednostavno za svoju prijavu. I to je jedino što mi možemo uraditi.

Mi da budemo sudije ovdje, nema šanse ljudi. Ko god to pokušava, bez obzira bilo koja komisija, apsolutno je to neprihvatljivo. Onda ćemo tu praksu uzeti i u drugim slučajevima. Onda tražim da se to primjenjuje na sve druge slučajeve kršenja ljudskih prava. Kao i mojih ljudskih prava gdje sam oklevetan u jednom listu, sebičnjaku neposredno prije kongresa, da sam za vrijeme studentskih dana rušio Mandića, pa bršio Bureka itd. Ljudi demantirali a ovi demanti objavljeni ali je članak ostao ljudi. Ljudi članak ostao. Ko je to naručio, u ime koga i za koga neka se dobro zapita. Neke se dobro zapita. Onda ćemo i te slučajeve staviti na dnevni red Parlamenta. Pa da vidimo ko to i u ime koga jednostavno motivira dnevne listove da pišu protiv ljudi. Ovakve fabricirane laži i klevete bez ikakve odgovornosti. Dabe vam je to što vi tužite ili ne znam ni ja šta. To vam ništa ne čini, što znači da bi bilo dobro da političari ovdje koji sjede, predstavnici političkih stranaka, posebno predsjednici političkih partija ne dozvole sebi slobodu, ja bih rekao pa nekad i smatraju da je to pravo da koriste obavještajne informacije o svom političkom djelovanju, o slamanju političkih protivnika, u borbi protiv pozicije ili opozicije ili opozicije protiv opozicije itd. Što znači, taj kodeks ponašanja, tu etiku i moral političara mora se jednostavno razvijati u BiH. Istina je ljudi, istina je političari koriste obavještajne informacije. Rado se druže sa obavještajcima zato što dobijaju podatke protiv svojih političkih protivnika. Šta to znači? To znači da otvorimo mi sve onda jednostavno, sve otvorimo dokumente koje imamo, pa da jednostavno ovo pitanje raspravimo na jedan ozbiljan, seriozan način kao što to zaslužuje Bosna i Hercegovina. Što znači da je to moj prijedlog. Treba progovoriti pri ovome i o medijima na žalost jednom manjem broju medija koji postaju bilteni pojedinih političkih stranaka. Emisije koje postaju također bilteni pojedinih političkih stranaka itd.

Znači da vidimo gdje smo danas sa prihopatologijom političkog života u Bosni i Hercegovini, što znači da još jedan put ponavljam, ja sam protiv prisluškivanja. Protiv sam ovakvog izvještaja FOS-a. Protiv sam uopće jednostavnog denonciranja ljudi bez obzira o čemu se radilo, što znači, da ja vas molim znači, pogledamo istini u oči i zaustavimo ovo što se dešava u Bosni i Hercegovini, korištenja obavještajnih informacija o slamanju političkih protivnika. Pozicije protiv opozicije ili opozicije protiv pozicije itd. Što znači da ostavimo te ljude nek rade svoj posao. Nemojmo ih politički istraumatizirati. Oni moraju biti nezavisni ljudi, oslobođeni uticaja politike, kao i mediji što moraju biti oslobođeni uticaja politike. Toliko hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se, za repliku se javio gospodin Špirić.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, nije replika, krivi navod. Kada sam govorio naravno da ne bi se stekao utisak sasvim drugi, kada sam govorio o suštini koju Parlament mora da zna. Haški tribunal treba da radi svoj dio posla. Ja se tu apsolutno slažem, ali ne može se neko ko prikuplja materijal i kad neka politička partija osjeti da je to opasno za jedan narod, dva ili tri nebitno je tog čovjeka izvrgnuti ruglu i reći da je neuračunljiv, lud ili blesav, ili da vrši državni udar. Zato tražim da se kaže da sudija koji je zaveo dozvolio zavođenje obrade, kaže šta je razlog. Pa mora li ova država da zna je li ili nije. Je li ili nije, to nije nebitna stvar. Znae ako se budemo igrali tako da svako prikupi bilo koji dokaz, bilo koji validan dokaz, dakle jednostavno službe koje rade za stranke izvrgnu ovakvoj raspravi. Prema tome, ja se ne slažem sa takvim stavom, ja tražim kao poslanik da znam koje su informacije, koji pisani materijali, koja saznanja navela sudiju Vrhovnog suda da dozvoli zavođenje obrade. To je ono što nas interesuje, pa ćemo znati je li bilo ili nije bilo. I molim vas lijepo nema ovdje nevinih. Možemo mi znate držati priče ovakve ili onakve i možemo se danas izvući čitajući lekcije ovakve ili onakve, ali će budućnost koja bude odnosno naša budućnost neće bit svijetla. Ja hoću da znam. Dakle, kao državni čovjek koji želi širom BiH da prođe dignutog čela ko je šta radio i nisma za to da se ljudi sprečavaju da do toga dođe. Ali možemo li mi ovu informaciju koje čitate da je ne zna se ko je zaveo obradu i ne zna se za šta tobože. A ja vam govorim evo provjerite ove navode o kojima ja govorim. Jesu li formirani centri i šta tu sve ima. Hvala vam lijepo.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodinu Špiriću, za repliku je tražio gospodin Avdić, dalje ne znam da li se neko javio za raspravu.

SEAD AVDIĆ

Primjena je gospodine predsjedavajući kad se uspostavlja koleracija vrlo ozbiljna, provokativna pa može se nazvati i monstrozna, da čovjek koji je se zalagao i koji se zalaže za ravnopravno tretiranje sve tri etničke zajednice u BiH sa aspekta ratnih zločina, da se radi toga kažnjava, ispituje, prisluškuje itd. Morate poduzeti čvrste dokaze za to. Na žalost vi ste samo pričali a ništa niste dokazali. Bilo bi dobro da to napišete i podnesete ovom parlamentu, jer to je monstrozno jednostavno povezivanje i kažnjavanje čovjeka radi toga što se bori za istovjetan pristup svim narodima u BiH sa aspekta ratnih zločinaca. Kako da ne sve treba ispitati, što znači ja vas molim očekujem od vas konkretno pisane dokaze za tu jednostavno korelaciju i odgovornost Alibabića u smislu jednostavno da ga se protjeruje, maltretira jer od strane FOS-a za rad toga što je formirao sva tri odjeljenja, normalno logično u okviru FOS-a za ispitivanje zločina na sve tri etničke zajednice. Hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Gospodin Špirić ponovo, ne znam je li krivi navod ili replika, on će reći.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zamolio bih gospodina Avdića Seju kojeg cijenim, kao poslanika da pročita materijale koje je dobio. Da ozbilno pročita materijale koje je dobio. Da dva puta pročita materijale koje je dobio. Molim lijepo, nemojte rekao sam danas da moramo radi digniteta naslova da čuvam to i nisam to ni jednom htio da zloupotrebim to. Šta tamo piše? Šta piše tamo? Može li državni poslanik da ne razmišlja o ovome o čemu sam govorio. I ja sam za to da dobijemo informacije. Šta je navelo sudiju Ustavnog suda da odobri zavođenje obrade. Je li državni udar, je li ovo ili ono, do čega to je, nije to bio nebitan čovjek. Dakle, bio je direktora FOS-a i bio je čovjek koji je radio za Haški tribunal. Ja imam dakle, spoznaje iz razgovora da su centri formirani. Imate prošli put pismo koje je poslao čovjek šef jednog centra rukovodstvu Kolegija u kojem kaže da ga prozivaju da je za njim zavedena odbrana što kontaktira sa direktorom FOS-a.

Dajte molim vas o čemu mi to pričamo. Pa nije valjda Nikola Špirić ustao ovdje da priča nešto ovdje u šta nije ubjeđen ili čime ili nema informa, ja tražim dakle, da se to zna. Je li ili nije. Da sam siguran, ja bih tvrdio to je sigurno tako. A zašto smo protiv toga da znamo.

Ozbiljne su ovo stvari, nisu ovo stvari da zagrremo kao krompir. Ali ako ga zagrremo procvjetaće se ljudi u proljeće u jesen. Ja pitam gdje je informacija, zašto ja nema o zavođenju obrade nad rukovodstvom Srbije i Crna Gore i Srbima u Bosni i Hercegovini. Tvrdim da ta informacija ima, ali evo sve i ako ne bude ta informacija, ja ću javno da se izvinem javnosti BiH, šta ćete vi?

SEAD AVDIĆ

/nije izašao za govornicu/

Ja nisam o tome govorio.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Pa ja govorim o svemu. Ne može ovde govoriti malo o ovome, malo o onome ko znate u gnjile kruške kad se pođe, pa ova tvrda ova meka. Hvala lijepo.

Ko se dalje javlja za riječ? Gospodin Lagumdžija izvolite. Pa dobro ako je neko nestrpljiv pa mu se žuri, misli da je ovo nebitno, ne mislim na vas Martine.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Po Poslovniku se možemo javljati više puta, to nije zabranjeno, ali nemam potrebe, mogao bih kao repliku iskoristiti ali ja u stvari se javljam samo da se zahvalim svima onima koji su danas ovdje bez obzira na razlike koje među nama postoje evidentne u nekim stvarima, zahvaljujem svima onima koji su vidjelu ovdje opasnost koju treba da otklonimo svih nas da se ne bi nikada nikome poslije događale i da ovakve stvari koje su zrele za kontejnera, ustari niko više ne proizvodi. O tome, i zaista zahvaljujem i onima koji su govorili u tom svijetlu i mislim da danas postoji svijest pred nama kad vidimo

ovakve tri stranice potpisane od strane čovjeka koji radi taj posao ili je radio taj posao, da se bar kad je u pitanju ocjena toga se manje više slažemo.

Međutim, dužan sam reći kolegi Avdiću koji se obratio posebno predsjednicima političkih stranaka, koji ovdje sjede, ja sam pokušao da prebrojim pa sam se zaustavio nakon broja 1. Jer sam ja sticajem okolnosti jedini predsjednik političke stranke koji ovdje sjedi. Ovaj, i mislim da nije, dužan sam reći da gospodin Vukšić nije otkazao poslušnost liderima Alijanse, on nije ni postavljen tamo, nije ni red bio da se ljudi postave tamo da odgovaraju onome kojih je formalno oficijelno postavio u tom trenutku po osnovu ne svoje stranačke družnosti, nego svoje državničke dužnosti koju je tada imao. I on se nije otkačio od onoga ko ga je postavio, nego se čovjek otkačio od zakona. O tome se radi.

Da nebi bilo nesporazuma kolega Novakoviću, ja se potpuno sa vama slažem ako će to, pošto sam ja prijedlog dao da se proširi ova komisija. Ja se slažem s vama da konstatujemo da je ova komisija okončala svoj posao, da damo nekoliko zaključaka koji se tu daju reći i da onda formiramo novu komisiju koja bi bila praktično sastavljena od predsjednika svih političkih partija koja bi trebalo da upravo ovaj širi kontekst ovaj, postavi pred Parlament, da vidimo koje su to mjere da se ovakve stvari u buduću ne dešavaju, zloupotrebe obavještajnih i svakih drugih službi koji idu ka narušavanju elementarnih ljudskih prava u ovoj zemlji.

Gospodine Potočnik, ja vas ne znam hoću li vas time razočarati, ali gospođa Palavrić i ja nemamo nikakve personalne probleme i ne trebate me pozivati da ja prekinem imati personalne probleme sa gospođom Palavrić. Ja zaista nemam nikakve, evo neka i ona može potvrditi da mi personalnih problema uopšte nemamo. Nekad se ne slažemo politički, ali to nisu personalni problemi. Ne trebate nas sa govornice na takav način prozivati. A moj prijedlog je bio da se sa ovih materijala skine oznaka državne tajne, a ne sa svega što još ovdje hvali. Ja ne mislim da treba da se skine oznaka državne tajne, sa 500 strana privatnih telefonskih razgovora o kojima nema, jer je to narušavanje elementarnih ljudskih prava i slobode. Ja sam predložio da se dakle, sa ovih materijala skine oznaka službene tajne, zato da bi mogli iz ovoga izvući pouke za u buduću pred očima javnosti, da vidimo u šta smo se doveli.

Podvlačim još jednom, da je direktor Obavještajne službe napisao da je imao nalog Vrhovnog suda, a da tužilac konstatuje da on nije vidio taj nalog. Drugim riječima po ovom izvještaju koji mi imamo ovo je sve rađeno bez naloga Vrhovnog suda, sudeći po onome što je tužilac napisao. I ja vam gospodine predsjedavajući prilažem 8 ovih zaključaka koje sam formulisao da bi bilo jednostavnije. Evo izvolite.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljuje, za riječ se javio gospodin Belkić, pa Potočnik replika je li, izvinjavam se gospodine Belkiću.

MLADEN POTOČNIK

Kolege zastupnici, ja sam rekao ako imaju stranačke probleme ili neke druge gospodine Lagumdžija.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja vas molim da se, budimo još malo strpljivi priveli smo ovo kraju.

MLADEN POTOČNIK

Gospodine Lagumdžija ja sam rekao ako imate stranački probleme ili neke druge ne personalne, nemojte prevrtati moje riječi, to nije uredu. Ja nemam ništa protiv nikoga ali imam sve ono što je potrebno za dobro rada ovoga parlamenta.

I kad sam već za govornicom predlažem da pored onoga predloga zaključka kojeg sam dao da se zaista formira Komisija koja će proučiti rad svih tih službi koje očigledno nisu pod kontrolom Parlamenta i vjerovatno da prave greške koje ne smijemo mi dozvoliti, a mi smo odgovorni da ih opozovemo ako ne rade kako treba ili da ih mijenjamo. Hvala lijepo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem, za riječ se javio gospodin Belkić, izvolite.

BERIZ BELKIĆ

Poštovane kolegice, kolege, od prilike naš pristup cijeloj stvari iznijela Azra Hadžiahmetović. Međutim ja imam potrebu da kažem slijedeće. U ovoj cijeloj da tako kažem atmosferi koja je na neki način opterećuje ljude i loša je itd. ja vidim i neke dobre stvari.

Dobro je što smo iznijeli na lice dana, da tako kažem svijetlo dana, argumente i razloge kojih se nadam ćemo se držati kad budemo raspravljali i o zakonu i reformi o obavještajno sigurnosnoj službi. Dakle, ja se iskreno nadam da ćemo stati na ovom fonu. Potsjećam, ostati na ovom kursu kojeg smo danas ovdje zauzeli.

Interesantno je da je jučer u razgovoru sa Visokim predstavnikom i predstavnicima Vijeća ministara, gdje smogovorili o hitnim reformama, hitnim obavezama ovog Parlamenta, spominjao se je Zakon o računovodstvu a nismo spomenuli propustili smo da spomenemo Zakon o sigurnosno obavještajnoj službi kojeg smo svi kao poslanici dobili.

Dakle, gospodo iz Kolegija, taj dokumenat je dostavljen. Dobili smo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Nije još Vijeće ministara, dobili smo prvu verziju.

BERIZ BELKIĆ

Molim vas ne tajno, dobili smo. Ja sam ga dobio. Ne tajno. Nikakve veze. Molim vas.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Samo malo da saslušamo gospodina Belkića.

BERIZ BELKIĆ

Razumijemo se mi o čemu ja govorim. Dakle, postoji projekat, postoji urađen zakon koji je Komisija dostavila. Dobili smo i Zakon odbrani prije nego što ga je Vijeće ministara usvojilo. Molim vas nemojte tako. Dakle shvatili smo se šta ja ovaj, predlažem dakle, da mi malo požurimo, a kada je riječ o ovim zaključcima koji se danas ovdje predlažu, naravno dužni smo o njima se odrediti. Ja samo apeliram da ambicije u pravcu da naše komisije ocjenjuju zakonitost rada entitetskih obavještajnih službi, moramo prilagoditi postojećim zakonima po kojem te službe rade. Dakle, u Federaciji postoji tamo u Parlamentu Federacije postoji Komisija pretpostavljam da i u Republici Srpskoj postoji neka komisija koja kontrolira entitetsku obavještajnu službu. Dakle, trebamo pobjeći od takve vrste zaključka i preuzimanja obaveze da li je ta služba ogriješila se o zakon ili ne.

I na kraju ovaj, prije izjašnjavanja o zaključcima gospodine Špiriću, mislim da bi bilo dobro da dobijemo pauzu da održimo čak i prošireni Kolegij i da se nećemo moći izjašnjavati ad hoc o predloženim zakonima. Hvala lijepo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja bih molio samo jedan, zahvaljujem gospodinu Belkiću ima li neko da se javlja za riječ? Gospođa Miličević pa da iscrpimo rasprave, pa ćemo se dogovoriti. Dakle da zaključimo sa raspravama.

LJILJANA MILIČEVIĆ

Poštovano predsjedništvo, cijenjene kolege, evo mi smo ovdje danas dosta dugo diskutovali. Imamo i jedan vid zaključaka Komisije koju smo formirali, da li ići dalje u priču ili, mene ustvari interesuje da mi odgovorite na jedno pitanje.

Mi smo danas imenovali ovdje članove zajedničke komisije dakle oba doma. To je Odbor ili Komisija oba doma i da li je u nadležnosti te komisije, da li će biti i bezbjednost ili je to samo odbrana i sigurnost je li tako.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Biće i sigurnost odnosno bezbjednost ali neće biti kontrola zakonitosti rada obavještajnih službi to će ..posebno tijelo.

LJILJANA MILIČEVIĆ

E sad ovako, upravo to je pitanje dakle, i ja sam došla sam do nekakve knjige koju mi nismo ovdje dobili. To je, ja vas molim i ovo je važno pitanje. Ima jedna knjiga u kojoj je dakle svjetska praksa to je Interparlamentarna unija objavila, to je ta parlamentarna kontrola bezbjednosti sigurnosti. Ja je nisam ovdje dobila kao poslanik. Prvo bih volila da je svi dobijemo, jer ona može da edukuje sve parlamentarce na koji način može da reaguje i učestvuje u kontroli. To je jedno znači, važno bi bilo entitetski parlamenti su je dobili poslanici mi je nismo dobili.

Drugo pitanje tu je kao jedno od rešenja da je ta Komisija koja se formira može vršiti kontrolu dakle, ovog sektora za koji sam ja sad pitala ili se kao pod komisija posebno formira Komisija za nadzor ovoga. Da li bi mi eventualnim proširenjem imenovanjem nove Komisije ušli u to da opet ovaj dupliciramo neke stvari, i da ovo ide do beskonačnosti ili da mi idemo polako ka usvajanjima zakona koji nas čekaju i da na taj način sve stvari dođu na svoje mjesto. A u svakom slučaju više podržavam ideju da je ovaj istražni posao oko FOS-a da je to posao Predstavničkog odnosno domova u Federaciji Bosne i Hercegovine a ne ovog doma. Ja bih toliko i hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospođi Miličević. Dame i gospodo tražena je pauza. Daćemo pauzu dakle, petnaestak minuta za stranke i poslanike i petnaest minuta da klubovi sjednu. Molim vas ja sam blizak prijedlogu ali da razmislite. Molim vas imamo dakle, Izvještaj Komisije imamo Izvještaj Komisije, izjasnimo se o tom izvještaju.

Imamo negdje oko 14 zaključaka odvojenih koji su u koliziji. Moj je prijedlog dakle, da usvojimo Izvještaj Komisije i da svak, da formiramo dakle komisiju da svaki klub da po jednog člana da na bazi ovih zaključaka i rasprave dakle, ovih zaključaka da ta komisija dalje se bavi, dakle da se dalje bavi ovim stvarima.

Dakle, ali evo imaćemo sjednicu zajedničkih klubova da vidimo. Dakle, to je moj prijedlog dajem ga samo na razmišljanje, a biće onako kako se Parlament dogovori. Dakle, 15 minuta za stranke i poslanike da se odmore a 15 minuta razgovor predjednika klubova. Dakle, klubovi u 1:25 u salu do nas da zauzmemo stav.

/PAUZA/

NIKOLA ŠPIRIĆ

..poslanika je došao do slijedećih zaključaka.

1. Usvajaš Izvještaj Istražne komisije,
2. Formira se nova Komisija na način da svi klubovi daju po jedan član, pa da se na bazi rasprave i ovih zaključaka koji su danas predloženih zaključaka podnjeti Parlamentu u roku od 30 dana svoj izvještaj i pod

3. Zahtjeva se od Federalnog Parlamenta da nadležna Komisija Parlamenta ispita da li je FOS dakle Obavještajna služba imao svoju aktivnost, imao izvan zakonskih aktivnosti.

To stu 3 zaključka koja smo dogovorili.

Ko je za to, da usvojimo ove zaključke? Molim vas gdje su brojači?

Molim rezultate.

Ko je protiv?

Ko je uzdržan?

2 protiv, 2 uzdržana.

Konstatujem dame i gospodo, da smo uz 2 glasa protiv, 2 uzdržana usvojili ovaj zaključak.

Sada formiramo komisiju u sastavu; Hadžić Izet, Beriz Belkić, Ljiljana Miličević, Lagumdžija Zlatko, Filip Andrić, Gligorić Tihomir, Lozančić Ivo i molim ima li još koji klub da je ostao i Mladen Potočnik.

Molim vas zaključke ste čuli, Komisija je formirana. Zahvaljujem se. Zaključujemo rad današnje sjednice. Molim vas na bazi, niste onda pratili. Dakle, naredno zasjedanje je 20. u 9:00 sati, dobili ste poziv. Hvala lijepo.

Sjednica je završila sa radom u 14.15. sati.